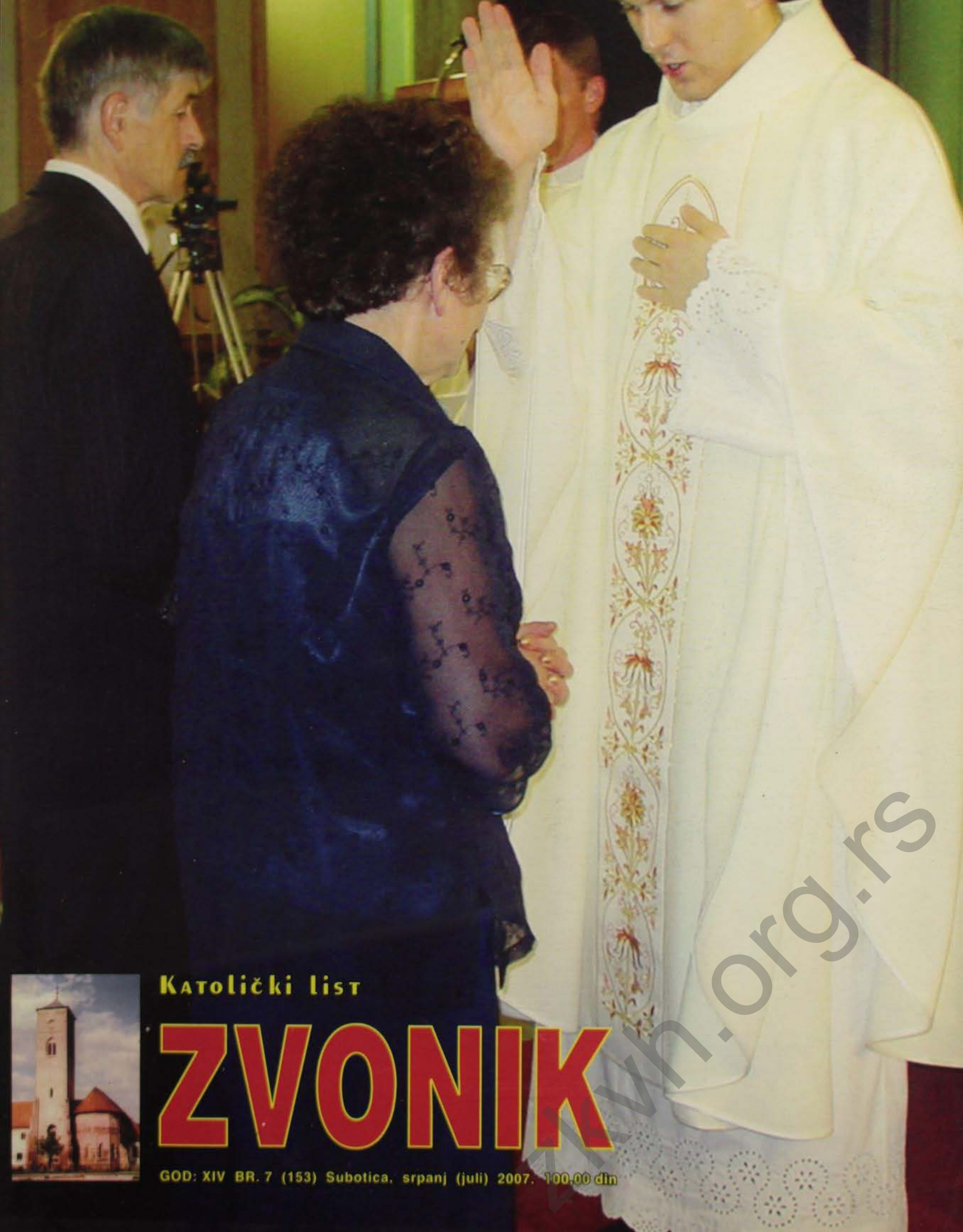

**ZAUVIJEK
TI SI SVEĆENIK!**

Katolički list

ZVONIK

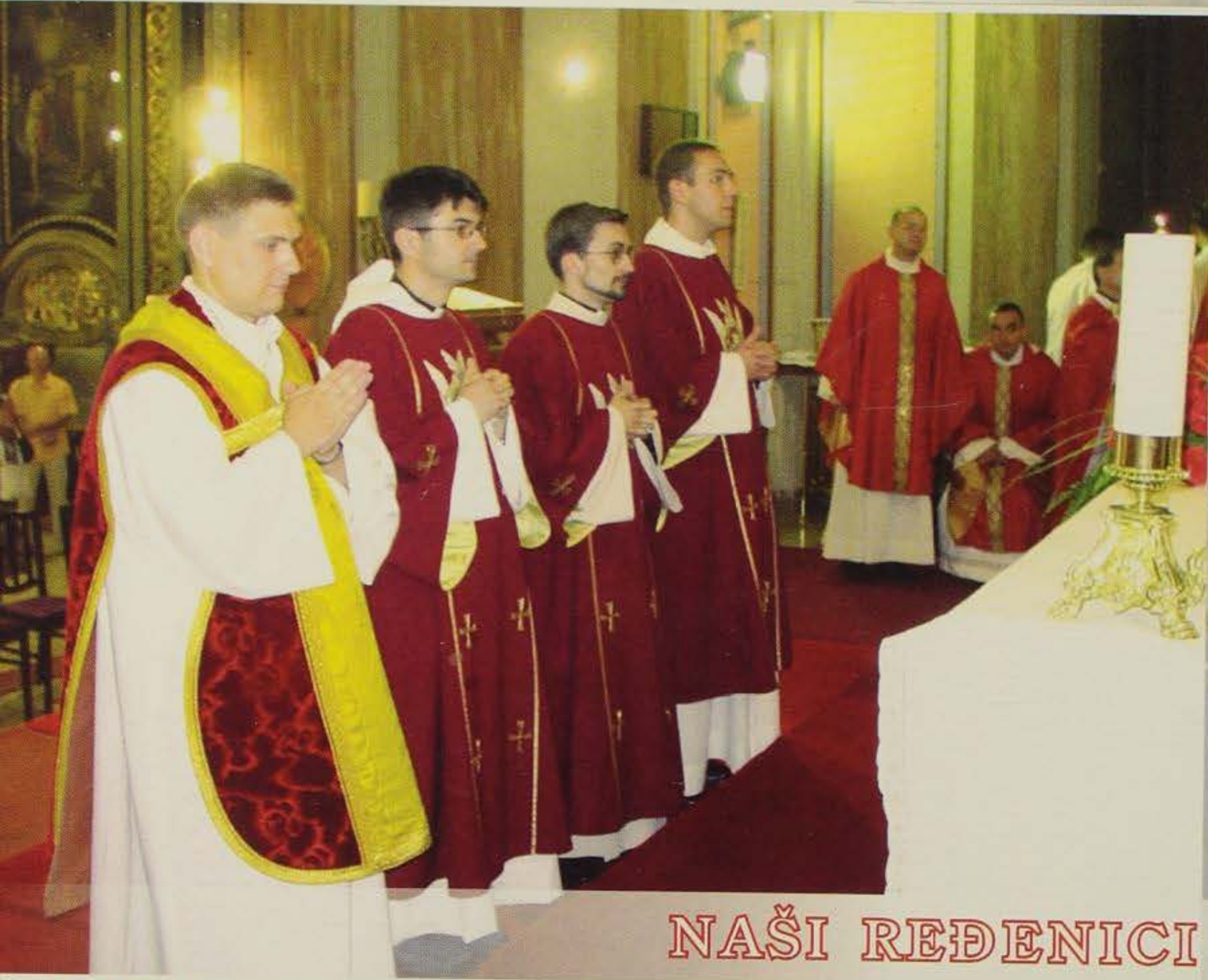
GOD: XIV BR. 7 (153) Subotica, srpanj (juli) 2007. 100,00 din

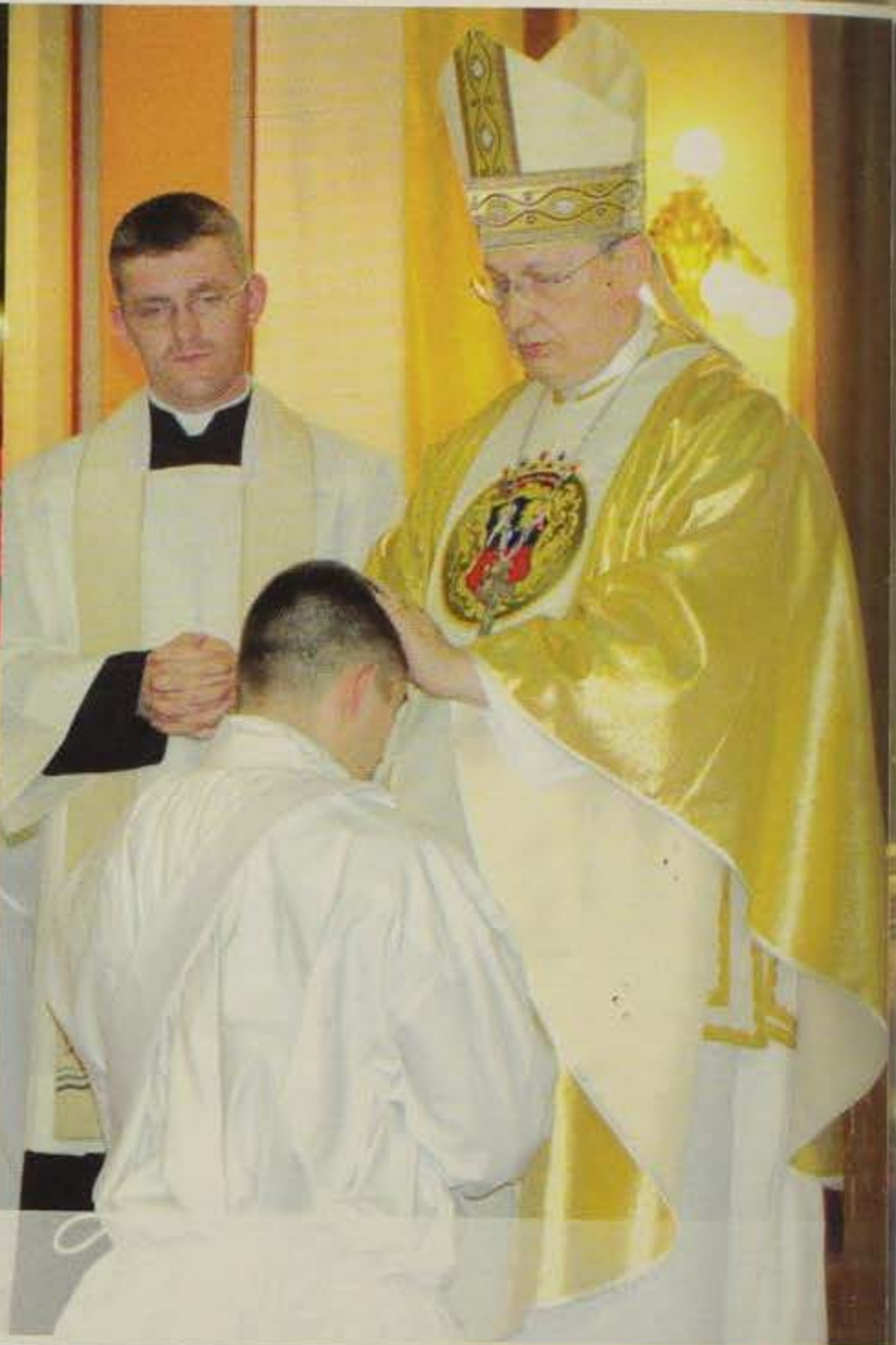
zvnik.org.rs

PAPA U ASIZU

NAŠI REĐENICI

ZLATNA HARFA 2007. NA BUNARIČU

Piše: mr. Mirko Štefković

Od ljudi uzet, za ljude postavljen

U životu svakoga od nas postoji makar jedan dio, nešto što ni mi sami nikad nećemo razumjeti. Beskrajna razmišljanja, savjeti i upute drugih mogu nam pomoći da se približimo razumijevanju dotičnog otajstva, ali ono će i tada naći načina da izmakne mrežama naše spoznaje u koje ga poput zamke pokušavamo namamiti. Otajstvo se ne može zgrabiti, ono se promatra izdaleka s poštovanjem i divljenjem. Baš onda kad mu se prepustimo, kad ga više ne želimo po svaku cijenu strpati u uske okvire svojih zamisli, ono nas samo počinje obasjavati svojim svjetlom, u kojemu drugačije doživimo sebe i osjetimo kao da smo i od samog otajstva nešto spoznali.

Ne može biti drugačije niti kada je riječ o Božjem pozivu. Proteklih tjedana se mnogima od nas po tko zna koji put, poput valovlja koje nikad ne prestaje zapljuskivati krhke obronke ljudske spoznaje, spontano nametnulo pitanje o tome kako to Bog zove. Imamo dvojicu novih svećenika i čak petoricu đakona! Dok se u svetoj liturgiji u našoj nazočnosti događalo čudo, po kojem je Bog od običnih ljudi sebi posvećivao one koji će nastupati u Kristovo ime, a ti mu se ljudi jednom zauvijek slobodno stavili na raspolaganje, teško je bilo ne zapitati se kako je moguće spoznati taj nespoznatljivi poziv? Kako je moguće odgovoriti nečujnom glasu koji je ipak rječitiji od bilo kojeg govornika? Kako naći jasan odgovor na ova pitanja, kad su toliki utrošili cijele živote da bi Gospodinu iz dana u dan iznova izgovarali svoj "Evo me"? Ne znam. Izgleda da odgovor na to pitanje ne može biti izgovoren riječju, nego samo životom. I zato smo tih dana, kada je naš biskup Ivan redio svećenike i đakone, osjećali kako nam se odgovor sam nametao, jer zaista Bogu ništa nije nemoguće!

Poznajemo tolike svećenike. Ima nas raznih. Mada smo danas radije, ponešeni duhom vremena kojemu se teško možemo oteti, u tim Božjim ljudima skloni gledati ono što je tako ljudsko, po čemu svaki od nas poput Petra ne može drugo doli pasti nice pred Otajstvom i reći "Grešan sam čovjek, Gospodine", ne smijemo izgubiti iz svijesti da su svećenici od Boga odabrani ljudi. Ni jednome se od nas po tom izabranju ne dariva anđeoska narav već, kao što se svećenik postavlja da posreduje za narod, tako je i on sam potreban molitve i podrške, jer i pored povjerenog mu otajstva pred Bogom često uzdiže prazne ruke. Svećenik je dakle smo jedan od ljudi, ali za njih postavljen, da po tome i sam više bude čovjekom. Divno je biti sredstvom spasenja u Božjim rukama za druge! To je dar koji se življen još više želi, koji se darovan još više umnaža. Zato je sv. Ignacije ovako molio:

*Vječna Riječi, jedinorođeni Sine Božji.
Uči me pravoj velikodušnosti.
Nauči me da ti služim kako zaslužuješ.
Davati, a ne brojiti,
Boriti se, ne obazirući se na rane,
Raditi, a ne tražeći počinka,
Žrtvovati se ne očekujući druge nagrade
Osim svijesti da sam ispunio tvoju volju.
Amen!*

Neka nam zato čitanje ovog broja *Zvonika* bude na poticaj, da i sami izrekne bar jednu molitvu za naše svećenike, osobito za one koji tragaju za prvotnim žarom i oduševljenjem, ali ih tako teško nalaze. Molimo da niti jedan od nas ne posustane, nego da duboko zagledani u Krista, za druge još više mogne biti odrazom njegovog milosnog Lika.

Vaš urednik

Piše: Stjepan Lice

Ako ti je stalo do Crkve

Ako ti je stalo do Crkve,
ne raspredaj odveć o njoj.
I ne pitaj koliko je u njoj baštine vječnosti,
a koliko naplavina vremena.
Ne pitaj pamti li ona,
živi li doslovce, Isusov Govor na gori.
Ne pitaj je li joj većma stalo do hramova
od mramora
ili do hramova Duha Svetoga,
do srca ljudskoga.
Ne pitaj koliko je u njoj obiteljskog duha,
obiteljske skrbi.
Ne pitaj čemu počasti koje si
njezini službenici međusobno iskazuju,
koje je značenje počasnih naslova
kojima se oslovljavaju.
Ne pitaj je li joj bliže ulagivati se moćnicima
ovoga svijeta
ili zauzimati se za najmanje.
Ne pitaj je li dostojna iskazanog joj
povjerenja,
je li vjerna svomu poslanju.
Ne pitaj je li zauzeta djelateljica milosti
ili se zapleće o ispraznosti.
Ne pitaj ide li ususret svijetu kojemu je
upućena.

Ako ti je stalo do Crkve,
budi ti Crkva koja ide ususret.
I ne odustaj od Crkve svoje,
ne dijeli se od nje.
Budi ti onaj po kojemu će Evanđelje
prolaziti svijetom.
Budi ti čovjek obiteljskog mentaliteta.
Budi ti svima poslužitelj.
Budi ti onaj koji će održavati
Božju prisutnost, Božju malenost.
Budi ti kruh koji se lomi i razdaje.
Budi ti žarke i postojane vjere.
Budi ti blaga i ponizna srca.

Ti, ti učini sve što je do tebe,
da Isus, kad ponovno dođe,
nađe vjere,
nađe srce ljudsko, srce bratsko, na zemlji.
U Crkvi.

Naša biskupija je bogatija za dva svećenika i pet đakona

Niz đakonskih i svećeničkih ređenja u Subotičkoj biskupiji ove godine počeo je u nedjelju 24. lipnja u 17 sati na Paliću, ređenjem kandidata **Józsefa Koleszára** za stalnoga đakona. Nesvakidašnja svečanost na paličkoj župi privukla je mnoštvo vjernika i svećenika koji su koncelebrirali, pa je tamošnja crkva odjedanput postala premalena za toliko mnoštvo. U vrlo svečanom ozračju subotički biskup **Ivan Péntes** je **Józsefa Koleszára** svetim ređenjem pridružio malom zboru od osmorice stalnih đakona, koji već djeluju na teritoriju naše biskupije. Živi ukras oltara bili su mladi u narodnim nošnjama, među kojima su stajale i obje **Józsefove** kćeri. Ređenikaova supruga, kao i ponosni župnik **József Leiszt** i zauzeta kantorka, nisu mogli sakriti vidno uzbuđenje, a jednako tako je i sam novozaređeni đakon ganuto zahvalio svima koji su mu pomogli postati dionikom milosti Svetoga reda đakonata. Skladno pjevanje župnog zbora protkalo je cijelu svečanost, koja se nakon liturgijskoga slavlja nastavila i na platou ispred crkve. Novozaređeni đakon, koji već radi i kao kateheta, pastoralno će djelovati u svojoj župi na Paliću, a po potrebi ispomagati i u drugim obližnjim župama.

Slijedila su zatim na svetkovinu apostolskih prvaka svetih Petra i Pavla 29. lipnja u 17 sati ređenja na mađarskom jeziku u subotičkoj katedrali Sv. Terezije Avilske. Biskup Ivan je za svećenika zaređio đakona **Ákosa Gutásija**, kojemu je polaganjem ruku i pozdravom mira dobrodošlicu u prezbiterij Subotičke biskupije izrazilo tridesetak svećenika. U istom slavlju za đakone su zaređena tri bogoslova: **Nándor Kara**, **Ferenc Zorád** i **István Zsolnai**, koji se također spremaju za godinu dana pristupiti Svetom redu prezbiterata. Ovaj puta svečanu liturgiju na orguljama pratio je vlč. **József Szakály**, a zbor iz kanjiške župe Sv. Pavla, nazočnima je svojim skladnim gregorijanskim pjevanjem podario mali komadić iz bogate katoličke liturgijske baštine. Uz brojnu rodbinu i prijatelje ređenika, na svečanosti su sudjelovali i poglavari iz bogoslovija u kojima su se kandidati spremali za ovaj veliki dan.

Za dva dana naš biskup se ponovno uputio na ređenje i to u Gunaroš, rodno mjesto bogoslova **Lászlóa Magóa**, koji je u svojoj župi 1. srpnja u 10 sati bio zaređen za đakona. Ovo je ujedno bilo prvo ređenje slavljeno u toj maloj seoskoj zajednici. Mnogi od nazočnih vjernika po prvi puta su sudjelovali na ređenju, te se s njihovih lica mogla čitati znatiželja i vrlo pažljivo sudjelovanje u liturgijskim činima. Vlč. **Ferenc Vreckó** i njegovi najbliži suradnici puno su radili na spremanju ovog slavlja, a svoj doprinos dao je i mali dječji zbor. Ređenje u njihovoj župi zacijelo je ostavilo zlatne tragove i u sjećanjima malih ministranata, koji će možda jednog dana odlučiti biti poput svog prethodnika, a sad već đakona, vlč. **Lászlóa Magóa**.

Istoga dana u 17 sati biskup Ivan je imao još jedno ređenje u svojoj katedrali u Subotici. Za svećenika je zaređio đakona vlč. **Marijana Vukova**, župljana katedralne župe. Pred punom katedralom i u nazočnosti tridesetak svećenika, među kojima su bili nazočni **Marijanovi** poglavari iz Zagreba o. **Ivan Šestak**, rektor Kolegija Družbe Isusove u kojemu je ređenik primio svoju bogoslovsku formaciju tijekom proteklih šest godina, i o. **Ivica Musa**. Jamstvo da je **Marijan** spreman i dostojan primiti drugi stupanj sakramenta Svetog reda dao je njegov župnik, **mons. Stjepan Beretić**. Kao novozaređeni svećenik **Marijan** je u zajedništvu s biskupom i svećenicima služio svoju prvu svetu misu, a na kraju je svim nazočnima podijelio svoj mladomisnički blagoslov. Svečanost ređenja svojim pjevanjem uljepšao je katedralni zbor **Albe Vidaković**, pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. /Zv/

Redenici Subotičke biskupije 2007. godine

Za prezbitere su zaređeni:

Ákos Gutási, rođen 24. 09. 1980. u Bečeju, od oca **Ference** i majke **Valérie Végeli**. Srednju školu, gimnaziju, završio je u Bečeju. Teološki studij završava u Egeru. Pripada župi Sv. Antuna Padovanskog u Bečeju. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2007.

Marijan Vukov, rođen 22. 06. 1981. u Subotici, od oca **Zvonimira** i majke **Marije Šarčević**. Srednju školu, gimnaziju, završio je u Subotici. Teološki studij završio je u Zagrebu na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove. Pripada župi Sv. Terezije Avilske u Subotici. Sveti Red prezbiterata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 1. 07. 2007.

Za đakone, koji su pripravnici za prezbiterat, zaređeni su:

Nándor Kara, rođen 31. 12. 1982. u Subotici, od oca **Dezsóa** i majke **Erzsébet Kiss**. Srednju školu završio je u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici. Teološki studij završava u Budimpešti. Pripada župi Mali Idoš. Sveti red đakonata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2007.

László Magó, rođen 27. 10. 1983. u Senti, od oca **Lászla** i majke **Éve Rusák**. Srednju školu završio je u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici. Teološki studij završava u Egeru. Pripada župi Gunaroš. Sveti Red đakonata primio je u župnoj crkvi u Gunarošu 1. 07. 2007.

Ferenc Zorád, rođen je 12. 03. 1973. godine u Novom Sadu, od oca **Mihálya** i majke **Magdolne Sztraka**. Srednju stručnu školu završio je u Novom Sadu. Teološki studij završava u Segedinu. Pripada župi Imena Marijina u Novom Sadu. Sveti red đakonata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2007.

István Zsolnai, rođen je 6. 03. 1977. u Senti, od oca **Istvána** i majke **Verone Dósa**. Srednju poljoprivrednu školu završio je u Bačkoj Topoli. Teološki studij završava u Egeru. Pripada župi Svih Svetih u Bačkom Petrovom Selu. Sveti red đakonata primio je u subotičkoj stolnoj bazilici 29. 06. 2007.

Za trajnog đakona zaređen je:

József Koleszár, rođen 22. 06. 1964. godine u Vukovaru, od oca **Istvána** i majke **Márie Dubác**. Živi u braku s **Ellom Gajó** i otac je dvoje djece. Teološku izobrazbu stekao je na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije gdje je 18. 11. 2006. diplomirao. Za stalnog đakona zaređen je u župnoj crkvi na Paliću 24. 06. 2007.

Mlada misa vlč. Marijana Vukova

Zvona subotičke stolne bazilike Sv. Terezije Avilske u nedjelju 1. srpnja u 10 sati najavila su početak mlade mise vlč. Marijana Vukova. Svečana procesija ušla je u crkvu na glavni ulaz, a kad je mladomisnik iz predvorja stupio u lađu crkve svi su se zaustavili. Slijedio je nadahnuti pozdrav župnika mons. Stjepana Beretića. Kao iz jednog grla katedralu je ispunila Domjanićeva *Fala*, nakon čega su roditelji vlč. Marijanu dali svoj blagoslov. Mladomisnik je potom pristupio oltaru i započeo svečano slavlje. Ohrabrujuće su bile riječi propovjednika o. Ivana Antunovića, duhovnika bogoslova u kolegiju

rao je riječi pretvorbe, naučene još iz ministrantskih dana, a sada tako posebno, djelotvorno. Raspjevani katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić uzveličao je i uljepšao ovo jedinstveno slavlje, koje je vodilo u more blagoslova, i to mladomisničkog blagoslova. Nakon što ga je vlč. Marijan podijelio svim svećenicima i poslužiteljima oltara, pristupili su mama Marija i tata Zvonimir da sad oni od svog sina prime blagoslov. Slijedili su ih Tomislav i Kristina, Marijanovi brat i sestra, a potom brojna rodbina i mnogi od onih koji su sudjelovali na mladoj misi.

Družbe Isusove u Zagrebu, gdje je vlč. Marijan proveo svoje bogoslovske dane. On je slikovito prikazivao što sve obuhvaća svećenički poziv. Živi ukras oltara bili su mladi obučeni u bunjevačku nošnju koji su na oltar prinijeli darove za svetu žrtvu. Mladomisnik je prinio primljene darove, te su po njima kruh i vino postali Tijelom i Krvlju Isusa Krista. Okružen brojnim svećenicima vlč. Marijan izgovarao

Slavljeničko raspoloženje preselilo se potom u salu "Zorica", gdje su ponosni roditelji uz zvuke tamburice dočekali uzvanike i domaćinski ih pogostili. Bilo je i pjesme i igre. Lijepo je bilo sudjelovati u tom slavljeničkom ozračju obitelji Vukov prožetom radošću, jer je crkvi iznjedrila mladog blagovjesnika, našeg mladomisnika vlč. Marijana. /M. Š./

Iz propovijedi o. Ivana Antunovića

O svete li sebičnosti puka kršćanskoga, koji ima pravo da se raduje što jedan mladi čovjek ne pripada više sebi nego Kristu da pripadne svima! O svete li otimačine Kristove, koji najbolje sinove naroda otima za sebe, da ih onda opet daruje narodu (Hebr 5,1) – ali preobražene, u svoju silu obučene, u svoju ljubav zaognute!

Isus je na križu raširio ruke, da njima zagrlji svijet. Ali, kao da su mu se ruke učinile premalenima da sav svijet obujmi. On zaželi da se nađe mnogo ruku, koje bi dohvatile njegove spasiteljske, da tako umnoži svoje ruke rukama svojih svećenika i da svom silom svoje spasiteljske ljubavi zagrlji čitavi svijet!

I tako se dogodilo da je naš mladomisnik Marijan, slijedeći povijest svih Božjih izabranja, u danima svoga dječastva sve jasnije razabirao glas Isusov: "Sinko, ruke mi svoje daj da njima zagrlim svijet!"

Iz župnikovog pozdrava mladomisniku

Hvaljen Isus i Marija!

Dragi Marijane, mladomisniče naš!

Dobro nam došao svećeniče mladi! Pred mnoštvom Božjih kćeri i sinova, pred bratom Tomislavom i pred sestrom Kristinom kleknuć ćeš, da primiš blagoslov od oca Zvonimira i od majke Marije. Eto nama radosti čekane. /.../

Marijane, Tvoja radost, radost Tvojih roditelja, pa ni radost svećenika ne iznenađuje. Ponikao si u kršćanskoj obitelji. I Tvoji su išli na vjeronauk za mlade, i brat Tvoj, i sestra. I ti si nam četvrtkom u 20 bio s mladima, i uvijek sa svojim vršnjacima oko Stola Gospodinova. Zato Bog voli Tvoju kuću i zato vi svi volite život. I molitvu si naučio od svojih korijena. Ostani nepokolebivi molitelj. Danas reci Isusovoj Majci: "Moli za mene i za sve nas ovdje, jer trebamo s neba milosti i snage. Ojačaj vjeru, učvrsti nam nadu. I ljubav žarku u srce usadi, da vedra čela, čista srca, Bijela Gospo, stupamo prema Vječnom Gradu".

Svaki dan će Ti u rukama biti Krist Kralj. Slušat će Tvoje molitve. Ne propuštaj molitvu psaltira. Bar danas moli s našim Aleksom: "Sačuvaj narod moj mali. Vodi ga rukom očinskom, svetom i daj mu snage da ga u borbi dušmanin-Golijat nikad ne svali. Pokaži pravu mu stazu što vodi Tebi, vječnome cilju... Ne molim za sebe danas ni jednom jedinom riječju. Kad rod moj plače zar srce šutjeti može? I zato prosim te smjerno, usliši moju molitvu skromnu: spasi moj narod, o Bože!" /.../

I Tebe je Bog pomazao svojim Svetim Duhom, da siromasima navijestiš Veselu vijest. "Kad rod moj plače zar srce šutjeti može?" Neka Ti srce ne šuti, razbij tugu i plač Isusovom Veselom viješću. Kaži i danas Gospodinu Isusu: "I zato prosim te smjerno, usliši moju molitvu skromnu: spasi moj narod o Bože!" Ti samo veselo i uvjerljivo. /.../ U tami smo, u tuzi smo, utopljeni smo u sivilo svakidašnjice – Veselu vijest trebamo! Dragi Marijane, ne boj se! Ima Boga u Izraelu. Ima i međ' Tisom i Dunavom. On te zove i šalje Te, da budeš njegovo živo evanđelje. Ne boj se maleno stado! Eto ti Marijana!

Marijane! Čekaju Te jezici, i narodi u jedan Božji narod okupljeni. Predano učiš jezik puka komu Te Bog šalje. Živi u nama duh svetih slavenskih apostola. Ne boj se! Marija je uvijek s nama, Blago majci koja te rodila, blago ocu koji te podigao. Blago nama! Imamo mladog svećenika! Dobro nam došao. /.../ Sada, Marijane, klekni, da primiš blagoslov od svojih roditelja.

Proštenje u subotičkom Bajskom groblju

Proštenje u subotičkom Bajskom groblju svetih Petra i Pavla održano je u subotu 23. lipnja pred kapelom obitelji Kopilović. Jutarnju svetu misu na mađarskom jeziku predvodio je župni vikar i zborovođa subotičke stolne župe Sv. Terezije, vlč. mr. Csaba Paskó koji je održao i prigodnu propovijed. Misno slavlje nakon toga na hrvatskom jeziku predslavio je svećenik iz njemačke biskupije Rottenburg-Stuttgart, vlč. Josef Vogrinc, a blagdansku propovijed održao je katedralni župnik, mons. Stjepan Beretić.

U propovijedi, mr. Paskó izrazio je zahvalnost vjernicima koji s puno ljubavi održavaju svoje grobnice pridonoseći tako ljepoti i urednosti cijeloga groblja. Radnici subotičkog pogrebnog poduzeća "Funero" su za tu priliku, kao i svake godine, postavili šator pred kapelom i donijeli klupe za vjernike. Ti su vrijedni ljudi, odjeveni u svoje svečane odore, posluživali kod svete mise kao ministranti. Na misnim slavljinama je bio i vlasnik toga pogrebnog poduzeća, **József Miskolczi**. Za ovogodišnje proštenje groblje je sa zapadne strane ograđeno žičanom, a s istočne strane, zidanom ogradom. Tako je sada čitavo groblje dobilo cjelovitu ogradu. Niveliranjem zemljišta i uređenjem prostora oko središnje kapele Sv. Josipa (kapela Peić), kapela je osigurana od razornog djelovanja vode, koja se slijevala pod njezine zidove.

Mons. Beretić na kraju svete mise na hrvatskom jeziku zahvalio je poduzeću "Funero" ne samo za usluge oko proštenja, već i zato što savjesno održavaju to subotičko groblje, pa i iz toga razloga uživaju ugled ne samo pred brojnim vjernicima, već i pred mnogim sugrađanima Subotice. /S. B./

Obnavlja se nadgrobni spomenik obitelji Kujundžić

U subotičkom "Bajskom groblju" svetih Petra i Pavla započinje obnova nadgrobni spomenika obitelji Kujundžić. U toj grobnici počiva ugledni subotički franjevac o. Jesse Kujundžić, ali i ne manje ugledan njegov rođak, nekadašnji dušnočki župnik, Ilija Kujundžić, koji je također stekao velike zasluge u Crkvi i za narod. Grobnica posjeduje veliku vrijednost i kao jedinstveni i veliki spomenik, ali je također i vrijedni spomenik vjere ovdašnjeg čovjeka, a ima posebni značaj za one koji proučavaju govor bačkih Hrvata.

Ovdje navodim tekst koji se odnosi na fra Jeseja Kujundžića: *Ovde sniva vični sanak otac Ivan Jesse Kujundžić svećenik reda sv. Franje, bivši guardijan subotičkog franjevačkog samostana. Zaregjen je svećenikom g. 1873. Prvu svetu misu otpiva u Subatici iste godine dne 8. prosinca. Umro je 17. travnja 1903. u 55oj godini života svoga, a pokopan je 19. travnja licem na Mladi Uskrs. Nerazdijivo prisveto Trojstvo smiluj se ljubeznom pokojniku! Sveti Franjo Assiski i sveti Antune Padovanski, molite za dušu vašega suredovnika. Veliki Bože, primi ga megju odabrane tvoje. Amen.*

Na grobnici je i spomen-ploča na svećenika Iliju Kujundžića sa sljedećim tekstom: *Ovde čeka uskrsnuće prečasni gospodin prelat kanonik msgr. Ilija Kujundžić, umirovljeni dušnočki župnik, načelnik biskupskog računarskog ureda rođen 31. srpnja 1857. umro 5. veljače 1929. u 72. godini života. Nadgrobnom pločom pokriva ovu grobnicu sestra milog pokojnika ud. Marta Stipić rođj. Kujundžić, rođjena 31. srpnja 1854. umrla 10. kolovoza 1936. u 82. godini života. Subotica, 5. lipnja 1929. opominje se podvorkinja Roza Palatinus.*

Kulturno, povijesno, vjersko značenje ovog spomenika nadilazi mogućnosti jedne obitelji, kad se radi o obnovi i zaštiti tako velike kulturne vrijednosti. Zato se Odbor Bajskog groblja nada solidarnoj pomoći ne samo obitelji Kujundžić već i ostalih prijatelja Crkve, kulture i zvonke subotičke ikavice. /S. B./

Sombor: Otkrivena spomen ploča

U crkvi Sv. Nikole Tavelića na Bezdanskom putu kod Sombora, u nedjelju 24. lipnja otkrivena je spomen-ploča o izgradnji crkve.

Ploču su otkrili mons. Slavko Večerin, generalni vikar Subotičke biskupije, koji je i predvodio misno slavlje, i Aranka Gromilović, velika darovateljica crkve. Naime, 1971. godine, Aranka i Pero Gromilović darovali su zemljište i sredstva za izgradnju nove crkve na bezdanskim salašima. I ostali su se vjernici onoga kraja odmah uključili svojim darovima, te je crkva postala središnje mjesto nedjeljnog okupljanja za sve vjernike te župe. /I. Š./

U ČAST SVETOM ANTUNU

Blagdan sv. Antuna Padovanskog proslavljen je u mnogim župama, a svakako, po tradiciji, najsvečanije u subotičkoj Franjevačkoj crkvi, uz nazočnost mnogobrojnih vjernika.

Proslavi samoga blagdana prethodila je pobožnost 9 utoraka na čast sv. Antunu uz prisustvo velikog broja vjernika. Uoči blagdana, u utorak 12. lipnja služena je dvojezična večernja sv. misa za bolesnike.

Na sam blagdan, 13. lipnja, svečanu prijepodnevnu Euharistiju na hrvatskom jeziku predvodio je i propovijedao subotički biskup mons. dr. Ivan Pénczes, a sv. misu na mađarskom jeziku predvodio je vlč. Róbert Utcai.

Večernju, dvojezičnu, svetu misu s blagoslovom djece i ljiljana u 18 sati, uz prisustvo mnogobrojnih vjernika, predvodio je župnik iz Oroma, vlč. Tibor Dobo.

U štovanju sv. Antuna razlikujemo liturgijski obred i pučko štovanje. Svečevo liturgijsko štovanje počinje s danom kanonizacije, kada je papa Grgur IX., prikazao u njegovu čast prvu misu i obavio prigodne obrede. Papa Grgur IX. odredio je u Buli kanonizacije svim biskupima svijeta da sveca časte 13. lipnja i da promiču svetkovanje toga dana.

Osim blagdana njegove smrti, u franjevačkom bratstvu slavio se i prijenos njegova tijela, od generalnog kapitula u Lyonu god. 1351. i to 15. veljače. Na čast svečeve smrti, 13. lipnja, nalazimo u pravilima bratovštine propis da ga treba štovati kroz 13 utoraka.

Pobožnost kroz 9 utoraka pripisuje se povijesno dokazanom događaju. Naime, u Bolonji je 1616. godine živio bračni par koji kroz 22 godine braka nije imao poroda. Žena se žarkom molitvom obratila ovom svecu za pomoć. U snu joj se ukazao sv. Antun i rekao joj da kroz 9 utoraka posjećuje njegovu sliku u crkvi manje braće i da će joj molitva biti uslišana. Tek što je izvršila svečeve naloge, žena je postala majkom. Ali, rodila je izopačeno dijete. Žena je opet, s pouzdanjem, poslala dijete pred svečev oltar i čim je novorođenče položeno do nogu čudotvorca, poprimilo je dječju milinu i lijepi izgled. Glas o tome se brzo proširio i s njime i pobožnost 9 utoraka.

Sveti Antun je omiljeni svetac cijeloga svijeta, kojemu se mnogi utječu. Stoga su i na njegov blagdan crkve pune vjernika, napose djece.

Jadranka Ljubojević

Trideset godina svećeništva

U crkvi Presvetog Trojstva u Somboru, u nedjelju 1. srpnja slavljena je misa zahvalnica u povodu proslave trideset godina svećeništva dekana preč. Josipa Pekanovića. U prigodnoj propovijedi, preč. Pekanović se osvrnuo na svoj protekli svećenički život, sjećajući se sa sjetom lijepih i tužnih događaja koji su ostavili neizbrisivi trag tijekom trideset godina svećeničkoga djelovanja, počevši od studija u Rimu sve do današnjih dana.

U ovoj propovijedi nisam želio govoriti o sebi, želio sam govoriti o svećeničkom zvanju i službi koja u sebi nosi one godine, dane, trenutke i događaje koji su vrijedni sjećanja, koji potiču i koji nose čovjeka, koji pomažu shvatiti i prihvatiti križ. Sve je to dio jednoga životnoga opredjeljenja za koje se nikada nisam pokajao, zaključio je propovjednik.

Župniku se poslije svete pričesti u svoje osobno ime i u ime vjernika župe zahvalio Darko Lovrić, a u ime omladine i djece Ana Matarić i Jelena Ilić.

Prečasni Josip Pekanović za svećenika je zaređen 29. lipnja 1977. godine u crkvi Sv. Terezije Avilske u Subotici, a 3. srpnja iste godine slavio je mladu misu u crkvi Presvetoga Trojstva u Somboru. Kao kapelan je djelovao u Bajmoku, a kao župnik u crkvi Svetog Križa i do danas u crkvi Presvetoga Trojstva u Somboru.

Z. Gorjanac

Pohvala bračnoj ljubavi i vjernosti

Dvadeset i šest bračnih parova proslavilo je u subotičkoj župi Sv. Roka 19. lipnja tzv. "okrugle" obljetnice braka, od kojih je najviše njih proslavilo petu obljetnicu braka. Tri bračna para proslavila su srebrni jubilej, odnosno dvadeset i petu obljetnicu: Ana i Ivan Vojnić Tunić, Tomislav i Rozalija Romić te Ruža i Ivan Ivković Ivandekić, a među slavljenicima su bila i četiri bračna para koji su u braku više od pedeset godina. Najstariji među njima bili su Stipan i Ruža Sudarević (66 god. braka), Josip i Krista Peić (59 god. braka), Ivan i Janja Rajčić (53 god.) te Nikola i Kata Kulundžić (51 god.). Ove godine slavlju se pridružio i generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici mr. Davor Vidiš sa suprugom Meri, koji su proslavili 20. obljetnicu braka.

Svetu misu zahvalnicu predvodio je župnik Andrija Anišić, uz aktivno sudjelovanje slavljenika.

Na kraju mise dječji zbor "Rokići" čestitao je slavljenicima s nekoliko prigodnih pjesama među kojima je bila i pjesma "Zagrlimo čitav svijet" s kojom su nastupili na ovogodišnjoj "Zlatnoj harfi". Slavlje u crkvi je završilo njihovom pjesmom "Mini, mini Crkva obitelj je to", koja je, kao i uvijek oduševila sve, a neke i rasplakala. Poslije mise radosno slavljeničko ozračje nastavljeno je u dvorištu župe.

Ovakva okupljanja imaju cilj s jedne strane dati Bogu hvalu za prijeđen zajednički život, moliti za sretnu budućnost, a mladima ovakva pohvala bračnoj ljubavi i vjernosti služi kao poticaj i ohrabrenje prihvatiti Božji naum o braku i obitelji. /Zv/

Srce Isusovo proslavljeno u Futogu

U župnoj crkvi "Srca Isusova" u Futogu slavljena je 15. lipnja svečana misa proštenja. Misno slavlje predslavio je generalni vikar Subotičke biskupije, mons. Slavko Večerin zajedno s vlč. Atilom Zsellerom te vlč. Berislavom Petrovićem, župnikom iz Slankamena. Na misi se okupio lijepi broj vjernika hodočasnika iz Petrovaradina, Telepa, Adica, Rumenske, Bačkog Petrovca te okolnih mjesta.

Prigodnu propovijed održao je mons. Večerin. Gost ovogodišnjega slavlja bio je mjesni paroh futoške Parohije, o. Milivoj. Pjevanje na misnom slavlju predvodio je zbor iz Slankamena, a slušatelji Radio Marije imali su prilike pratiti izravni prijenos misnoga slavlja iz futoške crkve. Toga dana, osim mise proštenja na hrvatskom jeziku slavljena je sveta misa na mađarskom jeziku.

Bosiljko Kostić

Sjednica Uredničkoga vijeća Zvonika

Novoizabrani glavni i odgovorni urednik *Zvonika*, mr. Mirko Štefković sazvao je 20. lipnja sjednicu Uredničkoga vijeća ovoga lista na kojoj su u nazočnosti petnaest članova dosadašnjeg Uredničkoga vijeća, među ostalim, izabrani članovi Uredništva te novi članovi Uredničkoga vijeća. Za zamjenicu glavnog i odgovornoga urednika *Zvonika* izabrana je Željka Zelić, a članove užega Uredništva čine osim glavnog i odgovornog urednika i njegove zamjenice i preč. Andrija Anišić, Katarina Čeliković i mr. Ervin Čeliković. Uz dosadašnje članove Uredničkoga vijeća za novoga je člana izabran Vedran Jegić.

Na Sjednici je bilo riječi i o skorašnjem pokretanju novih rubrika i sadržaja u listu kao i prijedlozima novih tehničkih rješenja. Osim toga, članovi Uredničkoga vijeća raspravljali su i o financijskim pitanjima, a na osobit način predstavljena je ideja o formiranju prostorije Uredništva te dugoročni plan ažurnoga praćenja crkvenih zbivanja na našim prostorima i njihovog plasiranja na jednu internetsku stranicu. U posljednjem dijelu susreta određeni su rokovi predaje pojedinih rubrika i ostalih priloga pred zaključenje broja te širenje mreže dopisnika i aktivnije uključivanje mladih u radu *Zvonika*, organiziranje novinarskih škola i tečajeva i dr. /Zv/

Posjet gradu Mučeniku

Pjevački zbor župe Sv. Marka iz Staroga Žednika predvođen kantom Nikolom Ostrogoncem te župnikom župe Željkom Šipekom, posjetio je u nedjelju 17. lipnja Vukovar, odnosno najmlađu župu ovoga grada "Kraljicu mučenika" koja je osnovana prije četiri godine. Njihov domaćin bio je vlč. Mato Mataković i njegovi župljani iz Vukovara i Bogdanovaca. Ovim susretom željelo se postignuti izgrađivanje mosta povjerenja i prijateljstva ove dvije župe.

Susret u Vukovaru započeo je razgledanjem "rana" ovoga grada koje su vidljive na svakom mjestu, počevši od Franjevačkog samostana i crkve, Memorijalnog centra "Ovčara" te Vukovarske bolnice. Kroz srce su nam prolazili trnci dok smo gledali što je sve učinilo sjeme zla. Kolike brojke mrtvih, nestalih. Zašto? Često smo slušali o prijašnjim ratovima "ovako se nešto nikada ponoviti neće",

a ono ne samo da se ponovilo nego se činilo i čini se još više zvjerstava. Koliko još majki treba zaviti u crno? Koliko djece treba ostati bez oca, majke, bake, djeda? Koliko kuća srušiti? - a da se ova tvrđnja tj. zaključak pretvori u zbilju, da se Vukovar ponoviti neće. Fascinira samo jedno: Vukovarci praštaju. To je nešto što ne može razumjeti onaj tko nema vjere u Boga. I zato - kao što nam

je u posjetu samostanu Sv. Jakova rekao fra Zlatko Špehar - *Vukovar nije grad heroja nego mučenika. A mučenik će uvijek moći oprostiti, i zato je velik. Premda srušen i zgažen, velik je jer PRAŠTA.*

Po završetku razgledanja grada u večernjim je satima uslijedila sveta misa koju je predvodio preč. Željko uz koncelebraciju mjesnoga župnika vlč. Mate. Svetu misu animirali su žednički pjevači i sjemeništarci Kristijan i Dražen. Kao spomen na ovaj dan domaćinu su predane dvije slike. Prva slika je dar naše slikarke Kate Šetrov

koja je naslikala žedničku crkvu, a druga slika je simbol naših ravni u tehnici slame koju je izradila naša slamarica Ana Milodanović, a prikazuje Bezgrešno začeće BDM. Preč. Željko je iskoristio priliku pozvati Vukovarce i Bogdanovčane da ove godine posjete Stari Žednik. Uz obećanje mjesnoga župnika da će se taj susret i ostvariti i uz predaju makete simbola grada

Vukovara završila je sv. misa.

Nakon toga uslijedilo je druženje ispred same župe koje je zatim nastavljeno u Bogdanovcima gdje je bila upriličena večera i druženje uz glazbu. Naš susret završio je u kasnim satima uz "himnu" naših ravnica "Ne dirajte mi ravnice" koju je otpjevala Anica Čipak. Hvala Bogu na svim divnim ljudima koje smo susreli. /Željko Š./

Čuvari Božjeg groba na nagradnom putovanju u župnoj crkvi u VALPOVU

Nastup zbora Collegium Musicum Catholicum na Smotri u Cerniku

Komorni zbor Collegium Musicum Catholicum iz Subotice nastupio je 16. lipnja na III. Smotri pjevačkih zborova Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u crkvi Sv. Petra u Cerniku, a domaćini ovoga susreta bili su župa Cernik, Franjevački samostan i Hrvatsko pjevačko društvo "Tomislav" iz Cernika. Uz spomenuti zbor, na Smotri je nastupilo još osamnaest crkvenih zborova i to iz zagrebačkog Sigeta, Čakovca, Krapine, Iloka, Kloštar Ivanića, Varaždina, sa zagrebačkog Kaptola, iz Vukovara, Klanjca, Karlovca, Našica, Virovitice, Slavonskog Broda, Požege i iz Kozari Boka.

Smotru je svečano otvorio fra Robert Perišić, gvardijan u Virovitici i jedan od glavnih organizatora ovoga susreta u suradnji s profesoricom crkvene glazbe i voditeljicom zbora Sv. Cecilije iz Virovitice Katarinom Jengiđ. Prvi cilj organiziranja smotre bio je predstaviti franjevce - skladatelje i teme kao što su Franjina "Pjesma stvarova" u različitim kompozicijama naših i stranih skladatelja, a također predstaviti ono što se pjeva kao liturgijska glazba na nedjeljnim slavljenjima, istaknuo je fra Perišić. Nazočne sudionike pozdravio je u ime domaćina fra Josip Grubišić, gvardijan cerničkog Franjevačkog samostana i župnik župe Cernik, upoznavši ih tom prilikom s cerničkom crkvom, župom i samostanom. Nakon nastupa zborova uslijedilo je zajedničko misno slavlje kojega je predslavio fra Željko Železnjak, provincijalni ministar Hrvatske franjevačke provincije svetog Ćirila i Metoda u zajedništvu s petnaestak svećenika. Nakon misnoga slavlja, druženje je nastavljeno u dvorištu Franjevačkog samostana u Cerniku. Osim ove treće po redu, prva Smotra održana je u 2005. godine u Virovitici te prošle godine u Čakovcu, a kako su najavili organizatori, susret će sljedeće godine biti održan u Karlovcu, čime će biti obilježeno 250 godina djelovanja franjevaca u Karlovcu. /Ž.Z./

ULOGA CRKAVA I VJERSKIH ZAJEDNICA U PROCESU PRIDRUŽIVANJA SRBIJE EUROPSKOJ UNIJI

“Srbija na putu ka Europskoj uniji - aktivna uloga civilnog društva” – naziv je trodnevne konferencije održane u Beogradu, Nišu i Novom Sadu 20., 21. i 25. lipnja ove godine. Naziv konferencije u Novom Sadu bio je “Uloga Crkava i Vjerskih zajednica u procesu pridruživanja Srbije Europskoj uniji”.

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici Srpske Pravoslavne Crkve: Irinej Bulović, preosvećeni episkop bački i Porfirije Perić, preosvećeni episkop; iz Katoličke Crkve: mons. Stanislav Hočevar, nadbiskup i metropolita beogradski, mons. dr. Andrija Kopilović, mons. László Gyuris i dr. Danijel Galun; iz Slovačke Evangeličke Crkve: Slađan-Daniel Srdić i Vladislav Iviciak; iz Islamske zajednice u Srbiji: Abdulah Numan, a iz Jevrejske zajednice Lidija Levi i prim. dr. Ana Frenkel. Aktivni doprinos predstavnika Crkava i Vjerskih zajednica je stav Crkve i Vjerske zajednice kako o Europskoj uniji, tako i o Srbiji u ovom trenutku. Jasno da je Crkva kao takva univerzalna, a ukorijenjena u pojedini

narod, regiju ili zajednicu. Snaga Crkava i Vjerskih zajednica je moralni autoritet i moralni preporod društva. One su jednako tako svjesne da su kroz stoljeća po vjeri sačuvali i identitet naroda i nacija. Na temelju učenja Crkve kao zajednice vjernika po slici zajedništva Presvetoga Trojstva, niti Europska unija kao zajednica nije strana Crkvi. Nasuprot tomu, Crkva je jedna od objedinjavajućih čimbenika Europe. Na Konferenciji se nije prešutjelo ni ono što smeta Crkvama i Vjerskim zajednicama u sadašnjoj i budućoj Europskoj uniji, kao ni problemi koji pritišću Srbiju na tom putu. Organizator je mogao vidjeti da je utjecaj i želja vjerskih predstavnika, dakle, i samih vjerskih zajednica, put prema jedinstvu, ali utemeljen ne samo na ekonomskim nego daleko više na duhovnim korijenima Europe kao cjelovitoga kontinenta koji diše Zapadnim i Istočnim plućnim krilom. Ono što je obogatilo same sudionike jest zajedništvo koje se očitovalo već samim studijskim danom. Dijalog kao jedini način suradnje je i dalje potreban, a jedinstven je stav svih Crkava i Vjerskih zajednica. /A. K./

František Gašparovsky

Rođen je 23. siječnja 1977. godine u Baču od oca Franje i majke Ane r. Janas. Osnovnu školu je pohađao u Baču, gimnaziju je završio u Subotici u sjemeništu “Paulinum”, a studij teologije, kao Slovak, završio je u Slovačkoj u Banskjoj Bystrici. Trenutačno obnaša službu župnika u Bačkoj Palanci. Budući da se ove godine na blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla navršila peta godišnjica njegova svećeničkoga ređenja (29. lipnja 2002.), objavljujemo pjesmu koju je napisala njegova majka i posvetila ju svojem sinu, tadašnjem mladomisniku.

Rođen je 23. siječnja 1977. godine u Baču od oca Franje i majke Ane r. Janas. Osnovnu školu je pohađao u Baču, gimnaziju je završio u Subotici u sjemeništu “Paulinum”, a studij teologije, kao Slovak, završio je u Slovačkoj u Banskjoj Bystrici. Trenutačno obnaša službu župnika u Bačkoj Palanci. Budući da se ove godine na blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla navršila peta godišnjica njegova svećeničkoga ređenja (29. lipnja 2002.), objavljujemo pjesmu koju je napisala njegova majka i posvetila ju svojem sinu, tadašnjem mladomisniku.

MAJKA MLADOMISNIKU

Osvanuo novi dan,
Rasplamsao srcu žar.
Žari ono od radosti,
Od radosti i veselja,
Što joj dijete pastir posta.

Pred oltarom sada klekni,
Pokloni se Kristu svom
Što te čeka za oltarom,
Svećenički poziv tvoj!

Hvala tebi čedo moje
Za predanje tvoje!
Za Kristovim svetim stolom
Žrtvovat ćeš sada sebe.

Kada staneš kod oltara
Zahvali se Bogu
Što je tebe izabrao
Kao žrtvu svoju.

Žrtvu nosi ponosito
Radi Krista svog
Što je tebe izabrao
Radi puka svog.

Majka Ana

Aktivnosti žedničkog zbora

Tijekom mjeseca lipnja zbor župe Sv. Marka iz Staroga Žednika zabilježio je nekoliko uspješnih nastupa.

Na blagdan Srca Isusova, mađarska grupa ovoga zbora pjevala je u bačkotoplskoj crkvi za dan župnoga proštenja, nastupivši pri tom s još dva zbora. Sutradan, 16. lipnja, dječji zbor nastupio je na “Zlatnoj Harfi” na Bunariću. Nedjelju, 17. lipnja proveli smo u posjetu gradu Vukovaru, a istoga dana pjevali smo i na zajedničkoj večernjoj svetoj misi u crkvi Marije Kraljice Mučenika u Vukovaru, tijekom koje je žednički župnik vlč. Željko Šipek održao prigodnu propovijed. Sa svih susreta vratili smo se obogaćeni novim iskustvima.

Nikola Ostrogonac, kantor

Dan rođenja biskupa Ivana Antunovića

Jedan od četiri službena blagdana hrvatske manjinske zajednice u Republici Srbiji, dan rođenja biskupa Ivana Antunovića (1815.-1888.), svečano je proslavljen misom zahvalnicom koju je 19. lipnja u subotičkoj crkvi Sv. Roka predslavio predsjedavajući Katoličkoga instituta za kulturu povijest i duhovnost "Ivan Antunović" dr. Andrija Kopilović zajedno sa župnikom ove župe preč. Andrijom Anišićem, mons. Stjepanom Beretićem, mons. Markom Forgićem, p. Marijanom Kovačevićem, vlč. Lazarom Novakovićem i vlč. Dominikom Ralbovskim. Organizatori ovoga slavlja bili su Institut "Ivan Antunović" i Hrvatsko nacionalno vijeće.

U prigodnoj propovijedi, dr. Kopilović istaknuo je kako je zvijezda rođenja biskupa Ivana Antunovića bila najsajjnija zvijezda u preporodu hrvatskoga naroda na području Bačke i Podunavlja. *Od njega je postao čovjek, svećenik, biskup, preporoditelj, pjesnik, pisac, nadasve uvijek i do kraja pastir. I stoga, ako smo danas okupljeni na njegov spomen, onda baštinimo njegov duh. I nastojimo posvjedočiti da smo dostojni sljedbenici onoga što je Ivan Antunović u svoje vrijeme započeo i što svaki preporoditelj započinje i nastavlja* – rekao je propovjednik te zaključio kako je Antunovićeve poruke značila *biti svom narodu na službi, biti na razbijanje onoga što ga tereti i biti tumač spasenjski*. Misnom slavlju nazočili su generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, predsjednica Izvršnog odbora HNV-a **Slavica Peić**, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini **Petar Kuntić** te predstavnici kulturnog i društvenog života Hrvata u Vojvodini. Za sve sudionike nakon misnoga slavlja priređen je prigodni domjenak u dvorištu župe. Uz ovaj blagdan, HNV i zajednica Hrvata u Republici Srbiji kao svoj blagdan obilježavaju i 6. listopada - dan rođenja bana Josipa Jelačića, 15. prosinca - Dan osnivanja Hrvatskog nacionalnog vijeća i 19. ožujka - blagdan svetoga Josipa. /Z. Z./

Misa u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske

U povodu Dana državnosti Republike Hrvatske koji se obilježava 25. lipnja, u četvrtak 21. lipnja služena je u subotičkoj franjevačkoj crkvi Sv. Mihaela sveta misa koju je predslavio pomoćni biskup đakovački i srijemski, mons. Đuro Gašparović, zajedno s gvardijanom Franjevačkoga samostana o. Zoltánom Dukaijem te desetak svećenika. Misi je nazočio i generalni konzul RH u Subotici, mr. Davor Vidiš zajedno s djelatnicima Konzulata, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, članica Izvršnog odbora HNV-a **Slavica Peić** i dr.

Sjećajući se odluke Sabora Republike Hrvatske o suverenosti i samostalnosti RH koja je donesena 25. lipnja 1991. godine, mons. Gašparović u propovijedi je istaknuo kako i ovom svetom misom želimo uskladiti svoje osjećaje s Božjim naumima s čovjekom i za čovjeka, i biti uronjeni u Božji svijet i svoju stvarnost koju živimo, nadodavši kako imamo svoj nadvremenski i povijesni identitet. U tom smislu u molitvu je uključio čovjeka-kršćanina-vjernika a napose one koji vode javne poslove, one koji su odgovorni za druge kao i one koji svojom plemenitošću,

zalaganjem i žrtvom pridonose dobrobiti svakoga čovjeka. *Što je veća odgovornost koju netko obnaša u društvu, to mu je veća i obveza stvaranja socioloških, političkih, institucionalnih, ekonomskih i moralnih uvjeta za rast nabolje. Svi smo pozvani uklanjati razloge beznađa i pokazivati jedni drugima razloge opravdane nade da uvijek može biti bolje*, zaključio je biskup Gašparović.

Pjevanje na misnom slavlju predvodio je Komorni zbor *Collegium Musicum Catholicum* pod ravnanjem **Miroslava Stantića**. Nakon misnoga slavlja, druženje je nastavljeno na prigodnom domjenku. Generalni konzulat RH u Subotici u povodu Dana državnosti organizirao je u petak 22. lipnja i prijam za uzvanike u restoranu "Mala gostiona" na Paliću.

Ž. Z.

ZAVJETOVANJE U FRANJEVAČKOJ CRKVI

Polaganjem doživotnih zavjeta, Gabor Krnjanski, Antonija Trbović, Erika P. Čujić, Velimir I. Ivandekić i Jadranka Ljubojević, postali su 3. lipnja punopravni članovi Franjevačkoga Svjetovnog Reda u subotičkoj franjevačkoj crkvi.

Nekada simpatizeri franjevačke duhovnosti, nakon provedene godine novicijata, pet novih članova je spoznalo da ih Gospodin poziva živjeti sveto Evanđelje po primjeru sv. Franje Asiškog. Poslije trodnevne duhovne obnove, koju je predvodio p. Marjan Kovačević, duhovni asistent Franjevačkog Svjetovnog Reda u Subotici, na svečanosti sv. Euharistiji u franjevačkoj crkvi, kandidati su položili doživotne zavjete FSR-a zavjetujući se na čistoću, poslušnost i siromaštvo. Ovo je posvećenje samoga sebe čin kojim vjernik, osjećajući se sposobnim i pozvan Božjom milošću, na poseban način želi živjeti Bogu i Crkvi u duhu sv. Franje, u želji da postigne što veći stupanj suobličenja Kristu Gospodinu.

Jadranka Ljubojević

Zajednica "Hosana"

Nadomak Starog Žednika otvorena je kuća "Hosana" za liječenje ovisnika o opojnim drogama.

U župnoj crkvi Sv. Marka u Starom Žedniku održana je u subotu 7. srpnja 2007. s početkom u 10 sati sv. misa u povodu blagoslova kuće za liječenje ovisnika. U koncelebraciji fra Svetozara Kraljevića, duhovnika zajednice "Milosrdni otac" u Međugorju i vlč. Josipa Pavlakovića iz Starog Trga u Sloveniji, gdje se također nalazi ogranak ove zajednice pod imenom "Tau", misu je predvodio vlč. Marinko Stantić, povjerenik Subotičke biskupije za Zajednicu. Novootvorena kuća, odnosno salaš, nalazi se na 2 km od sela, a u njoj trenutačno boravi 8 članova, od kojih su dvojica Ivica Kovač i Joško Rašić, s iskustvom od dvije i pol godine u Zajednici "Milosrdni otac" u Međugorju, odgovorni za svakidašnji život i rad. Inače, Zajednica nije isključivo za ovisnike o drogi, nego joj može pristupiti svatko tko je izgubio smisao za život i krenuo krivim putem, a osjeća da bi mu boravak u Zajednici mogao pomoći u ponovnom pronalasku životnog smisla. Za život Zajednice skrbi Božja providnost po plemenitim dobročiniteljima.

Ideja za nastajanje Zajednice rodila se prije tri godine kada je vlč. Marinko Stantić posjetio zajednicu "Cenacolo" i upoznao se sa životom u njoj. "Vidio sam da je to vrlo konkretan korak ka poboljšanju života ovisnika. To iskustvo me nekako uvijek vuklo da se otvori Zajednica i ovdje na našim prostorima" – izjavio je vlč. Marinko prigodom blagoslova salaša za zajednicu "Hosana".

Julijana Skenderović

NOVI HUMANIZAM ZA EUROPU - ULOGA SVEUČILIŠTA

U organizaciji Vijeća europskih biskupskih konferencija u Rimu je održan Europski skup sveučilišnih profesora. Na skupu je sudjelovalo više od 2.500 profesora iz 44 države, a raspravljali su na temu "Novi humanizam za Europu – Uloga sveučilišta". Delegaciju Srbije činili su: mons. dr. Andrija Kopilović, vladika bački gospodin Irinej, prof. dr. Dragan Simeunović, mr. s. Ines Kezić i Vladimir Sedlak. Skup je započeo 21. lipnja, a kardinal Camillo Ruini, Papin vikar za grad Rim, održao je uvodno predavanje.

Kardinal je istaknuo da u današnjem društvu vlada "naturalističko" tumačenje čovjeka, ograničeno na tjelesnu dimenziju. Takvo tumačenje nije samo nespojivo s kršćanskom vjerom, jer uključuje nijekanje transcendentnosti čovjeka, odnosno da je stvoren na sliku i priliku Božju, nego donosi iskrivljavanje polazišta modernoga doba koje se sastojalo u stavljanju u središte čovjeka i njegove slobode. Kardinal Erdő Péter, predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija, govorio je o poimanju ljudskoga dostojanstva, istaknuvši kako se ljudsko dostojanstvo ne umanjuje ni onda kada se osoba ne može posve služiti svojim sposobnostima. Na Europskome skupu sveučilišnih profesora sudjelovao je i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Europa mora ponovno ovladati svojom tradicijom kolijevke humanizma, utemeljenoga na kršćanskim vrednotama, a kontinentalna sveučilišta moraju dubinski proučavati "krizu modernosti", omogućujući vjeri i razumu da surađuju i odgovore kulturnim i duhovnim potrebama čovjeka, rekao je Benedikt XVI. Govorom velikoga intelektualnoga dometa, Benedikt XVI. je primio u audijenciju profesore i rektore europskih sveučilišta, koji su tih dana u Rimu sudjelovali na skupu "Novi humanizam za Europu". U Europi koja "osjeća izvjesnu društvenu nestabilnost i nepovjerenje prema tradicionalnim vrednotama", promicanje novoga humanizma "zahtijeva jasno shvaćanje što ustvari znači modernost". Polazeći od te pretpostavke Papa je opširno govorio o ulozi koju učilišta Staroga kontinenta mogu i moraju odigrati u službi "ujedinjenja Europe". Papa je svojim slušateljima rekao da posebnu pozornost treba obratiti na tri glavna pitanja: duboko proučiti krizu modernosti, čuvati se lažne dihotomije stvorene između "pravoga humanizma" – koji gleda na transcendentnost – i izvjesnoga "teizma" koje se drži krajnostima "nepomirljivoga sukoba između Božjega zakona i ljudske slobode". Potom je govorio o odnosu vjere i razuma, o prinosu koji kršćanstvo može dati budućem humanizmu. Kršćanstvo, upozorio je Benedikt XVI., ne smije biti potisnuto u svijet mita i emocija, nego mora biti poštivano kako bi njegov navještaj rasvijetlio istinu o čovjeku, tako da duhovno preobrazi muševce i žene te im omogući da ostvare svoje zvanje u povijesti. Samo onaj Bog koji ima ljudsko lice, objavljen u Isusu Kristu, može nam zapriječiti da suzujemo stvarnost upravo kada zahtijeva uvijek nove i sve složenije razine razumijevanja. Crkva je svjesna svoje odgovornosti kako mora suvremenoj kulturi ponuditi taj prinos, zaključio je Benedikt XVI. /A.K/

Soko-grad: Seminar na temu "Mediji i religija"

Za profesionalnije sudjelovanje u medijima

Pod pokroviteljstvom fondacije Konrad Adenauer od 2. do 6. srpnja u manastiru Soko-grad, nedaleko od Ljubovije na teritoriju Šabačke eparhije, raspravljalo se na temu "Mediji i religija". Predstavnicima Katoličke, Grkokatoličke i Pravoslavne Crkve, te Židovske i Islamske zajednice u Srbiji pružena je mogućnost stručnog usavršavanja kroz predavanja i praktične vježbe. Subotičku biskupiju predstavljali su Otilia Boros D., suradnica tjednika na mađarskom jeziku *Hírívivő* i mr. Mirko Štefković, urednik *Zvonika*.

Predavač na seminaru Miodrag Šorić, glavni i odgovorni urednik programa za Centralnu i Jugoistočnu Europu radija Deutshce Welle, kritizirao je crkve i vjerske zajednice zbog stalne improvizacije u radu s medijima, te je naglasio neophodnu profesionalizaciju na tom planu. Praktičnu stranu te tvrdnje prikazao je Carol Lupu, iskusni novinar radija Bayerischer Rundfunk. On je kroz predavanja i praktične vježbe polaznicima približio razučeni svijet obavijesnih sredstava, davajući im neophodne smjernice za profesionalnu orijentaciju u njemu.

Strah od medija i vječiti obrambeni stav, vrlo rasprostranjen kada su crkve i vjerske zajednice na našim prostorima u

pitanju, nikako ne pridonosi dobrom glasu istih, te im umnogome zatvara široko polje modernoga misijskoga djelovanja i suvremene komunikacije. Kako je zaključeno na seminaru, stručnija prisutnost u medijima može također znatno pridonijeti uklanjanju tolikih predrasuda koje još uvijek potamnjuju naš pogled jednih na druge.

Polaznicima ovoga međureligijskoga seminara stečena iskustva i nova poznanstva poslužit će boljem pristupanju medijima, te se smijemo nadati, kako će i po njima u našim krajevima Bogu i religiji biti dodijeljeno uzvišenije mjesto u javnom i društvenom životu. Zadovoljni radom i uspjehom seminara, organizatori su obećali nastaviti sa sličnim inicijativama, kako bi crkvama i vjerskim zajednicama mediji sve više postajali sredstvom posredovanja njihove poruke mira i međusobnoga poštovanja. /M. Š./

Doživljaji s oratorija don Bosca

Svake godine u mjesecu lipnju u župi Sv. Vida na zagrebačkom Petruševcu održavaju se susreti vjeroučenika. Za to su zaslužni naši gosti i prijatelji iz Vojvodine, vlč. Dominik Ralbovsky i katehistica Kristina Ralbovsky koji svoje kreativne ideje i animacije prenose na nas početnike, župne animatore kojima je potrebno usmjerenje za daljnji vjernički hod i poduku u vjeri, jer se kroz nesebično prenošenje znanja, ideje najbolje usvajaju. Tema ovogodišnjega, trećega po redu susreta, bila je "Oratorij don Bosca", a namjera je bila upoznati mnoštvo djece, animatore te sve nazočne sa životom i djelovanjem tog misterioznoga sveca koji je cijeli svoj život podredio zaštiti i obrazovanju djece i mladih.

Atmosfera je od samoga početka susreta bila obojena pozitivnim tonovima mladih koji su željno iščekivali zadatke u kojima će se okušati kao animatori. Najprije smo naučili himnu susreta, a potom i druge pjesme koje su podrazumijevale pokret, tj. ples u svrhu zabave i razonode. Djeca su bila oduševljena predstavom koju je izveo Marcel, animator iz

Vojvodine, koji je tijekom čitavoga susreta svojim nespontanom humorom uveseljavao svih osam grupa. Na samom kraju animatori su izrađivali torbice za svoju grupu, s imenom i prezimenom djeteta i naslovnom temom. U torbici se nalazio papir prošaran različitim igrama, pjesmicama i poklicima koji su se pjevali tijekom tri dana.

Drugoga dana susreta djeca su razvrstana u grupe, a potom je u crkvi prezentiran jedan mali pregled don Boscova života i rada. Saznali smo mnoštvo informacija o njegovu dječastvu, mladosti i zreloj dobi. Posebno zanimljiv dio bio je san don Bosca kojega je usnuo još kao dječak, a u kojemu su mu se ukazali Isus i Djevica Marija. Taj je san odredio i njegov životni poziv, vjerno služenje Bogu i ljudima, posvećeno posebice okupljanju djece. Nakon upoznavanja don Bosca, svaka je grupa dobila svoj radni zadatak. Najmanja je grupa izrađivala ovčice, "trećaši" lutkice, jedna je grupa predvođena Kristijanom i Arijanom priređivala igrokaz, drugi su radili drvoreze, različite ukrase od kolaž papira. Svi se radovi još i danas nalaze u župnoj dvorani u okviru izložbe, a iz njih izvire nepresušna kreativnost i mašta. Popodneveni susreti popraćeni su igrama bez granica na školskom igralištu. Neposredno prije susreta održan je i nogometni turnir mini-stranata. Svaka je grupa za svoj trud uložena u igrama počašćena sokom i čokoladom i grickalicama. Subotnji je susret ovjenčan svetom misom.

U nedjelju je održana misa zahvalnica za sve sudionike susreta, za glavne aktere Kristinu, vlč. Dominika, Marcela i animatore. Bio je to ujedno i oproštaj s dragim nam gostima, ali u oproštaju je ujedno signaliziran i dolazak ovogodišnjih animatora u Bečej sredinom srpnja. Tako se susreti nastavljaju, samo na drugoj lokaciji, ali s istim žarom u srcu, žarom koji donosi poziv na ljubav, vjeru i zajedništvo. Marija Fiočić
animator u župi Sv. Vida /Petruševac-Zagreb/

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Subotica

PROSLAVLJEN BLAGDAN BL. MARIJE PETKOVIĆ

U župi sv. Roka u Subotici 9. lipnja, svečano je proslavljen blagdan bl. Marije Petković, suzaštitnice župe i zaštitnice dječjeg vrtića "Marija Petković" koji se nalazi na području te župe, a za koji su se vjernici po prvi puta pripremili i devetnicom.

Tijekom devet dana sestre Kćeri Milosrđa i lijepi broj vjernika iz župe Sv. Roka, ali i iz drugih dijelova grada, okupljali su se na sv. misi koju je predvodio župnik **Andrija Anišić**. Na misi su časne sestre i mladi umjesto propovijedi čitali tekstove bl. Marije Petković i o njima u šutnji razmišljali. Poslije sv. mise svi su se okupljali pred kapelom bl. Marije Petković koja se nalazi u donjem dijelu crkve na molitvu za njezino proglašenje svetom i na molitvu za njezin zagovor u potrebama. Dvadesetak vjernika napisalo je svoje molitvene nakane, koje je župnik svaku večer u kapeli glasno pročitao.

U okviru devetnice u petak, 6. srpnja bilo je klanjanje u kapeli bl. Marije Petković koje je trajalo 24 sata. Zajednička nakana toga klanjanje bila je za duhovna zvanja.

U nedjelju, 8. srpnja na misi su se okupila djeca iz osnovne škole i obitelji s malom djecom među kojima je zapažen lijepi broj onih koji su bili u toj crkvi i na blagoslovu trudnica. Župnik im je zahvalio što su došli posvjedočiti da vjeruju u snagu blagoslova i molitve. Sv. misu toga dana predvodio je **mons. Andrija Kopilović**. On je na kraju mise svoj djeci podijelio posebni blagoslov prema obredniku "Blagoslovi". U okviru te mise okupljeni

vjernici su se sjetili zaslužne vjernice **Jovane Stantić**, o 100. obljetnici njezinog rođenja. Ona je, naime, godinama u Subotici neumorno radila oko organiziranja i pripremanja Dužijance, drevnog običaja Hrvata Bunjevaca.

Poslije sv. mise u kapelici bl. Marije Petković djeca i roditelji su iskazali štovanje Blaženičinim moćima.

Na sam blagdan bl. Marije Petković prije sv. mise djeca i mladi izveli su kratki recital "Biseru iz malog Blata" pod vodstvom **s. Silvane Milan** i odgojiteljice **Marine Piuković**. Slijedila je sv. misa koju je predvodio župnik Anišić u zajedništvu sa župnikom iz Starog Žednika **Željkom Šipekom**, a **mons. Marko Forgić** bio je na raspolaganju vjernicima za sv. ispovijed.

U prigodnoj propovijedi župnik je podsjetio na kreposti bl. Marije Petković, a osobito na njezino djetinje predanje i nježni razgovor s osobama Presvetoga Trojstva. Ukazao je na njezinu odlučnost u borbi protiv grijeha i u vršenju Božje volje te je pozvao sve prisutne da slijede njezin primjer i trude se u svemu svoj svakodnevni život uskladiti s Božjom voljom. On je također pozvao prisutne na širenje štovanja bl. Marije Petković koja je i sama više puta dolazila u Suboticu u koju je već 1923. godine dovela svoje sestre raditi u sirotištu "Kolijevka" a po salašima je skupljala pomoć za potrebite svoga rodnog kraja.

Ona poznaje ovaj narod. I sama je u ovoj crkvi molila. Stoga nas ona sigurno razumije i može pomoći u našim potrebama - istaknuo je župnik i pozvao sve vjernike da se utječu u njezin zagovor u svojim potrebama. Dogovorio sam se s predstojnicom samostana da ubuduće svakog 9. u mjesecu u crkvi bude misa u čast bl. Marije Petković na kojoj ćemo moliti njezin zagovor u našim potrebama, rekao je župnik.

Na misi su mladi čitali molitve vjernika o njezinu blagdanu i posebno one koje su oni sami napisali tijekom devetnice a pročitane su i tri zahvale za uslišane molitve po Blaženičinu zagovoru.

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem **s. Silvane Milan** uz pratnju glazbenu pratnju **mr. Ervina Čelikovića**.

Na kraju sv. mise **s. Silvana** je zahvalila svima i izrazila radost što štuju njihovu Majku Utemeljiteljicu i što vole i podržavaju Družbu Kćeri Milosrđa. Ona je zahvalila na pomoći svim prijateljima i dobročiniteljima njihove Družbe i subotičkog samostana.

Članovi Pastoralnog vijeća **Lazar Cvijin** i **Dejan Kovač** zahvalili su potom **s. Silvani** i **s. Mileni** na svemu što su učinile za tu župnu zajednicu i poželjeli im Božji blagoslov na novim dužnostima i ujedno izrazili dobrodošlicu **s. Jasni Crnković**, koja je imenovana novom katehisticom i orguljašicom te župe.

Slavlje je završilo u kapeli bl. Marije Petković prigodnim molitvama i iskazivanjem štovanja Blaženičinim moćima.

/A. A./

IZLOŽBA "VOJVODINA U ZAGREBU"

U organizaciji Hrvatskoga nacionalnog vijeća i Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, u Zagrebu je 4. srpnja na Autobusnom kolodvoru u Zagrebu otvorena izložba "Vojvodina u Zagrebu" uz bogat program.

Kulturno-gospodarsko predstavljanje Hrvata u Zagrebu započelo je nastupom Subotičkog tamburaškog orkestra pod ravnanjem **Stipana Jaramazovića** a potom je kroz program odlično vodio **Ladislav Suknović**. Publici i sudionicima obratili su se potom ravnatelj autobusnog kolodvora Zagreb **Franjo Žulj**, izaslanik predsjednika R. Hrvatske **Branko Lončarević**, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i narodni zastupnik u Parlamentu R. Srbije **Petar Kuntić**, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, i generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**. Prije obilaska eksponata izložbu je predstavila **Antonija Čota**,

zamjenica tajnika za propise, upravu i nacionalne manjine Izvršnog vijeća Autonomne Pokrajine Vojvodine, glavna koordinatorica izložbe "Vojvodina u Zagrebu".

Programu su nazočili mnogobrojni uglednici među kojima je bio **Ratko Stefanović** iz Veleposlanstva R. Srbije u Zagrebu, pomoćnik ministra kulture R. Hrvatske **Jasen Mesić**, a bilo je ovdje i naših studenata te mnogobrojnih Hrvata iz Vojvodine koji sada žive u Zagrebu ili čak u Rijeci.

Ovu vrlo uspješno priređenu izložbu potpisuju **Cecilija Miler**, **Kata Suknović** i **Sandra Benčik** te koordinatorica **Antonija Čota** a tijekom dva ljetna mjeseca, na ovom najfrekventijem mjestu Autobusnoga kolodvora moći će ju vidjeti nekoliko stotina tisuća putnika. Ovakvu priliku je već dosad iskoristilo nekoliko županija za svoju turističku i gospodarsku promidžbu.

K. Čeliković

PROSLAVA SV. ANTUNA U PANČEVU

Kao i prijašnjih godina, blagdan sv. Antuna koji je i ove godine proslavljen 13. lipnja, proslavljen je u župi u Pančevu svečanom misom proštenja. Toga su dana slavljene dvije svete mise, na mađarskom i hrvatskom jeziku.

Na sam blagdan, propovijed na večernjoj svetoj misi održao je kapelan iz Vršca, vlč. Roland Feher, govoreći osobito o životopisu sv. Antuna i upozorivši sve nazočne kako trebaju pomoći ljudima u potrebi, po uzoru na sv. Antuna. *Da današnjim ljudima koji misle samo na materijalna dobra pokažemo ljubav Božju koju nam daje besplatno*, molio je propovjednik. *Ako budemo išli ovim putem, pratit će nas sv. Antun i Isus Krist*, zaključio je vlč. Roland. Misnom slavljuz domaćega župnika Mihály Erősa nazočili su i naddekan János Fiser, župnik iz Vršca mons. László Gyris i kapelan iz Pančeva i Tamás Masa. Na samom kraju mise obavljen je blagoslov djece s lji-ljanima. Za ovaj blagdan vjernici župe pripremali su se devetnicom.

Nenad Ješić

Donacija Svete Stolice bolnici u Srijemskoj Kamenici

Institut za kardiovaskularne bolesti u Srijemskoj Kamenici primio je u utorak 3. srpnja vrijednu donaciju Svete Stolice i pape Benedikta XVI., a riječ je o intraaortnoj balon pumpi i tri intraaortna balon katetera za liječenje najtežih srčanih bolesnika. Aparat vrijedan 30 milijuna eura, direktorici Instituta dr. Nadi Čermelić-Ađić darovao je apostolski nuncij u Beogradu, mons. Eugenio Sbarbaro u pratnji beogradskog nadbiskupa, mons. Stanislava Hočevara. Primopredaji aparata nazočili su i pomoćni biskup đakovački i srijemski, mons. Đuro Gašparović, a u ime Srpske Pravoslavne Crkve protojerej Božidar Sovilj.

Foto: Blic-online

Ovo je jedan od najmodernijih aparata koji služi pomaganju srčanog rada koji je u terminalnoj fazi insuficijencije. To je srce koje popušta i ne obavlja dovoljnu funkciju, a nova aparatura omogućava bolju oksigenaciju tkiva, stanica i organa te će pomoći najtežim bolesnicima koji leže na intenzivnoj njezi – rekao je prof. dr. Mikloš Fabri, direktor Klinike za kardiovaskularnu kirurgiju. Mons. Sbarbaro istaknuo je kako je to malo svjetlo, ali je značajno, jer svi zajedno i Katolička i Pravoslavna Crkva trebaju biti kao jedna crkva u služenju onima kojima je to najpotrebnije, te je izrazio želju Katoličke Crkve da i u budućnosti pomaže ovu, ali i druge bolnice. U ime Srijemske eparhije na donaciji je zahvalio prota Sovilj izrazivši pri tom nadu da će uz pomoć ovako vrijednoga dara smrtnost na Institutu biti svedena na minimum. /Prema: blic-online/

Veliki dani u Irigu

Mjesec lipanj bio je pun svetkovina: Presvetoga Trojstva, Tijelova, Rođenja Ivana Krstitelja i Petrova. Svugdje je bilo lijepo, ali svete mise za naše pokojne u Irigu uvijek su nešto posebno, osobito zbog sudjelovanja velikoga broja vjernika. Tako je bilo i uz svetu misu za pokojne: Ištvana i Anušku Rušpaj, obitelj Čirko i Varga, Antala Mulaja, Angelinu Filipović, obitelj Peko i Vukasović, Maru i Ivana Kovačića te Petra Urbana.

Iz mnoštva slavlja, ipak izdvajamo tjedan u polovici lipnja u kojemu smo proslavili blagdan sv. Ante, Srce Isusovo i Srce Marijino. Taj je tjedan župnik Blaž Zmaić još nazvao Velikim tjednom za našu župnu zajednicu. Ponajprije jer su svećenici Srijemsko-mitrovačkog dekanata zajedno s pomoćnim biskupom đakovačkim i srijemskim, mons. Đurom Gašparovićem, održali plodnu proljetnu koronu na temu: "Uloga i očekivanje od svećenika u pastoralnoj skrbi za osobe s invaliditetom i članove njihove obitelji". Blagdan sv. Antuna proslavili smo zajedno s krštenjem drugoga djeteta obitelji Okeri, njihova sina Daniela. Na blagdan Srca Marijina koje je simbol ljubavi, svojoj smo Majci zahvaljivali za zemaljski život, a toga je dana kršten Marko Šarić iz filijale Vrdnik. Tjedan smo završili slavljem Prve sv. pričesti u Vrdniku, koju je primio učenik trećega razreda Danijel Babnik. Slavljuz na kraju školske godine pridružili su se vjeroučenici iz Vrdnika. Uz svetkovinu Ivana Krstitelja bilo je slavlje Prve pričesti u Šatrincima, a primili su je Marina Radišić i Tomislav Birinji, te u Dobrodolu Albert Pap.

Blagdan apostolskih prvaka, sv. Petra i Pavla, u našoj je biskupiji proslavljen u Indiji te u đakovačkoj katedrali. Polaganjem ruku i molitvom mons. dr. Marina Srakića, biskupa đakovačkoga i srijemskoga, zaređena su četiri nova svećenika, od kojih jedan iz Petrovaradina, vlč. Dušan Milekić. Istoga dana u iriškoj je župi proslavljen i imendan vjernika ove župe, Pavla Gojanija. Sjećajući se kako je prije trideset i dvije godine zaređen, župnik Blaž molio je također za nove svećenike, sjećajući se u molitvama i desete obljetnice smrti Petra Urbana, čija je obitelj darovala cvijeće za oltar ckrve.

Vrijedi spomenuti da u ovom mjesecu nije obavljen niti jedan sprovod, ali je blagoslovljen novi spomenik na vrdničkom groblju uz godišnjicu smrti Mate Bukarice. Vjernici Iriga i okolnih filijala sudjelovali su na srijemskom susretu ministranata u Beški, te na susretu odraslih članova obitelji u Vikarijatu Petrovaradina. Kao vjeroučitelj župnik je sudjelovao na proslavi Dana škole u Irigu. Nakon večernje mise posljednjega dana mjeseca lipnja, u iriškom Domu kulture nazočili smo nastupu članova KUD-a "B. Nušić" iz Resavice, "Sv. Stefan" iz Despotovca, "B. Čirić" iz Rivice te domaćina "Zmaj" iz Iriga. /f.f./

Crkva u Hrvata

□ **Hrvat u vodstvu Caritas Internationalis**

Vatikan, 8. 6. 2007. (IKA) – Hrvatski laik Grigor Vidmar, član Upravnog odbora Hrvatskog Caritas, izabran je s velikom većinom glasova na osamnaestoj generalnoj skupštini Caritas Internationalisa u Vatikanu za novog rizničara te organizacije.

□ **Sisak: Veliki Kaptol moguće sjedište biskupije**

Sisak, 18. 06. 2007. (IKA) – Sisačko Gradsko poglavarstvo pristalo je na zahtjev Zagrebačke nadbiskupije i kardinala Josipa Bozanića da se ustupi Veliki Kaptol za sjedište nove Sisačke biskupije, čiju je obnovu inicirala Nadbiskupija. Grad Sisak je u prvom tisućljeću bio središte biskupije.

□ **4. obljetnica proglašenja Ivana Merza blaženim**

U Banjoj Luci na Petrićevcu proslavljena je 22. lipnja 4. obljetnica proglašenja Ivana Merza blaženim. Na proslavi su se okupili predstavnici mladih zajedno sa svojim svećenicima iz župa Banjolučke biskupije. Misno slavlje predslavio domaći biskup Franjo Komarica. /IKA/

□ **Kardinal Bozanić gostovao u emisiji "Lica nacije"**

Zagreb, 24. 6. 2007. (IKA) – Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal Josip Bozanić gostovao je u emisiji "Lica nacije" Hrvatske televizije. Između ostalog, bilo je riječi o prilikama u hrvatskom društvu i krizi vrijednosti, europskoj budućnosti Hrvatske, kardinalovu posjetu Bleiburgu, korupciji, a nisu zaobidena ni pitanja o slučaju pedofilije i nekim drugim slučajevima koji u posljednje vrijeme potresaju Crkvu.

□ **Kardinal Bozanić primio novoga veleposlanika Irana**

Zagreb, 2. 7. 2007. (IKA) – Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu u prvi posjet Mohammada Hassana Fadaifarda, veleposlanika Islamske Republike Iran u Republici Hrvatskoj.

□ **Kardinal Bozanić primio rabina Arthura Schneira**

Zagreb, 4. 7. 2007. (IKA) – Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu rabina Arthura Schneira iz New Yorka, predsjednika Zaklade apel savjesti, nevladine organizacije koja diljem svijeta promiče vjersku toleranciju i dijalog.

□ **10 godina nadbiskupa Josipa Bozanića**

Zagreb, 5. 7. 2007. (Križ života) - Prije deset godina mladi i dotad relativno nepoznati biskup s otoka Krka postao je novi zagrebački nadbiskup. Nakon što su se oglasila podnevna zvona 5. srpnja 1997. godine, objavljena je tada prilično neočekivana vijest - kardinala Franju Kuharića, koji je otišao u mirovinu, naslijedit će krčki biskup Josip Bozanić.

Uredila: Željka Zelić

Papa u prvom posjetu Asizu

Papa Benedikt XVI. je 17. lipnja prvi puta pohodio Asiz, a u povodu 800. obljetnice obraćenja sv. Franje.

Tijekom posjeta, Papa je posjetio svetište Rivortorto, prvi samostan kojeg je utemeljio sv. Franjo, a na putu do crkve Sv. Damjana prošao je pokraj crkve Sv. Marije Magdalene kao podsjećanje na susret sv. Franje i gubavca. Na trgu svetišta Sv. Damjana pomolio se pred križem, a potom je posjetio i baziliku Sv. Klare i kapucinsku provincijsku kuriju. Istoga je dana predvodio misno slavlje na trgu ispred donje bazilike, a podsjećajući na lik sv. istaknuo je kako je Franjina poruka i danas aktualna upravo radi snage njegova obraćenja, njegovog traženja Krista, vjere po Evanđelju, njegova odabira siromaštva i traženja Krista u licima siromašnih. Papa je u propovijedi podsjetio i na inicijativu svog prečasnog prethodnika Ivana Pavla II. koji je 1986. godine u Asizu okupio predstavnike različitih vjera na molitvu za mir. *Samo odgovoran i iskren dijalog, velikodušno podržan od strane međunarodne zajednice, moći će okončati toliku patnju te ponovno dati život i dostojanstvo osobama, ustanovama i narodima*, rekao je Papa. Nakon završetka mise, Papa je pohodio grob sv. Franje. Istoga dana, Papa se susreo i s mladima na velesajmu u Bastiji, nedaleko Asiza gdje je organizirano zajedničko misno slavlje za više od 10.000 mladih, a potom su se mladi uputili na Trg ispred bazilike Marije Anđeoske. /IKA/

Vatikan: Predstavljene smjernice za sudionike u prometu

U dvorani Ivana Pavla II. u Vatikanu predstavljen je 18. lipnja dokument "Smjernice za pastoral sudionika u prometu" kojega je priredilo Papinsko vijeće za pastoral selilaca i putnika na čelu s predsjednikom toga vijeća, kardinalom Renatom Raffaeleom Martinom.

Dokument je podijeljen u četiri različita dijela kojima je obuhvaćena specifičnost i širina problematika vezanih uz promet kao pastoralno područje. *Crkva želi ponovno dozvati u svijest obveze koji se trebaju pridržavati sudionici u prometu i moralnu odgovornost vezano uz kršenje prometnih pravila, sa ciljem da što je više moguće spriječi pogubne posljedice do kojeg ono dovede. Ona predlaže također religijsku izobrazbu vozača, autoprijevoznika, pješaka i onih koji su, na bilo koji način, povezani sa cestom i željeznicom*, zaključio je kardinal Martino. /IKA/

Vatikan: Izmjene u postupku za izbor pape

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je 26. lipnja motu proprio kojim papa Benedikt XVI. uvodi jednu promjenu i novost u propis o većini potrebnoj za izbor novog pape na konklavi.

Ubuduće će tako za izbor novoga pape umjesto dosadašnje apsolutne većine, biti potrebna dvotrećinska većina kardinala koji sudjeluju u konklavi. Da bi se papa, ističe se u kratkom dokumentu, "mogao smatrati valjano izabranim uvijek je potrebna dvotrećinska većina kardinala prisutnih na konklavi". Time se dokida propis koji donosi apostolska konstitucija Universi Dominici Gregis Ivana Pavla II. od 1996., prema kojem se "valjanim izborom" Rimskog prvosvećenika smatra onaj koji se postigne ili apsolutnom većinom ili samo glasovanjem za dva imena, koja su u prethodnom glasovanju dobila najveći broj glasova, zahtijevajući također u ovom drugom slučaju tek apsolutnu većinu. /IKA/

PAPIN MOTU PROPRIO "SUMMORUM PONTIFICUM"

**Ponovno korištenje Rimskog misala iz 1962. godine;
od 14. rujna misa i na latinskom jeziku**

Izmirenje-ključna je riječ i pozitivni razlog dokumenta Motu proprio "Summorum Pontificum" Benedikta XVI. objavljenoga 7. srpnja o korištenju Rimskoga misala iz god. 1962. To je istaknuo sam Papa u pismu upućenom biskupima čitavoga svijeta. Pogled u prošlost, na podjele koje su razdirale Kristovo Tijelo, piše Papa, potaknuo me je učiniti sve kako bi svima onima koji uistinu žele jedinstvo, bilo omogućeno ostati u tome jedinstvu ili da ga ponovno pronađu. Motu proprio stupa na snagu 14. rujna ove godine, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa.

Od prvog članka Motu proprio utvrđuje da Rimski misal koji je objavio papa Pavao VI. god. 1970. ostaje redovni oblik (forma ordinaria) liturgije u Katoličkoj crkvi latinskog obreda. Posljednju verziju misala koji je god. 1962. odobrio papa Ivan XXIII. i koji se koristio za vrijeme trajanja Drugoga vatikanskog sabora, sad će biti moguće koristiti kao "Forma extraordinaria" u liturgijskim slavljenjima. Stoga nije prikladno govoriti o dvjema verzijama Rimskog misala kao da je riječ o "dva obreda", nego je riječ o dva oblika jednoga i istoga obreda, pojasnio je Sveti Otac. Dopušteno je dakle slaviti svetu misu iz Rimskog misala iz 1962. U tome smislu Benedikt XVI. naznačuje nova pravila, koja zamjenjuju ona iz prijašnjih dokumenata "Quatuor abhinc annos" i "Ecclesia Dei". Uređeno je da za mise slavljene bez naroda, svaki katolički svećenik latinskog obreda, može bez potrebe ikakvog dopuštenja, upotrebljavati Misal iz 1962. ili onaj odobren od Pavla VI. To je moguće svaki dan "izuzev Svetog Trodnevlja". U petom članku se govori o stvarnosti župa, dopuštajući gdje postoji ustaljena skupina vjernika koji žele misu po prijašnjoj liturgiji, neka župnik prihvati njihove zahtjeve za slavljene euharistije po obredu Misala iz 1962. god.

Liturgijska obnova u Katoličkoj Crkvi nije dovedena u pitanje i nije ugrožen autoritet Drugog vatikanskog koncila, istaknuo je papa Benedikt XVI. u pismu biskupima cijele Katoličke Crkve koje je objavljeno 7. srpnja u podne zajedno s motu proprijem "Summorum Pontificum" o mogućnostima korištenja Misala iz godine 1962., odnosno slavljenju mise na latinskome jeziku. /Radio vatican, IKA, Križ života/

Mons. Huzsvár László zlatomisnik i biskupijski upravitelj

Zrenjaninski biskup mons. Huzsvár László proslavio je 29. lipnja pedesetu obljetnicu svećeništva. Svečanoj misi u 10 sati u zrenjaninskoj katedrali prisustvovalo je desetak biskupa iz susjednih biskupija, kao i apostolski nuncij mons. Eugenio Sbarbaro, te mnoštvo svećenika. Prepunu katedralu ispunila je pjesma zahvale i radosti. U istom duhu mons. Gyulai Endre, umirovljeni segedinski biskup, održao je svečanu homiliju na mađarskom, a subotički biskup Ivan Péntzes na hrvatskom jeziku. Brojnim pozdravima i darovima predstavnici različitih institucija i udruga obasuli su zlatomisnika, pokazujući mu na taj način veliku privrženost i poštovanje za tolike godine predanog služenja Božjem narodu osobito u Zrenjaninskoj biskupiji.

Sljedećeg dana sveti otac Benedikt XVI. prihvatio je odreknuće od službe dijecezanskog biskupa mons. Huzsvára zbog navršene starosne dobi, a konzultori Zrenjaninske biskupije na sjednici održanoj 2. srpnja jednoglasno su mons. Huzsvára izabrali za biskupijskog upravitelja. /Zv/

Crkva u svijetu

□ Raste broj katolika u Južnoj Koreji

Seoul, 6. 6. 2007. (IKA) – Broj katolika u Južnoj Koreji porastao je tijekom jedne godine za više od 100.000 (ukupno za 2,2%). Prema podacima od kraja prošle godine katolika u Južnoj Koreji bilo je 4.768.242, to jest oko 9,6 % od cjelokupnog stanovništva Južne Koreje.

□ Katoličke udruge više neće financijski pomagati Amnesty International

Vatikan, 13. 6. 2007. (IKA) – Predsjednik Papinskoga vijeća za pravdu i mir kardinal Renato Raffaele Martino izrazio je duboko žaljenje zbog toga što je međunarodna organizacija za zaštitu ljudskih prava Amnesty International iznijela stajališta u korist pobačaja. Zauzimanja takvog stava, objasnio je kardinal Martino, neizbježno za sobom povlači obustavu svakog daljnjeg financiranja AI-a od strane katoličkih organizacija.

□ 25. obljetnica Papinskoga vijeća za kulturu

Vatikan, 13. 6. 2007. (IKA) – U Vatikanu obilježena 25. obljetnica Papinskoga vijeća za kulturu, koje je papa Ivan Pavao II. ustanovio 20. svibnja 1982. godine, čime je od ljudske osobe učinio žilu kucavicu kulture, središte njezina intelektualnoga promišljanja.

□ Papa: Razvoj znači promicanje čitave osobe

Vatikan, 14. 6. 2007. (IKA) – Papa Benedikt XVI. primio je u četvrtak 14. lipnja u audijenciju Administrativno vijeće Zaklade "Populorum Progressio" koja radi u korist najsiromašnijih naroda Južne Amerike i Kariba. Ustanovljena prije 15 godina, po želji Ivana Pavla II., zaklada je nazvana po enciklici Pavla VI. koja ove godine obilježava svoju 40. obljetnicu.

□ Dvoje kršćana u novoj palestinskoj vladi

Jeruzalem, 18. 6. 2007. (IKA) – Palestinski predsjednik Mahmud Abbas povjerio je dva ministarstva u svojoj novoutemeljenoj vladi kršćanskim političarima. Dosadašnja ministrica turizma Khoulood Daibes preuzela je ministarstvo za turizam i ženska pitanja, a Ziyad el Bandak ministarstvo poljoprivrede i komunalnih poslova.

□ Papa primio Blaira

Vatikan, 23. 6. 2007. (IKA) – Papa Benedikt XVI. primio je u privatnu audijenciju britanskog premijera Anthonyja Blaira, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice. U tijeku razgovora dotaknuta su neka značajna postignuća premijera Blaira u tijeku njegova desetogodišnjeg obnašanja premijerske službe, te otvoreni razgovor o trenutačnim prilikama u svijetu.

□ Papa sazva posebnu skupštinu biskupa za Afriku

Vatikan, 28. 6. 2007. (IKA) – Papa Benedikt XVI. sazva je II. posebnu skupštinu sinode biskupa za Afriku. Tema će biti "Crkva u Africi u službi izmirenja, pravde i mira - Vi ste sol zemlje - Vi ste svjetlo svijeta (Mt 5, 13.14)". Sinodna skupština će se održati u Vatikanu od 4. do 25. listopada 2009.

□ Papa na odmoru u Dolomitima

Vatikan, (IKA) – Papa Benedikt XVI. boravit će od 9. do 27. srpnja na odmoru u Dolomitima, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice. Tijekom njegova godišnjeg odmora neće biti općih audijencija srijedom u Vatikanu, a započet će od 1. kolovoza.

29. srpnja

Sveta Marta

(* oko 1. + u 1. stoljeću)

- Svetica s varjačom u ruci
- žena iz najužeg kruga Isusovih prijatelja
- Lazarova i Marijina sestra
- podvorila Isusa • vjerovala da je Isus Mesija
- naviještala Veselu vijest u današnjoj južnoj Francuskoj
- grob joj u Francuskoj • uslužna domaćica
- žena kraljevskog podrijetla? • prijateljica životinja
- zaštitnica je kućanstva, kućanica, domaćica, kućnih pomoćnica, sluškinja, kuharica, pralja i radnica, ugostitelja, hotelskih radnika, kipara i slikara • umirućih i protiv krvarenja • čuva od nagle smrti

Rođena u Betaniji – umrla kraj Marseillea

Marta je rođena oko 1. godine u Betaniji. To su mjesto Arapi prozvali El-Azarjeh, a nalazi se na istočnim padinama Maslinske gore. Udaljeno je od Jeruzalema oko dva i pol kilometra. El Azarjeh znači Lazarevo mjesto. Marta je umrla, prema legendi, u 1. stoljeću u mjestu Terascon kraj Marseillea u današnjoj Francuskoj. Na današnji dan svetu Martu slave anglikanci, dok je pravoslavni kršćani slave 4. lipnja, a Armenci 22. listopada. U Kölnu, Salzburgu i Trieru se 17. listopada slavi još i kao spomendan prijenosa njezinih moći.

U najužem krugu Isusovih prijatelja

Ime Marta znači na hebrejskom gospodaricu ili gorku. Marta je bila starija sestra Lazara i Marije iz Betanije. Ubraja se u najuži krug Isusovih prijatelja. Sveti Ivan apostol i evanđelist je bio ljubljani učenik. Osim njega samo o Marti, Mariji i Lazaru čitamo da ih je Isus ljubio (Iv 11, 4). Marta je ona koja je dvorila Isusa, kad je Isus posjetio nju, Mariju i Lazara u Betaniji (Lk 10, 38-42). Evanđelist sveti Ivan spominje (12,1-3) da je Marta dvorila Isusa i onda kad je Isusa pomazala nepoznata žena. Marta je imala inicijativu i onda kad je u Isusa tražila pomoć nakon smrti njihovoga brata Lazara (Iv 11,20). Tom je prilikom Marta ispovjedila vjeru: *Gospodine, ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji* (Iv 11,27).

Martine legende

Jedna legenda priča kako su nju, Mariju i Lazara njihovi sunarodnjaci pustili na more u barci bez jedara i bez kormila. Morske struje su ih tako čudom odnijele do obala grada Marseillea. U Marseilleu je Marta podigla samostan u kojem je s pobožnim gospođama živjela više od 30 godina.

Jedna provansalska legenda priča kako je Marta znakom križa i blagoslovljenom vodom ili tamjanom ne samo onemogućila zmaja koji je ubijao ljude u mjestu Tarascon, već ga je vezala svojim pojasom i odvela ga u Arles da ga tamo baci u rijeku Rhone. Ta stara legenda svjedoči o Martinoj ljubavi prema stvorenjima. Ona nije ubila zmaja, već ga je "odvela" tamo gdje ne može nauditi ljudima. Tu scenu prikazuje oltarna slika svete Marte u crkvi svetoga Lovre u Nürnbergu. Priča se i da su zmaja ljudi u Tarasconu pokušavali ubiti, zato što su ga se bojali, a da ga je Marta sakrila u jednu pećinu, pa je tako spasila i njegov život. Te su legende nastale nakon što je 1187. godine u Tarasconu pronađen leš, za koji se držalo da je leš Martine sestre Marije. Poptunu verziju legende nalazimo u 12. stoljeću u životopisu, koji je sastavio jedan monah cistercit pod naslovom *Vita SS. Mariae Magdalene, Marthae et Lazari* (Život svete Marije Magdalene, Marte i Lazara).

Marija je slušajući učila, a Marta je naučeno ostvarila

Marta je u Svetom pismu opisana kao domaćica, a domaćica ima na brizi i

životinje u kući i na dvorištu i znade s njima postupati. Zato pisac legende i prikazuje Martu kao onu koja nije ubila zmaja, već ga je ukrotila. Znamenita Legenda aurea = Zlatna legenda drži da je Marta kraljevskoga podrijetla. (Legenda aurea je hagiografska zbirka, koju je napisao dominikanac Jakov Varaginski u 13. stoljeću. U kasnom se Srednjem vijeku uvelike prevodila na narodne jezike. Likovi i motivi iz te zbirke su nadahnuli vrsna književna i umjetnička djela). Biskup Fronto je za svetu Martu služio svetu misu, a onda je njezine posmrte ostatke položio u grob. Nad grobom je u 12. stoljeću podignuta crkva svete Marte, gdje se i danas pokazuju njezine moći. Marta se često smatra uzorom čestite domaćice. Majstor Eckart (* oko 1260. u Hochheimu kod Erfurt in Turingiji, + 1327. u Kölnu ili 1328. u Avignonu) je smatrao da Marti valja dati prednost u odnosu na njezinu sestru Mariju, pa piše da je Marta već znala djelovati i raditi, dok je Marija još morala učiti.

Marta – zaštitnica

Slikari je prikazuju u jednostavnoj haljini, s kuhačom (varjačom), sa svežnjem ključeva u ruci, s kadionicom, škropilom ili kotličem za svetu vodu, ili kako zmaja drži vezanog na užetu. Zaštitnica je kućanstva, kućanica – domaćica, kućnih pomoćnica, sluškinja, kuharica, pralja i radnica, ugostitelja, hotelskih radnika, kipara i slikara; umirućih i protiv krvarenja. Martinu pomoć traže ljudi pogođeni kugom, kao i oni koji pate od krvarenja. Svetoj se Marti moli da nas sačuva od nagle i vječne smrti.

PROSLAVLJEN DAN O. GERARDA U SOMBORU

Dan Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića koji je prije 51 godinu umro na glasu svetosti, svečano je proslavljen 24. lipnja u somborskom karmelićanskom samostanu. Na slavlje se okupio lijepi broj vjernika iz Sombora i okolice te hodočasnika iz Subotice i okolice napolje iz Đurđina, rodnoga mjesta o. Gerarda. Misno slavlje predslavio je generalni vikar Subotičke biskupije, mons. Slavko Večerin, u zajedništvu s desetak svećenika.

Na početku euharistijskoga slavlja sve vjernike i svećenike pozdravio je o. Bernardin Vizmeg, zamjenik priora somoborskoga Karmela. Prigodnu propovijed održao je mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik i vikar za pastoral Subotičke biskupije. On je istaknuo kako se jedinim kandidatom za sveca Subotičke biskupije jednako ponose i vjernici Sombora, u kojem je o. Gerard živio i radio najveći dio svoga redovničkoga i svećeničkoga života i gdje je 24. lipnja 1956. godine umro na glasu svetosti, kao i vjernici Đurđina, gdje je o. Gerard rođen i vjernici Bajmoka gdje je kršten, ali i vjernici Subotice jer se u tom gradu školovao i proveo dane progonstva u Franjevačkom samostanu. U nastavku propovijedi istaknuo je kako je u ovom lijepom zelenom gradu Somboru živio jednostavan svećenik o. Gerard. Svi su mu se radovali. Svakom je na njegovom jeziku govorio – hrvatski, mađarski, njemački i slovački. *Bio je svima sve*, rekao je propovjednik te je poželio da nam svima ovaj sluga Božji bude prijatelj.

telj. Pozvao je potom vjernike da mu kad su u nevolji kažu neka moli i on za nas, jer puno može žarka molitva pravednikova. Istaknuvši kako sveci nisu umrli te žive i pomažu i druguju s nama koji smo još na putu, mons. Beretić je potaknuo i djecu i mlade da služi Božjemu Gerardu povjere svoje želje i potrebe, jer će tako vidjeti da je *zaista živ i da razumije naš govor, našu ikavicu, naše srce. Oče Gerarde, isprosi nam svima srce i dušu djeteta. Isprosi nam srce ponizno. Isprosi nam životnu radost i zadovoljstvo. Isprosi nam kod Boga ponos što smo tvoji sunarodnjaci, što smo kćeri i sinovi najljepše nam Katoličke Crkve*, zaključio je propovjednik.

Na misi je pjevao zbor somborske župe Presvetoga Trojstva pod ravnanjem Rozmari Mik. Poslije sv. mise okupljeni svećenici pošli su zajedno s vjernicima do groba o. Gerarda, a mons. Večerin predmolio je molitvu za proglašenje blaženim i svetim SB o. Gerarda Tome Stantića. Dan ranije isto ovakvo slavlje održano je na mađarskom jeziku.

Andrija Anišć

FRANJO IVANKOVIĆ

Rođen je 1937. godine u Subotici. Završio je srednju ekonomsku školu, sada je u mirovini. Pjesme je počeo pisati početkom 90-tih a do sada su mu pjesme objavljivane u kalendaru *Subotička Danica* te u zbirkama *Lira naiva*.

OPORUKA OPTIMISTE

Kad ja umrem
na mom grobu
neka ovo piše:
– Živio je,
sretan bio;
al' sad već ne diše!

Kad ja umrem
na mom grobu
nek i ovo piše:
– Volio je,
voljen bio;
šteta što ne diše!

Kad ja umrem
na mom grobu
nek još ovo piše:
– Zadovoljan
uvijek bio:
prestao da diše!

Kad ja umrem
na mom grobu
neka se dopiše:
– S ovog svijeta
otišao;
netko lakše diše!

Kad ja umrem
na mom grobu
zlatotiskom piše:
– Bližnje svoje
ljubio je;
sad u njima diše!

Kad ja umrem
na mom grobu
i «post scriptum» piše:
– Optimizmom
zračio je;
možda i sad diše!?!

Piše: Andrija Anišić

PRAVO NA ODMOR

Ovih dana nazvao me jedan prijatelj. Bio je prilično uzbuđen i tužan. Rekao mi je: "Morao sam Vas nazvati. Nekom moram ovo reći. Već pet tjedana nisam imao ni jedan dan odmora. Radim i nedjeljom. Ne mogu više ovako. Što da radim?"

Teško je na ovo pitanje dati odgovor koji bi konkretno riješio njegov problem. S jedne strane posao mu je nužan jer mu donosi potreban prihod za život obitelji, a s druge strane stalno je odsutan iz obitelji. Osobito je naglasio: "Ne mogu više bez nedjeljne mise!" Rekao sam mu u podužem telefonskom razgovoru ono što sam u tom času mogao reći kao čovjek i kao svećenik. Potkrjepljujem to ovdje Crkvenim naukom.

Čovjek mora raditi. To mu je naložio Stvoritelj od početka: *Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!* (Post 1,28). No Bog stvoritelj je istovremeno odredio i dan odmora (usp. Post 2,2-3). Po Mojsiju je potanko protumačio što je mislio kada je kod stvaranja sedmi dan odredio za dan odmora: *Šest dana neka se vrše poslovi, ali sedmi dan neka bude dan posvemašnjeg odmora, Jahvi posvećen* (Izl 31,15). Za kršenje te zapovijedi odredio je Bog i strogu kaznu (usp. Izl 31,16). U Novom zavjetu Isus je pročitio slavljenje "subote" kao neradnoga dana ističući da je i toga dana ipak ljubav prema Bogu i bližnjemu najvažnija. On time, međutim, nije dokinuo propis o slavljenju sedmoga dana kao neradnoga dana i dana Bogu posvećenoga. Poslije Isusova uskrsnuća Dan Gospodnji više nije subota nego nedjelja.

Suvremeni Crkveni dokumenti jasno ističu PRAVO NA ODMOR u neradne dane. Prije svega misli se na tjedne odmore, ne isključujući ni godiš-

nje odmore. Kompendij Socijalnog nauka Crkve navodi različite crkvene dokumente. *Ljudi stvoreni na Božju sliku moraju imati dovoljno odmora i slobodnog vremena kako bi mogli njegovati svoj obiteljski, kulturni, društveni i vjerski život* (br. 284). Za to je prije svega predviđen Dan Gospodnji (nedjelja), ali odredba o odmoru i svetkovanju odnosi se i na zapovijedane blagdane. *Nedjeljom i zapovjedanim blagdanima vjernici se moraju uzdržavati od rada i aktivnosti koje sprječavaju iskazivanje poštovanja Bogu, radovanje svojstveno Danu Gospodnjem, vršenju djela milosrđa i neophodno opuštanje uma i tijela* (br. 284). Istina, Crkva pod određenim uvjetima dopušta kršenje te odredbe: *Obiteljske potrebe ili društveno korisna djela mogu biti opravdan razlog zbog kojih se čovjek može odreći nedjeljnog odmora, ali ne tako da se stvore navike štetne po vjeru, obiteljski život i zdravlje* (br. 284). Vrlo je značajna i jasna sljedeća uputa: *Javne vlasti dužne su budno paziti kako građanima ne bi bilo oduzeto, radi ekonomskog probitka, ono vrijeme koje je namijenjeno odmoru i štovanju Boga. Poslodavci imaju tu istu obvezu prema svojim radnicima* (br. 285).

Ove odredbe Crkve jasno pokazuju da u gore navedenom slučaju poslodavac izravno krši i Božji naum o odmoru i ljudsko pravo na odmor. Poslodavci, koji su kršćani, trebali bi toga biti stalno svjesni a kod bezbožnih poslodavaca treba se pozivati na pravo svakoga čovjeka na odmor koje je određeno pozitivnim zakonima međunarodnog prava i svake države. Rekao sam prijatelju neka pokuša svom poslodavcu objasniti svoju situaciju i zamoliti ga, premda se radi o sezonskom poslu, da mu barem nedjeljom odobri par sati da može otići na misu i biti na obiteljskom ručku. Da li je uspio u borbi za svoja temeljna prava još ne znam. Daj Bože da jest!

Hrvatske katoličke internetske stranice (64.)

Neokatekumenski put

U sekulariziranom svijetu koji se snažno razvija od druge polovice 20. stoljeća pod utjecajem znatnoga povećanja materijalnoga blagostanja u demokratskim društvima, jedan od evidentnih trendova jest i dekristijanizacija tj. zapostavljanje ili izlazak iz kršćanske vjere već krštenih vjernika. Kao odgovor na ove procese usporedo je u Katoličkoj crkvi nastao neokatekumenski pokret (grč. neos: nov; katechumenos: onaj koji biva poučavan, učenik; u ranoj Crkvi, vrijeme pripreve za krštenje osoba obraćenih na kršćanstvo), kao sredstvo za reevangelizaciju suvremenoga čovjeka. Hrvatska internetska adresa jest:

<http://www.camminoneocatecumenale.it/hr/index.asp>

Na hrvatskom dijelu ove, inače izvorno talijanske internetske stranice, nalaze se, prije svega, dokumenti vezani za neokatekumenski put (Statut, Dekret, Interventi i sl.), a s druge strane, nekoliko podlinkova o nastanku ovoga puta, iskustvu pape Ivana Pavla II. s njime te komentar Statuta neokatekumenskoga puta od strane jednoga profesora kanonskoga prava. Inače, stranica je na talijanskome te na još nekim svjetskim jezicima bogatija, tj. nisu svi originalni sadržaji stranice prevedeni na hrvatski jezik.

Neokatekumenski put utemeljen je 1964. u Madridu, a 2002. službeno je priznat od strane pape Ivana Pavla II. kao prvi pokrsni katekumenat u Crkvi. Neokatekumenski put nije udruženje, pokret ili redovnička kongregacija, već put kršćanske inicijacije za ponovno otkrivanje krštenja, odnosno kao katekumenat nakon krštenja u službi biskupija i župa. Neokatekumenski put danas je postoji u više od 880 biskupija u svijetu s oko 16.700 zajednica u 5.000 župa, a uz to ima i 315 obitelji u misijama u najdekristijaniziranim mjestima u svijetu.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

15. 07. 2007. PETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Am 7,12-15; Ps 85; Ef 1,3-14
Mk 6,7-13*

Tražite, ubogi, Gospodina i oživjet će vam srce

Vjerojatno je u životu najvažnije poznavati istinu. No, doći do istine nije lako. Današnje bogoslužje riječi govori nam o istini koju Bog objavljuje i što je najvažnije vršiti. Dio psalma kojim se danas obraćamo Bogu je prosidben. Svjetlo istine i sjaj obasjanog puta psalmist traži od Boga. Naš Bog je vjeran. On pomaže onima koji ga traže iskreno. Poniznost je prvi temelj istinite molitve i plodno tlo na komu raste spoznaja istine. Ta istina spašava jer je objaviteljska. Stoga i danas, kada razmišljamo i molimo, duša je naša raspoložena pokajnički, ponizno i obraća se Bogu s punim pouzdanjem. Kad god se Bogu obraćamo pouzdanjem, "kucamo" na vrata njegove dobrote. Plod te molitve je radost boravka u zajednici Božjega naroda. Dakle, istina nas spašava, poniznost vodi do istine, a molitva do poniznosti.

22. 07. 2007. ŠESNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Post 18,1-10; Ps 15,2-5;
Kol 1,24-28
Lk 10,38-42*

Gospodine, tko smije pre- bivati u šatoru tvome?

Gostoljubivost je po Bibliji važna i draga krepost. U gostoljubivosti primamo bližnjega i iskazujemo mu počast i ljubav. Čovjek je slika Božja. Više puta u Bibliji susrećemo da je gostoljubivost iskazana čovjeku prihvaćena od Boga kao bogoštovni čin. Tako Bog boravi s nama, a mi s njime. U psalmu današnjeg bogoslužja upravo se govori o tom zajedničkom boravku u Božjem gostoprinstvu. Tko to može činiti? Tko živi čestito, čini pravicu, zbori istinu, ne kleveće jezikom, tko bližnjemu ne nanosi zlo i ne sramoti svoga susjeda. Jednom riječju, psalam u sva tri odlomka nabraja kreposti kojima se povezuje prijateljstvo i gradi zajedništvo. Kada smo sposobni ostvariti zajedništvo među sobom – a to znači ukloniti svaku zapreku – nastanjuje se Bog s nama i mi s njime. Ovaj psalam se može nazvati velikim "reflektorom" kršćanskih međuljudskih odnosa.

29. 07. 2007. SEDAMNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Post 18,20-32; Ps 138,1-3.6-8; Kol 2,12-14
Lk 11,1-13*

Kad sam te zazvao, uslišio si me, Gospodine

Susrećemo se s jednim teškim problemom ondašnjeg i sadašnjeg svijeta. Problemom moralnog zla. Bez sumnje Sodoma i Gomora su grešni i to protuprirodnim grijehom. Abraham posreduje za tuđ narod i tuđe gradove, a evanđelje nam govori o snazi posredničke molitve. Molitva posreduje, a ne sudi. Stoga je današnji psalam molitveni psalam. Pisac iz sveg srca zahvaljuje što Bog sluša naše riječi i uslišava ih. Bog je dobrotiv i svi imamo iskustvo te neizmjerne

dobrote, osobito kada smo molili i posredovali za druge. Ovaj psalam kao da je nadahnuo Blaženu Djevicu Mariju dok je molila svoj zahvalni "Veliča", jer Bog sluša molitve poniznih i iskrenih. Kada zagovaramo za grešne, ponizno i iskreno, bez suda i predrasude, činimo djelo ljubavi i "dodirujemo" Božju dobrotu. Tada se dogodi da je molitva obilnije uslišana nego što smo i željeli. Bog nikada ne ostaje dužan.

12. 08. 2007. DEVETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Mudr 18,6-9; Ps 33,1.12.18-20.22; Heb 11,1-2.8-19
Lk 12,32-48*

Blago narodu koji Gospodin odabra sebi za baštinu!

Život je kratak, a smrt neizbježna. Njoj se ne zna dan ni čas. Prolaznost je naša baština. Liturgija današnjega dana vodi nas toj spoznaji: budni budite i molite! U psalmu se hvale pravednici koji neprestano kliču Gospodinu, a postaju čestiti upravo po tome što su molitveno okrenuti k Bogu. Jest da je Bog nas odabrao za svoju baštinu, ali koja korist ako to u brigama ovoga života zaboravimo. Bog bdije nad onima koji ga se boje i koji se u cijelome životu oslanjaju na njegovu milost. On i smrti oslobađa i život spašava. Temelj takvoga opredjeljenja za Boga je nada. Bez nade se ne može živjeti. Ono što nam pruža ovozemaljska stvarnost pre-slaba je sigurnost da bi postala temeljem nade. Ono što Bog obećava, to je ona prava vrednota na koju se može osloniti i koja nam daje temelj nade za ono čemu se nadamo. I ponovno ponavljamo: to je dobrotu Gospodnja.

Čovjek stalno živi u napastima i izazovima. Napastuje ga njegovo tijelo, drugi ljudi i konačno, đavao. Često smo okrenuti prema materijalnim dobrima kao vrhovnoj vrednosti. Nemilosrdno se borimo za svoja "prava", a konačno sve ostavljamo drugima. "Nakupimo se" nepravedno a na kraju odemo s ovoga svijeta siromašni. Današnja molitva psalma doziva u pamet jednu takvu "materijalističku" napast izabranog naroda. I oni su "plakali" za "egipatskim loncima", a nisu znali prihvatiti slobodu u koju ih Bog vodi. Tek kada su vidjeli posljedice svoga grijeha, mogli su se pokajati. Psalmist nas poziva da se vratimo Gospodinu i poklonimo se Bogu našem ne bi li nam oprostio, podigao nas i vodio. Potrebno je moliti prije napasti, za vrijeme napasti, a naravno i poslije pada. Jer, on je Bog naš, a mi narod paše njegove, ovce što on ih čuva. Što je potrebno za tu spoznaju? Otvoreno srce i "uho duše" da čuje glas Gospodnji te da mu se odazove.

5. 08. 2007. OSAMNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Prop 2,1-23; Ps 90,3-6.12-14.17;
Kol 3,1-5.9-11
Lk 12,13-21*

O, da danas glas Gospodnji poslušate: ne budite srca tvrda!

Čovjek stalno živi u napastima i izazovima. Napastuje ga njegovo tijelo, drugi ljudi i konačno, đavao. Često smo okrenuti prema materijalnim dobrima kao vrhovnoj vrednosti. Nemilosrdno se borimo za svoja "prava", a konačno sve ostavljamo drugima. "Nakupimo se" nepravedno a na kraju odemo s ovoga svijeta siromašni. Današnja molitva psalma doziva u pamet jednu takvu "materijalističku" napast izabranog naroda. I oni su "plakali" za "egipatskim loncima", a nisu znali prihvatiti slobodu u koju ih Bog vodi. Tek kada su vidjeli posljedice svoga grijeha, mogli su se pokajati. Psalmist nas poziva da se vratimo Gospodinu i poklonimo se Bogu našem ne bi li nam oprostio, podigao nas i vodio. Potrebno je moliti prije napasti, za vrijeme napasti, a naravno i poslije pada. Jer, on je Bog naš, a mi narod paše njegove, ovce što on ih čuva. Što je potrebno za tu spoznaju? Otvoreno srce i "uho duše" da čuje glas Gospodnji te da mu se odazove.

Znam komu sam povjerovao! Znao sam da me Gospodin nikada neće iznevjeriti!

Vlč. Marijan Vukov rođen je u Subotici 22. lipnja 1981. Potječe iz aktivne katoličke obitelji. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu, a studij teologije završio je na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Prije godinu dana zaređen je za đakona, a 1. srpnja ove godine za svećenika.

svećeničkoga ređenja za mene je bio ostvarenje višegodišnjeg sna. Mogu reći da je to najljepši događaj u mom životu. U samom obredu ređenja, pred istim tim biskupom obećao sam vjernost i poslušnost, a nakon što sam zaređen radosni detalj bila je činjenica da sam sada odjeven u misničko ruho. To više nije bio stari ministrant, bogoslov ili đakon, nego novi Isusov svećenik. Bogoslovija dugo traje, čitavih šest godina, ali je brzo prošla. Nije mogla imati ljepši završetak od ovakvoga.

● Nikada nisam posumnjao u svoj poziv

ZV.: Prije otprilike šest godina obratili ste se biskupu sa zamolbom da vas primi među svećeničke kandidate. Već tada, vjerujem, sanjali ste o svom svećeničkom ređenju, koje se dogodilo prije tjedan dana. Kako ste doživjeli taj trenutak?

□ M. V.: Na početku jubilarne, 2000. godine, donio sam definitivnu odluku da ću postati svećenik. Prvo sam se obratio mom župniku Stjepanu Beretiću, koji me je u kratkom razgovoru i ohrabrio. Župnik mi je potom darovao krunicu i do završetka mature o tomu nismo razgovarali. Nakon posljed-

njega sata vjeronauka te školske godine otišao sam do župnika s istom nakanom, priopćiti mu da želim biti svećenik. Kad me je biskup 20. svibnja primio – sjećam se da sam bio u svečanom maturalnom odijelu – njegova prva rečenica bila je: *Pa mi se već poznajemo*. Svakako da me se sjećao kao ministranta iz katedrale. Za mene je bio veliki događaj to što me je tada osobno primio. Osjećao sam se vrlo ugodno, bezbrižno i zaštićeno.

ZV.: Možete li usporediti taj trenutak s događajem svojega svećeničkoga ređenja?

□ M. V.: Već od prvoga susreta biskup Ivan me oduševio. Nastupio je kao pravi pastir, blag, smiren i srdačan, tako da strahu nije bilo mjesta. Sam čin

Znam komu sam povjerovao! Nisam se okrenuo ka nečemu propadljivomu, vremenitom ili nesigurnom. Mladima i onima koji su me pitali kako sam se odlučio za duhovno zvanje, rekao sam da je to Božji odabir, Božji poziv. Kada sam jasno spoznao da me Gospodin zove, bilo mi je lako reći "da".

ZV.: Danas je teško donijeti definitivnu životnu odluku. Što je za Vas bilo presudno da se možete odvažiti na tako veliki korak?

□ M. V.: Znam komu sam povjerovao! Nisam se okrenuo ka nečemu propadljivomu, vremenitom ili nesigurnom. Mladima i onima koji su me pitali kako sam se odlučio za duhovno zvanje, rekao sam da je to Božji odabir, Božji poziv. Kada sam jasno spoznao da me Gospodin zove, bilo mi je lako reći "da". Do tog jasnoga trenutka, više je prevladavala nesigurnost, ali kada sam to spoznao nije se bilo teško odlučiti za tako trajni korak. Dva su subjekta ili dvije strane u pozivu: onaj koji poziva i onaj koji je pozvan. Znao sam da me Gospodin nikada neće iznevjeriti. Znao sam da je On onaj koji može pomoći i učvrstiti pozvanoga. Dakle, od mene se očekivala odluka. Kada sam znao da je

druga strana, Božja, apsolutno sigurna, s radošću sam mogao mirno izabrati, tj. odazvati se svećeničkom pozivu. Bio sam uvjeren da će me Onaj koji me pozvao i okrijepiti potrebnim milostima u trenucima kada to bude bilo najpotrebnije.

ZV.: U životu nepomućeni uspon i stalni napredak, ljudski gledano, jednostavno je nemoguć. Da li ste možda i Vi tijekom svojih bogosloveskih dana posumnjali u svoju odluku i upućen Vam Božji poziv?

□ M. V.: Bogu hvala, nikada nisam posumnjao u svoj poziv. Nikada nisam razmišljao o tome da napustim bogosloviiju. Bilo je razdoblja i događaja kroz koje sam jasnije, mogu reći objektivnije, uvidio da poziv ima i svoje trenutke kada je potrebno podnijeti žrtvu. Kušnje su bile one koje su mi pomogle produbiti i upotpuniti cjelovitu sliku duhovnog poziva i odabranja. Nikako ne bih sebi htio pripisati te zasluge, već samo istaknuti da vrijeme oduševljenosti ne može dokujeka trajati, tj. da je duhovni poziv ili bilo koje drugo svjetovno zvanje nezamislivo bez križa.

● Obitelj me je na svakom koraku podržala

ZV.: Potječete iz dobre katoličke obitelji. Koliko je ta situacija utjecala na Vašu odluku?

□ M. V.: Ta činjenica na moju odluku utjecala je pozitivno i ohrabrujuće. Kada Gospodin zove nema toga čovjeka koji bi mu nakon spoznaje njegove ljubavi u bilo kojoj teškoj situaciji mogao okrenuti leđa. Poznajem dosta kolega koji su imali trnovit put do svećeništva i ostvarili ga. Pri tome mislim na tešku obiteljsku situaciju, kada i sami roditelji odvrataju svoje dijete od svećeničkoga zvanja.

Htio bih uvijek biti otvoren za mlade, odnosno da župni dom bude mjestom zajedničkoga okupljanja. Želio bih biti s mladima ne samo s druge strane oltara, nego neki puta i na hodočašću, izletu ili običnom športskom događaju.

ZV.: Ali, kod Vas to nije bio slučaj...

□ M. V.: Nije. Volim kazati da sam od svoje pokojne bake naučio moliti krunicu. Ona je pri kraju svog života nekoliko godina živjela u našoj obitelji. Vjeronauk kao i zajednički odlazak na nedjeljnu svetu misu bila je za nas nor-

malna i redovita stvar. Obitelj me je na svakom koraku podržala, kako roditelji tako i brat i sestra.

ZV.: Vjerujem da ste tijekom studija imali prilike upoznati život Crkve u susjednoj nam Hrvatskoj. Što je ono što biste od toga voljeli vidjeti i kod nas?

□ M. V.: Katoličku malonogometnu ligu! Volio bih vidjeti župne domove otvorenije za mlade, tj. da župe više budu mjestom radog okupljanja mladih međusobno i sa svećenikom. Nije ni tamo na svim župama tako, ali se mogu naći poticajni primjeri. Ima i kod nas takvih župa. U našoj bi se biskupiji možda češće mogla organizirati hodočašća, kao i različite aktivnosti ne nužno vezane uz crkveni život – izleti, šport, druženja – koja su ipak povezana sa župom.

● Svećenik treba biti čovjek za ljude

ZV.: Slika svećenika se u posljednjih pedesetak godina znatno promijenila. Koja je po Vama uloga svećenika u današnjem društvu?

□ M. V.: Načelno je uloga svećenika ista kao i prije pedeset godina, ali su okolnosti bitno promijenjene. Svećenik možda danas nije "Vi" ili "gospodin", ili osoba kojoj se uvijek prilazi s poštovanjem, nego je često puta predmet ili objekt preko kojega se Crkva napada. Hoću reći da je slika svećenika u profanom svijetu narušena. Svećenik treba

biti čovjek za ljude, i to ne samo za vrijeme boravka u crkvi nego i izvan crkve: prisutan među vjernicima u svakidašnjim situacijama. Svakako da je veličina i važnost svećeničkoga poslanja uvijek ista, no danas možda i veća. Društvo, odnosno zajednica vjernika bez njega ne može.

ZV.: A isto tako niti on bez nje?

□ M. V.: Jasno.

ZV.: Kao svećenik imat ćete vrlo širok djelokrug rada. Što je ono čemu biste se voljeli osobito posvetiti?

M. V.: Za početak je to mađarski jezik kako bih se lakše prilagodio našoj biskupijskoj situaciji.

ZV.: A kada je riječ o pastoralu?

□ M. V.: Htio bih uvijek biti otvoren za mlade, odnosno da župni dom bude mjestom zajedničkoga okupljanja. Želio bih biti s mladima ne samo s druge strane oltara, nego neki puta i na hodočašću, izletu ili običnom športskom događaju. Vjeronauk jest bitan i važan, ali ne i jedini susret s mladima. Ovisno o tome gdje me biskup postavi, potrudit ću se prilagoditi situaciji i potrebi.

ZV.: "Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima" – Vaše je mladomisničko geslo. Zašto baš to?

□ M. V.: Duboko je obilježeno u Svetom pismu kao znak izabranja i poslanja. Mesija je Pomazanik, poslan vršiti djela koja objavljuju Kraljevstvo Božje. Moje geslo izrazito je svećeničkog karaktera,

ali i vrlo programsko. Daje jasnu sliku kroz Isusove riječi što čovjek odnosno svećenik treba činiti. Tijekom godina skupljao sam sličice tiskane prigodom ređenja i mladih misa mnogih svećenika, i u svom tom bogatstvu i raznolikosti biblijskih citata, izabrao sam geslo poput jednoga našega starijega svećenika.

Razgovarao:

mr. Mirko Štefković

Uređuju: Dražen Dulić i Tomislav Kljajić

MATURANTI SJEMENIŠTA "PAULINUM"

Na kraju školske 2006./2007. godine, ispitu zrelosti, odnosno maturi pristupilo je deset učenika. Naša gimnazija "Paulinum" ubraja se u gimnazije klasično-jezičnoga smjera. Ispit zrelosti polaže se iz pet predmeta: hrvatskog, latinskog, njemačkog, odnosno mađarskog jezika i književnosti, te vjeronauka i povijesti. Matura ima dva dijela: pismeni i usmeni. Pismeno se polažu jezični predmeti, a usmeno se njima pribraja još i povijest, dok se iz vjeronauka brani maturalni rad. Maturalni ispiti započeli su 11. a završili 21. lipnja. Istoga dana u popodnevnom satima bilo je i svečano proglašenje mature i svečani banket. Program je otvorio pozdravnim govorom rektor sjemeništa, mons Josip Mioč, a zatim su maturanti otpjevali oproštajnu pjesmu "Oprašta se stari đak". Nakon toga govor je održao razrednik prof. dr. Josip Ivanović. U ime maturanata od poglavara, profesora i školskog osoblja oprostili su se Mato Berišić i Attila Farkas. Vrhunac slavlja bilo je proglašenje maturanata koji su tijekom četverogodišnjega školovanja postigli najbolje rezultate. Svi kandidati su uspješno položili maturu. Najviše je bilo kandidata iz Subotičke biskupije, a zatim iz Grkokatoličkog egzarchata iz Novog Sada, te po jedan kandidat iz Prizrenske i Zrenjaninske biskupije. Cijela generacija dobila je pohvalu za postignuti uspjeh, a posebne pohvale za odlični uspjeh i za zalaganje tijekom školovanja dobili su Tibor Zsunyi i Gabrijel Lukač. Na kraju je uslijedilo čestitanje, a poslije su profesori, roditelji, rođaci i prijatelji ostali na svečanom prijemu. Bila je ovo jedna od uspješnijih generacija "Paulinuma". Našim maturantima želimo sretan upis

na studij i neka uvijek u srcu nose lijepe uspomene iz sjemeništa.

Kroz četiri godine...

Završila je još jedna školska godina. Sjemeništarci su nakon otpjevanje zahvalnice "Te Deum" radosno pohitali svojim kućama opraštajući se međusobno s toplim željama i nadom ponovnog susreta u rujnu. Ali, taj osmijeh pun nade u ponovni susret nije krasio lice sviju. Mi maturanti znali smo da je ovo možda

Dođite, očekujemo vas!

Dragi mladi prijatelji, još jedan kraj školske godine i za vas osnovnoškolce je došao. Mnogi od vas pitaju se kuda dalje. Ovo govorim iz iskustva, jer sam i sam bio tako zbunjen i neodlučan. Tko bi nam mogao pokazati pravi put kojim trebamo krenuti, tko će nam taj put rasvijetliti? Tko drugi, nego Onaj koji kaže: "Ja sam Put, Istina i Život". Ukoliko želite izabrati zvanje ili zanimanje za koje smatrate da ste rođeni, pomolite Mu se u tišini, i On vas sigurno neće zaboraviti! Ako se netko odluči za duhovno zvanje, treba znati neće biti uvijek lako, ali ćete sigurno biti sretni! Stoga, ako netko osjeća Božji poziv, neka se slobodno odazove, a jedan od načina odziva je upis u sjemenište. Upis u "Paulinum" vrši se preko mjesnoga župnika, s kojim idete na razgovor kod biskupa, a zatim kod rektora sjemeništa. Prijave za upis se moraju predati do sredine kolovoza. Za prijavu je potrebna svjedodžba osnovne škole, izvod iz matice rođenih i krštenih, liječnički pregled, pristanak roditelja i preporuka župnika. **Dođite, očekujemo vas!**

posljednji put kako se vidimo zajedno. Nakon odlaska mladih, već idućega tjedna započela je matura. Ispit zrelosti se u početku činio teškim, ali je uspješno prošao. Lijepo je bilo čuti na svečanom proglašenju mature da smo svi prošli ispit. Uslijedio je banket i onda je došao kraj. Naše vrijeme je isteklo. Trebalo je pakirati stvari i oprostiti se od Sjemeništa. Ti posljednji trenuci zajedništva u sjenci tornjeva subotičke katedrale naveli su me na razmišljanje o četiri lijepe i uspješne godine provedene u sjemeništu. Prvi dan u sjemeništu kao da je jučer bio. Bilo nas je dvanaest prvaka. Bilo je među nama onih koji nisu znali progovoriti niti jednu riječ na hrvatskom jeziku, a sada su na istom jeziku i maturirali. No, prijateljstvo među nama raslo je iz dana u dan. Bilo je mnogo zajedničkih lijepih trenutaka, izleta, dogodovština. Zajedno smo se radovali Božiću, kupovali darove svojim najbližima. Od nas dvanaestorice, deset je uspješno završilo četverogodišnje školovanje i pristupilo ispitu zrelosti. Kroz četiri godine bilo je svijetlih primjera onih koji su prije nas bili ovdje, ali i prave prijateljske potpore koju smo mogli naći u mladima. Za mene su ipak najljepši dani bili "intersticija", te vrijeme polaganja ispita. Bilo je doista naporno jer smo do kasno navečer učili, ali predanost u Božje milosrđe bila je neizmjerana. Tolike molitve iskrenoga srca upravljene Bogu nisu ostale neuslišane.

Vinko

Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

Misijska dužnost redovničkih ustanova

- svrha života svakog člana redovničke zajednice jest vlastito posvećenje i spasavanje duša
- potrebni su oni koji mole i oni koji vrše konkretna djela ljubavi
- kontemplativne zajednice su oaze molitve
- apostolske zajednice svjedoče ljubav za Kristovu najmanju braću

Redovničke zajednice su sabrane Kristovim pozivom. Isus poziva neke muškarce i žene da ga izbližega slijede, sebi ih posvećuje i čini ih znakom svoga kraljevstva. Zato Bogu posvećene osobe, to jest redovnici i redovnice "brižno nastoje da Crkva po njima svaki dan sve bolje prikazuje Krista i vjernicima i nevjernicima, Krista dok ili razmatra na gori, ili navješćuje Božje kraljevstvo mnoštvu, ili dok ozdravlja bolesne i ranjene ili obraća na bolji život grešnike ili dok blagoslivlja djecu i čini dobro svima, uvijek slušajući volju Oca koji ga je poslao" (LG 46). Moglo bi se ukratko reći da je svrha života svakog člana redovničke zajednice vlastito posvećenje i spasavanje duša.

Misijski značaj redovničkog života

Obično razlikujemo redovničke zajednice po tome da li su više posvećene molitvi i razmatranju (kontemplativne) ili konkretnim djelima ljubavi prema bližnjemu (apostolske).

Kontemplativne duše molitvom šire obzore Božjeg kraljevstva na zemlji i pridonose da se ono ukorijeni u dušama po milosti krštenja. Također molitvom prate misionare i propovjednike, moleći uvijek iznova "Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju" (Mt 9,37). Iako nikada ne napuštaju svoje sobice i samostane kontemplativci mogu svojim molitvama, žrtvama i patnjama uvelike pridonijeti misijskom djelovanju Crkve.

Poznato je da je sv. Mala Terezija proglašena zaštitnicom misija, a da nikada nije bila u nekoj dalekoj misijskoj zemlji. Ona je gorljivošću duha i žarkom molitvom osvajala duše za Božje kraljevstvo i snažila misionare u djelu evangelizacije.

Što se tiče apostolskih redovničkih zajednica neke su i osnovane s osobitim naglaskom na misijsko djelovanje. To ne znači samo propovijedanje. Više puta je istaknuto u ovoj rubrici da se jedan misionar mora iskazati mnogim djelima ljubavi da bi Kristova riječ došla do srca ljudi. Dok su svećenici i redovnici više usmjereni na službu propovijedanja i posvećivanja po sakramentima, redovnice svjedoče Kristovu ljubav mnogim konkretnim djelima služenja. One skrbe za bolesnike, okupljaju napuštenu djecu, hrane ih, njeguju, poučavaju; zauzimaju se za najsiromašnije, najmanje od Kristove braće.

One svojim djevičanskim i majčinskim srcem punim ljubavi, nježnosti i sućuti pružaju veliki dokaz Kristove ljubavi prema svakom čovjeku. To je jako naglašavao papa Ivan Pavao II. u pismima *Posvećeni život* i *Ponovno krenuti od Krista* upućenim posvećenim osobama. Posvećeno djevičanstvo je izraz najizvrsnijeg ostvarenja žene, ističe papa. Stoga redovnice svjedoče o dostojanstvu žene i to osobito u kulturama i među narodima u kojima je žena necijenjena i ugnjetavana.

Ravnoteža između molitve i djelovanja

Crkveni dokumenti preporučuju da se u misijskim krajevima utemeljuju kontemplativni samostani koji će biti oaze molitve. Takav način života često nalazi plodno tlo u domaćoj kulturi jer joj nije stran odnos s božanskim kroz molitve, meditaciju, obrede i žrtve. Ove zajednice ujedno privlače domaća duhovna zvanja.

Apostolske redovničke zajednice se potiču da njeguju misijska zvanja u svojim redovima i da ih velikodušno pošalju u misijske krajeve. Njihov način

života, bezuvjetna ljubav i požrtvornost često urode plodom domaćih zvanja što i jest jedan od ciljeva misijskog djelovanja.

Mnogi misionari i misionarke, među njima brojni redovnici i redovnice, dali su i život za Evanđelje, krv svoju prolili za Krista.

Misijska zajednica svećenika, redovnika i redovnica

Misijska zajednica utemeljena je u svrhu evangelizacije svijeta, a u sebi uključuje svećenike, članove redovničkih zajednica, kao i druge osobe koje su na bilo koji način pozvane animirati Božji narod. Zajednicu je 1916. godine utemeljio talijanski svećenik bl. Pavao Mana. Glavna zadaća zajednice je "učiniti osjetljivima i misionarski odgojiti svećenike te redovnike i redovnice koji, sa svoje strane, moraju o tome brinuti u kršćanskim zajednicama" (RM, 84). Pavao VI. s pravom opisuje Misijsku zajednicu kao "dušu ostala tri Papinska misijska djela".

www.centromisioni.it

BLAŽENA DJEVICA MARIJA I CRKVA (LG VIII)

MARIJA UZOR KREPOSTI (15)

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

1. Marija uzor svih kreposti

Dok je Crkva u Preblašenoj Djevici već stigla do savršenstva bez ljage i nabora (usp. Ef 5, 27), Kristovi se vjernici još trude da, svladavajući grijeh, rastu u svetosti. Stoga svoje oči dižu prema Mariji, koja pred cijelom zajednicom izabраниh sja kao uzor kreposti. Pobožno o njoj misleći i promatrajući je u svjetlu Riječi koja je postala tijelom, Crkva dublje prodiरे u veliko otajstvo utjelovljenja i sve se više suobličuje svome Zaručniku (LG 65).

Ako pomno čitamo ovaj tekst LG, opaziti ćemo da ovdje Konstitucija uzima riječ "Crkva", pod drugim vidom nego prijašnja dva broja, o kojima smo već razmišljali. Isto tako i Preblašenu Djevicu Mariju promatra u drugom smislu. U prijašnjim dvama brojevima Konstitucija je predstavila Mariju kao djevičansku majku Otkupitelja i Crkvu kao djevičansku majku Božje djece. U ovom broju pred nama je Crkva kao Božji narod, koji putuje prema domovini, a Marija kao vjernica i kao član Crkve, već je postigla savršenstvo, dok smo mi vjernici još u stanju stjecanja toga savršenstva. Dakle, Marija je ne samo kao majka uzor Crkve majke, nego je i kao vjernica, ona koja vjeruje, nada se i ljubi, uzor Crkve vjernice, zajednice vjernika, koja vjeruje, čuva nadu i živi u ljubavi. Mariju je Duh Sveti prvu utkao u Kristovo otajstveno Tijelo kao najodličniji ud toga Tijela. Naše vjerničko pritjelovljenje tome Tijelu zbiva se prema tom prvom povezivanju s Kristom Glavom. Marija vjernica, Marija ud Kristova otajstvenog tijela jest model, uzor, prema kojem nastaje kršćanski vjernik, prema kojem kršćanski vjernik postaje ud otajstvenog Krista. Ukoliko je vjernik, kršćanin je također i ud otajstvenog Krista, odnosno Marijina kopija. U Kristu smo toliko koliko smo u njemu prema svome uzoru, prema Mariji. Crkva nastaje kao majka ukoliko svojim bićem oslikava

Mariju majku, ukoliko kao i Marija djevičanski rađa Krista. Crkva nastaje i kao Božji narod ukoliko članovi Božjega naroda oslikavaju Mariju, otajstveni ud Kristova Tijela, ukoliko se kao Marija pritjelovljuju tom Tijelu. U tom smislu možemo i moramo govoriti o prisutnosti Marijina kršćanskog bitka u kršćanima i o marijanskoj fizionomiji kršćana. Duh Sveti suobličuje Mariju s Kristom Glavom, a nas taj isti Duh sklapa s Kristom, oblikujući nas prema Marijinoj slici. Krist u Mariji jest metar Kristove prisutnosti u nama. On nam daje svoga Duha, na način na koji ga daje svojoj majci, preporuča nas na način na koji je preporučio svoju majku. Bezgrešno začete i naše krštenje nisu dvije otajstvene činjenice, koje se nalaze jedna pored druge bez unutarnje veze. Bezgrešno začete je slika prema kojoj kršćanin postaje Božje dijete. Zato je Bezgrešno začete sretan početak Crkve, lijepe, bez ljage i bez nabora. Budući da tako ovisimo o Mariji u svom kršćanskom postanku, o njoj kao o svome uzoru ovisimo i u moralnom razvitku svoga kršćanskog bića. U tom razvitku Marija je uzor, koji ne možemo preskočiti. Njezin moralni život je norma našeg kršćanskog života. Nasljedovanje Krista je u njoj prvo ostvareno na bezgrešan način. Zato je Marija svojim životom autentična učiteljica nasljedovanja Krista. Odnos Marije prema Kristu, to je ono što trebamo mi nasljedovati. Nas u Mariji zanima Krist. Ne zanima nas Marija kao žena, već ukoliko je ona kao žena i majka prožeta Kristovim Duhom. Zato je promatranje Marije zapravo promatranje Krista po duhu u Mariji, promatranje utjelovljene Riječi u funkciji priopćavanja čovjeku u najširim i najdubljim dimenzijama, u dimenzijama sina i majke. Marija nije samo sabrala plodove utjelovljenja kao najodličniji ud Kristova otajstvenog Tijela, već je i sama sudjelovala u povijesti spasenja. Otac je tako ljubio svijet da je za nj predao svoga jedinorođenoga Sina. Sin je tako ljubio taj isti svijet da se za nj do kraja žrtvovao. Prihvaćajući Sina od Oca za svoje dijete i prihvaćajući njegovu žrtvu, Marija zrcali svojim ženskim bićem Očevu lju-

bav i Sinovu otkupiteljsku ljubav "Vodi nas k Očevoj ljubavi i k žrtvi Sina", kaže Sabor. Marija je majka Bogočovjeka i njegova velika suradnica. Marija nije samo sveobuhvatna točka temeljnih otajstava vjere. Ona jest ona koja vjeruje u ta otajstva, nada se obećanjima na temelju tih otajstava i ljubi snagom tih otajstava, vršeći u svemu Božju volju. Tim se krepostima i mi najbolje suobličujemo svome nebeskom uzoru.

2. Marija, primjer u apostolskom radu

U svom apostolskom radu Crkva se opravdano obazire na Onu koja je rodila Krista, zato začeta po Duhu Svetom i rođena od Djevice, da se po Crkvi rodi i raste u srcima vjernika, ta je Djevica u svom životu bila primjer onog materinskog osjećaja kojim treaju biti prožeti svi koji rade na apostolskom poslanju Crkve na preporodu ljudi.

Marijino apostolsko zalaganje promatramo u njezinu duhovnom materinstvu i u njezinu životu. U tom apostolskom zalaganju Marija se ne oslanja na ljudsku moć, već na Božju svemoć, što se očituje kod Navještenja anđelova, kod pohoda Elizabeti, te u Kani Galilejskoj. Ona je ponizna i siromašna službenica Božja, pred Bogom po molitvi posreduje za ljudske potrebe i ujedno je znak Kristove nazočnosti i snage. Marija dijeli s Kristom djevičanstvo, siromaštvo i poslušnost Ocu sve do smrti na križu. Marija je apostol koji ne gradi neke vanjske konstrukcije, moćne organizacije i ne psihologizira. Njezina prisutnost Kristu i ljudima uvijek je vezana s prisutnošću Duha Svetoga. A Duh Sveti je duša Crkve, duša kršćanina, duša apostolskog zauzimanja i djelovanja. Začela je Krista osjenjena Duhom Svetim. Nadahnuta Duhom hrli u gorje Elizabeti, posreduje u Kani za mladence, prisutna je na Golgoti, gdje se svijet u Duhu pomiruje s Ocem. Nazočna je među apostolima kada Duh Sveti silazi na zemlju. Marija je primjer i načina apostolata, nikoga ne obraća sentimentalnošću niti mačem. Naprotiv, u Evandjelju mač ranjava srce Djevice, koja je jaka, strpljiva i vjerna žena. Marija poziva i nas na apostolsko djelovanje po nadahnuću Duha Svetoga, koji djeluje u Crkvi i uvodi nas u svu istinu.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Opet među svojimima

Mojsije se mora vratiti natrag u Egipat i to potajno. On prima od Boga dva zadatka: a) skupiti starješine i predati im Božju poruku i b) sa starješinama poći k egipatskom kralju. Da bi to ostvario, Mojsije mora poduzeti određene organizacijske radnje (skupiti Izraelske starješine, održati s njima sastanak, napraviti konkretna dogovora s njima kako izići pred faraona).

K starješinama

Mojsije ima zadatak skupiti starješine Izraelaca i prenijeti im Božju poruku. Izraelci nastavaju područje delte Nila (gošenski kraj) što predstavlja veliko područje. Upravo stoga Mojsije treba "skupiti" a ne "sazvati" starješine Izraelaca. To uključuje i njegov duži boravak u Egiptu koji se treba odvijati u tajnosti tako dugo dok se oni organizirano ne pojave pred faraonom. S današnjeg stajališta ovaj tajni boravak Mojsijev u Egiptu (odakle je pobjegao pred progonom faraonove policije!) kao i potajno skupljanje Izraelskih starješina mi bismo danas nazvali subverzivnom protudržavnom djelatnošću. Zadatak vrlo delikatan koji u sebi uključuje "nositi glavu u torbi". Ljudski gledano, vrlo rizično. Mojsije ima jedinu sigurnost u Božjoj riječi: "Ja ću biti s tobom" (Izl 3,12). Zato Mojsije mora djelovati isključivo iz vjere, iz povjerenja i naslonjenosti na Božju riječ. To je prava vjera, jer prava vjera je skupa vjera. Ovdje to znači na Božju riječ staviti svoju glavu.

Možemo se pitati, zašto Mojsije treba skupiti baš "starješine" a ne jednostavno narodu saopćiti Božju poruku? Izraelci su bili vrlo organizirani. Na čelu obitelji i rodova stajali su starješine. I samo su oni mogli pokrenuti narod na organiziran način. Narod je, s druge strane, imao povjerenja i slušao svoje starješine koji su na neki način djelovali Božjim autoritetom.

Osim što mora sabrati starješine Izraela, Mojsije im mora saopćiti vrlo važnu poruku. On im mora reći da mu se Bog objavio (u *hebr.* to je nifal tj. refleksivni oblik od glagola *ra'a^h* što znači vidjeti). Točan bi prijevod bio: *dao mi se*

vidjeti). I što je rekao i kako se predstavio? Mojsije sada govori njegovo ime: on je *Jahve* i to ime Mojsije sada povezuje s Bogom kojeg su oni znali i koji je živio u njihovom srcu i njihovim nadanjima, to je "Bog otaca – Abrahamov, Izakov i Jakovljevi". Taj Bog je očitovao svoje ime i oni sada znaju kako se On zove. Njihov Bog ima ime koje znači Prisutnost, blizinu, najveću stvarnost (On jedini jest a sve drugo jest ukoliko to On hoće!). Slijedi lirski i jahvističkoj predaji svojstven opis: "Pohodio sam vas i razabrao..." To je Bog koji prilazi čovjeku, Bog koji je zainteresiran za čovjeka, Bog koji prati što se s Izraelcima događa.

Na temelju ove blizine sa svojim narodom i onoga što je "razabrao", Bog sada donosi odluku: "Odlučio sam...". U hebrejskom glagolskom obliku (to je nifal, refleksivni oblik. Doslovno: "Neka bude rečeno"). Tim su se oblikom služili kraljevi, vladari, suvereni: "Neka bude zapisano" ili "Neka bude rečeno". To je vladarska odluka koja je neopoziva!

Što je sadržaj ove neopozive odluke? "Neka bude zapisano da budete uzeti iz bijede Egipta u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca..." Kakva suverenost vladarske odluke! Kakva svijest o njegovoj suverenosti nad zemljama i narodima!? On daje zemlju, On premješta narode. Jahve će izraelski narod staviti u zemlju "kojom teče mlijeko i med" (u našoj Bibliji obratan redoslijed!). Sam se izraz ne smije doslovno shvatiti. On prije svega označava slobodu i blagostanje. Izrael treba živjeti u slobodi a sada živi kao roblje. Bog već unaprijed vidi rezultat Mojsijevog razgovora sa starješinama: "Oni će te poslušati".

K faraonu

Drugi dio zadaće koju Jahve povjера Mojsiju jest teži dio njegovog poslanja. Nakon što je skupio starješine Izraelaca i saopćio im Jahvinu poruku, Mojsije sada mora zajedno s njima poći "k egipatskom kralju" i saopćiti mu Jahvinu poruku. Kako opet ugledati faraonovo lice nakon tako dugog vremena? Kako stati pred čovjeka, suverena Egipta čija ga je policija posvuda tražila? Oni dolaze faraonu u ime Jahvino,

kako to stoji u njihovoj adresi upućenoj egipatskom suverenu: "Objavio nam se Jahve, Bog Hebreja". Zanimljivo je predstavljanje Boga. Za starješine izraelske on je "Jahve, Bog otaca" a za faraona on je "Jahve, Bog Hebreja". Oni dolaze s konkretnim zahtjevom: "Pusti nas da odemo tri dana u pustinju, da ondje prinesemo žrtvu Jahvi, Bogu svojemu." Iz konteksta se vidi da je to zahtjev Jahvin upućen faraonu.

Ne znamo točno o čemu se radi kad je riječ o zahtjevu Izraelaca. Po mišljenju nekih, Izraelci su svake godine slavili proljetni blagdan jednim takvih hodočašćem. Neki misle da je to bio posjet nekom svetištu, možda Kadešu. Izgleda da faraon to već dugo nije odobravao, možda iz straha da se neće vratiti ili organizirati neku pobunu budući da bi svi bili na okupu i izvan nadzora egipatske policije.

Kao i kad je bila riječ o Mojsijevom susretu sa starješinama Izraela, Bog i ovdje vidi ishod ovog susreta. Za susret sa starješinama Bog kaže: "Oni će te poslušati", a za susret s faraonom Bog već unaprijed vidi: "kralj vas neće pustiti". Pisac na poseban način ističe ovo Božje znanje o onom što će se tek dogoditi a ovisi o slobodnim ljudskim voljama. No, Bog znade kako će se ljudi odlučivati premda ne dira njihovu slobodu. Faraon, koji će se u prvom susretu pa i dalje opirati, bit će na to silom Božjom primoran, natjeran "teškom šakom" jer će Bog "ispružiti svoju šaku i pritisnuti Egipat". Bog nagoviješta "svakovrsna čudesa".

Elohistički dodatak

U ovom izvještaju susreću se dvije predaje: jahvistička (Boga zove Jahve) i elohistička (Boga naziva Elohim). One su međusobno prepoznatljive ne samo po svojem imenovanju Boga, već i po predodžbi Boga (za jahvističku predaju Bog je bliz, silazi k ljudima, osjećajan je..., a za elohističku Bog je više onostran, nedostupan, nije tako bliz s ljudima). Iz elohističke predaje nam potječe podatak da će Bog "dobro raspoređiti Egipćane prema ovome narodu". U tako dobrom raspoloženju i naklonosti Egipćana prema Izraelcima "Svaka će žena zatražiti od svoje susjede nakita srebrnog i zlatnog" i s time izići iz Egipta i tako "opljeniti Egipćane". Tako da Izraelci neće iz Egipta otići "praznih ruku".

(U sljedećem broju: Snaga Mojsijevog poslanstva)

Uređuje: Katarina Čeliković

Pjevaj, slavi Boga svog!

Pjevali smo po kiši i suncu! Radost je veća ako se podijeli s drugima. Tu radost zbog ljubavi kojom nas Bog ljubi želimo i mi podijeliti s vama, dragi Zvončići i Zvončice.

Možda se već odmarate? To je lijepo i korisno. Nemojte na odmor bez Isusa! *Samo je u Bogu mir...*

Želim vam svima odmor u Bogu a ne zaboravite pročitati i neko duhovno štivo. Posjetite knjižnice i vidjet ćete da u knjigama živi neotkriven svijet u kojem biste željeli živjeti.

Sa odmora,

Vaša Zvončica

Blagdan bl. Marije Petković u crkvi Sv. Roka u Subotici

DJEČJI ŽUPNI ZBOR IZ PLAVNE PO DRUGI PUTA NA "ZLATNOJ HARFI"

Za Plavanjce ovogodišnja "Zlatna harfa" nije bila samo glazbeni događaj nego, zasigurno, i nešto puno više. Taj drugi aspekt ovoga susreta odnosi se poglavito na male zborove, koji djeluju u mjestima udaljenim od Subotice. Župnici i voditelji zborova iz takvih župa ovaj dan osmišljavaju kao susret s Gospodinom, glazbeni nastup, druženje s vršnjacima i drugim sadržajima, koji zapravo čine program jednodnevne ekskurzije.

U svakom slučaju, svim sudionicima glavna misao i želja bila je dobro pjevati i predstaviti svoju župnu zajednicu, a mnogima je "duhovni izazov" bio "McDonalds", Zoološki vrt ili nešto drugo. Da će ovaj dan imati ne samo glazbeni i zabavni, nego za mnoge i duhovni karakter, vidjelo se već na svetoj misi. Mons. Stjepan Beretić potaknuo je u svojoj propovijedi nazočne na razmišljanje o nedjelji kao Danu Gospodnjemu, a poanta je bila u pojašnjenju kako i djeca mogu pozivati svoje roditelje i starije na svetu misu, na susret s Isusom. Kao da je znao da su tu i mali vjernici iz Plavne i Bača!

Zato su se svi složili da nakon završetka "Zlatne harfe" posjetimo prvo katedralu, pa tek onda uzmemo malo slobodnoga vremena za zabavu i osvježanje. Mnogi su prvi put stupili u katedralu Sv. Terezije, a neki nisu još ni znali što znači ta riječ. Za kratko vrijeme čuli smo puno podataka o ovoj monumentalnoj crkvi od katedralnog župnika mons. Stjepana Beretića, koji je tom prigodom svima darovao po jednu sliku iz katedrale - Obraćanje sv. Pavla. Podsjetio nas je i na bačku crkvu Sv. Pavla, koja je građena u isto vrijeme kada i ova katedrala.

Na povratku svojim domovima autobusom od Subotice do Plavne, predvođeni vlč. Josipom Štefkovićem, posjetili smo crkvu u Bačkoj Topoli. Ljubezna časna sestra podijelila nam je svima svete sličice i bombone. Uvjeren sam da će naša djeca dugo pamtit ovu zgodu, koja je uslijedila, čini se, kao dodatna nagrada za trud u pripremanju za "Zlatnu harfu".

Sutradan, u nedjelju 17. lipnja, naš mali zbor pjevao je na sv. misi zahvalnici u povodu svršetka školske godine. Bilo je dosta roditelja i rođaka pjevača, koji su došli čuti pjesmu sa "Zlatne harfe" i zahvaliti se Gospodinu za još jednu završenu školsku godinu. No, kako je velečasni istaknuo, školski raspust nije i prestanak dolaska na sv. mise i odmor od kršćanskih obveza. To je samo odmor od školskog učenja, a prigoda je za duhovni razvoj, stjecanje dobrih osobina, navika i njegevanje pobožnosti. Na kraju svete mise vlč. Josip zahvalio je svima koji su sudjelovali u pripremanju programa za "Zlatnu harfu", a posebice vjeroučiteljici Karolini Orčić, koja je ovoga putu nastupila i kao ravnateljica zbora. Odavno nismo čuli da su vjernici na kraju misnoga slavlja nagradili pljeskom pjevače i one koji su ih u tome pripremali.

Zvonimir
A. Pelajić

PRVA PRIČEST U PANČEVU

Osmero djece, četiri dječaka i četiri djevojčice, primilo je u nedjelju 17. lipnja sakrament Prve svete pričesti u župnoj crkvi u Pančevu. Misno slavlje predslavio je župnik Mihály Erős, a za ovaj događaj djecu je pripremila vjeroučiteljica Katarina Milošević.

Prva sveta pričest podijeljena je u godini velikoga jubileja, 250. godišnjici naše župne crkve. Sve što se događa tijekom ove godine na našoj župi bilo je i bit će vezano uz ovaj Jubilej. Nakon prinosa darova, svi prvopričesnici recitali su pjesmu "Hvala ti crkvo" koju je u povodu jubileja, ali i za ovu prigodu, napisala naša župljanka Ana Horvat. Na dvojezičnoj misi (na mađarskom i hrvatskom jeziku) okupio se lijepi broj vjernika. Slavlje su pjevanjem uzveličali župni zborovi na čelu s Marijom Ligeti-Balint i Savom Lazićem. Nakon mise, prvopričesnici su zajedno sa svojim roditeljima i uzvanicima druženje nastavili u dvorani sv. Ambrozija.

Nenad Ješić

Dječji zbor iz Plavne na ovogodišnjoj Zlatnoj harfi

Na Bunariču održana "Zlatna harfa"

Dvadeset i prvi po redu susret župnih dječjih zborova "Zlatna harfa" s temom "Nedjelja – Dan Gospodnji", na kojemu se okupilo četrnaest zborova te oko tri stotine i pedeset djece iz cijele Vojvodine, održan je u subotu 16. lipnja u marijanskom svetištu na Bunariču. Svetu misu za sve sudionike susreta predvodio je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić zajedno s mons. Markom Forgićem, vlč. Željkom Šipekom, vlč. Josipom Kujundžićem, vlč. Lazarom Novakovićem i vlč. Josipom Štefkovićem. Organizatorica ovogodišnjega susreta, kao i svih dosadašnjih, bila je s. Mirjam Pandžić.

Uz budno oko s. Silvane pobožno sudjelujemo u sv. misi

Obraćajući se okupljenoj djeci, mons. Beretić u prigodnoj je propovijedi istaknuo kako je Isus bio poslušan svojim roditeljima te se u tom smislu svi trebamo ugledati na njega.

Vrijeme je prilično uplašilo organizatore i djecu jer je toga dana kiša pljuštala. Dok se gledalo u nebo i čekalo razvedranje, djeca su na oltaru pjevala i nakon dvadesetak minuta ipak su uspjela pokazati i ono što su pripremali za svoj nastup.

Raspjevani mališani iz župe Sv. Križa iz Sombora

Nastupili su sljedeći zborovi: dječji vrtić "Marija Petković" iz Subotice, župa Rođenja Blažene Djevice Marije iz Svetozara Miletića, Marije Majke Crkve iz Subotice, "Rokići" iz subotičke župe Sv. Roka, zatim iz župe Sv. Josipa Radnika iz Đurđina, "Zlatni klasovi" iz subotičke katedrale Sv. Terezije Avilske, župe Sv. Marka iz Staroga Žednika, župe Sv. Pavla iz Bača i župe Sv. Jurja iz Vajske. Osim toga, nastupili su i zbo-

Dječji zbor iz Vajske

rovi: župe Isusova Uskrsnuća iz Subotice, župe Kraljice Svijeta, župe Presvetoga Trojstva i župe Sv. Križa iz Sombora te župe Sv. Jakova iz Plavne.

Kao uspomenu na ovogodišnju "Zlatnu harfu", svim sudionicima mons. Beretić na kraju je uručio i prigodne diplome, odnosno zahvalnice za sudjelovanje na ovogodišnjemu susretu. (na slici lijevo)

Sljedeća "Zlatna harfa" bit će održana u somborskoj župi Sv. Križa. /Zv/

Dječji zbor iz župe Marija Majka Crkve iz Subotice

Dječji zbor iz Đurđina

Uredio: PeTaR

Oprostiti – ljudima i Bogu

Sorry seems to be the hardest

word, dio je pjesme koju su svojevremeno Elton John i britanska pop grupa „Blue“ danonoćno pjevali na radiju. Ima nešto u tomu. Komu je zapravo lako da nekoga, koga smo povrijedili ili nepravедno tretirali, zamolimo za oprostjenje? Uglavnom nas u tomu sprečavaju ponos ili tvrdo srce. Psovke i uvrede lako nam prelaze preko usana, ali ta jedna rečenica: *Žao mi je!* kao da nam je ljepilom zalijepljena za jezik, barem kada bi trebala zvučati ozbiljno!

Posljedice su slomljena srca, neriješena pitanja stoje u prostoru, tako da na koncu ostaje samo bijeg u ravnodušnost. Tko ne osjeti ubod u srce kada sretne „bivšu“ ili „bivšeg“ koju je prevario i onda kukavički napustio? Od nekadašnje prisnosti nastalo je mučno-bolno odbijanje, razgovor se vrti oko nevažnih stvari umjesto da bude živahna razmjena misli dvaju bliskih osoba.

Napraviti pogrešku je ljudski, ali mnogo je veći problem ne ispraviti ju; to je kao s virusom kojega čovjek nosi i ništa ne čini protiv njega. I dok pred bližnjima još uspijevamo izgovoriti barem „oprosti“, to se čini nemogućim pred Bogom. „Zašto bih morao moliti Boga za oprostjenje? Nisam svjestan nikakve krivnje!“ A zapravo je Bog onaj protiv kojega smo najviše grijeshili, jer ono što činimo bližnjima, činimo Bogu (Matej 25, 44-45).

Tvoji grijesi stoje između tebe i Boga poput zida kojega nikada ne možeš svladati čak i da si svjestan svoga položaja

te danonoćno liješ suze zbog toga. Pa ipak, Bog ne želi da ljudi budu vječno odvojeni od njega (Ezekiel 33,11). Da bi to spriječio, dao je sve, dao je svoga sina Isusa Krista da zastupničkom smrću okaje naše grijehе i onima koji se potpuno predaju vjeri u Gospodina Isusa opet otvori put do njegova naručja (2 Korinćanima 5,21).

Dragi mladi, raspust je i imamo više vremena raditi na sebi. Sad je vrijeme ispraviti greške koje smo napravili u proteklom vremenu. Sad je vrijeme promjene!!! Nemojmo čekati da drugi naprave prvi korak, učinimo to sami! Potrebni smo jedni drugima, ta Bog nas je stvorio kao društvena bića, a ne kao zasebna. Stoga, naučimo opraštati jedni drugima, jer jedino tako ćemo biti dragi ljudima, a napose Bogu!!!

Ugodan ljetni raspust želi vam,

PeTaR

Da li ste znali da je:

1. 07. 2007. prispjela ikona i križ Svjetskoga dana mladih u Sydney

Više informacija na web stranici www.wyd2008.org

15. 07. 2007. ostala točno jedna godina do Svjetskog dana mladih u Australiji!

Otvoren novi web portal

www.godtube.com

nalik mnogim poznatim kao što je www.youtube.com koji danas broji desetke milijuna video zapisa također s mnoštvom video zapisa, ali kršćanskoga sadržaja. Na njemu možete naći mnogobrojne spotove, predavanja i slično, s kršćanskom porukom. Istina da je najveći dio video zapisa na engleskom jeziku. Što više reći, nego jednostavno se logirati i vidjeti što se sve tamo nalazi!

30. 08. 2007. održat će se Čikerijada. Polazak biciklima je ispred župe Isusova Uskrsnuća, u 8 sati.

Misa za mlade - 03. 08. 2007. u 20 sati u Starom Žedniku (župa Sv. Marka).

Svake nedjelje molitva i druženje u župi Sv. Roka u 19 sati.

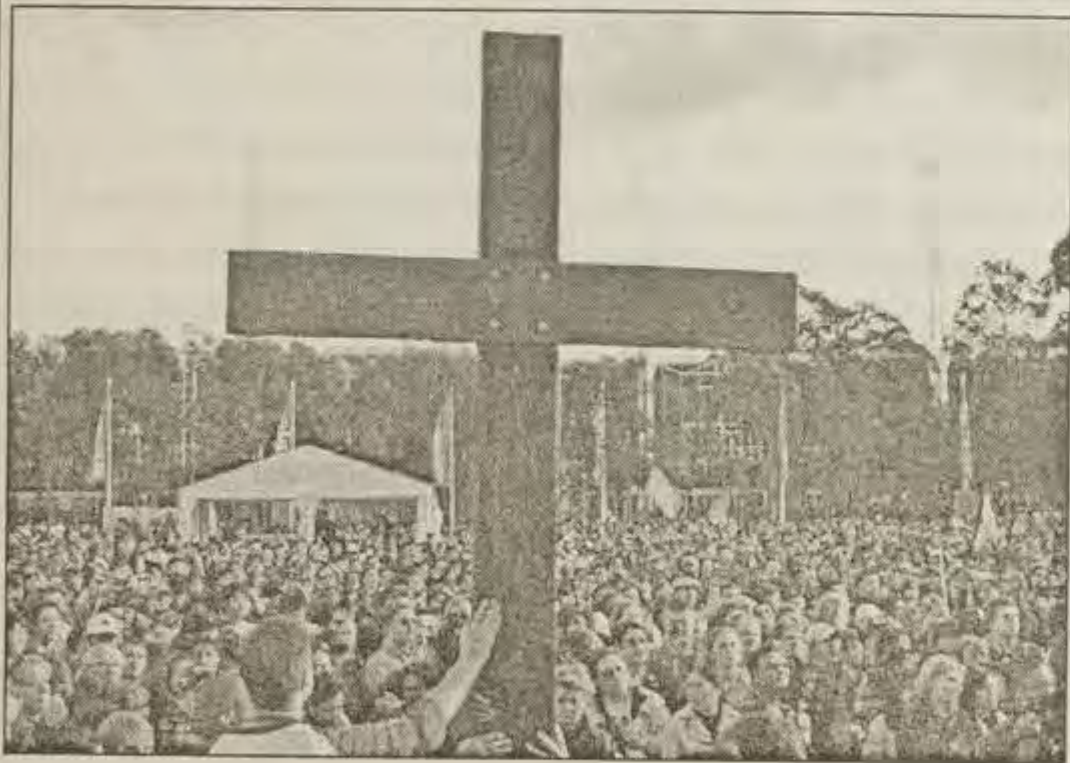
Samo radosno srce može slaviti Gospodina

Gornji citat riječi su blažene Marije Propetog Isusa Petković koje su se mogle čuti za vrijeme (protekle) devetnice posvećene ovoj Subotičanima, a posebice župljanima župe Sv. Roka, osobito dragoj službenici Božjoj (i budućoj svetici, svi se iskreno nadamo). Ove njezine riječi izdvajam s tim razlogom jer, osim što je u njima na jednostavni način izrečena jedna istina kršćanskoga života, one su također jasna uputa, i slobodno smijemo reći i zapovijed u pogledu misionarskoga rada jednoga mladoga kršćanina. Onaj koji nema, ne može ni dati. Sasvim jasno. Tako ni onaj koji nema srce vjerom i ljubavlju zapaljeno ne može rasuti plamen k tužnima i nesretnima. Zašto je ovo, kažem, bitno kod mladih ljudi? Baš iz tog razloga što smo mladi! Jer se krećemo među mladima koje ne privlače ispraznost i malodušnost, već radost i punina života. Ponekad su riječi suviše. Ponekad je potreban samo (ako je to doista samo!) jedan iskreni osmijeh ili pogled s iskrom u očima. I sam sam bio privučen tim nijemim svjedočenjem vjere. Našao sam se među ljudima veselim, vedrim i ispunjenim koji svoje muke sa smiješkom na licu podnose. Zašto je to tako? Tko su oni? Kako im to uspijeva? Odakle im snaga? To su pitanja koja moramo postaviti mladim osobama u našem okruženju, a ne spominjati za što smo sve pripravnici ako nas to i upitaju. Naravno, da bi smo bili sposobni za izazove svjedočenja potrebno je da sami budemo ispunjeni jakom vjerom. Nadograđujmo se duhovno u molitvi, produblivanjem znanja o Svetom pismu, a snagu i podršku crpimo iz zajednice. Jer, ako mi nećemo biti svjetlo ovoga svijeta, našega grada i među svojim vršnjacima, tko će to biti?

Goran Gregorić

Križ i ikona Svjetskoga dana mladih u Australiji

Simboli najvećeg okupljanja mladih – World Yuth Day (Svjetskoga dana mladih) – križ i ikona će svakog dana od 01.07.2007. do 1.07.2008. obilaziti Australiju, kontinent na kojemu će se održati susret iduće godine. Ovom će se prilikom mladi imati priliku okupiti u svojim gradovima oko križa i ikone, koji

već 21 godinu obilaze svijet te okupljaju mlade na molitvu i meditaciju. Običi će svaku državu toga kontinenta, tako da su pripreme za WYD već uveliko počele. Cilj ovoga čina jest da Božja ljubav prema čovjeku koja se ogleda u križu uđe u srca mladih i da Krist sa svojom majkom Marijom dođe u svaki kut svijeta. Ovi simboli će posjetiti oko 400 gradova u narednih godinu dana.

Ptica je ptica ako leti. Cvijet je cvijet ako cvate, čovjek je čovjek ako moli.

(Phil Bosmans)

PRIJATELJSTVO - KAO JEDNA OD NAJLJEPŠIH STVARI U ŽIVOTU

Biti prijatelj odnosno imati ga je lijepo, ali je puno puta teško naći srodnoga prijatelja u današnjem svijetu, i naletu trenda koji trenutačno vlada, a u kojemu je bitno imati prijatelja koji je na istoj financijskoj razini kao što smo i sami. Tužno je to, kad se veličina prijatelja ogleda u novcu, ili nekim mnogo gorim stvarima. Jer, prijateljstvo je jedna od najljepših stvari u životu koja se cijeni, ali na žalost samo kod pojedinaca.

Oblici prijateljstva su raznoliki, i ima ih mnogo, stoga bih sada mogla pisati o svakom od njih posebno, ali budući da nemam toliko prostora osvrnut ću se samo na ono što je njegova bit.

Prijateljstvo traži vrijeme. Naravno, prijateljem se ne može postati preko noći. Za ono pravo i jako prijateljstvo trebaju dani, mjeseci, godine. Svaka osoba svjesna sebe, i svojih osjećanja, može naći pravoga prijatelja, i to onoga za cijeli život, jer je ona prosvjetljenja Božjom milošću, i Duhom Svetim, i ima moć rasuđivanja pravoga od lažnoga prijatelja. Lažni prijatelji odu, dođu i nisu stalni, ne zadržavaju se u našim životima, jer se brzo otkriju budući da nemaju prave namjere. Zato trebamo biti pažljivi i uvijek upotrebljavati onu poslovicu "na mucu se poznaju junaci". Obično sam i sama, kao jedna od onih koji još uvijek nisu našli pravoga prijatelja, uvijek pogrešno zaključivala i tajno se nadala da je osoba s kojom trenutačno prijateljujem prava. Ali, skoro sam se uvijek razočarala. Kad god sam bila u nekoj nevolji izdali su me, i shvatila sam da je taj moj prijatelj, lažni prijatelj.

Pravi prijatelji si međusobno pomažu i uvijek su uz vas. Znaju reći pravu riječ u pravom trenutku. Žrtvuju se za vas, daju sebe, i imaju spremnost čuti vas, i obratno. Taj osjećaj je neprocjenjiv, i ne može se kupiti novcem ili nekim materijalnim dobrima. I to je jedina činjenica u koju sam sigurna!!!

Životna sudbina čovjeka može biti svakakva, i to je neminovno, ali Prijatelj kao PRAVI PRIJATELJ ju može ublažiti, zasigurno! Pravih i iskrenih prijatelja nema puno, ali sam sigurna kada čovjek sam dođe do nekih spoznaja, i bude svjestan sam sebe, sigurno će imati krug najboljih prijatelja, i prije nego se bude tomu nadao. Uvijek treba paziti i biti obazriv i paziti na sebe, jer ako mi pazimo na sebe, i Bog će paziti na nas.

Ivana

SUSRET VIS "PROROCI" sa VIS "AMOS" U SOMBORU

Uređuje: obitelj Huska

Dragi čitatelji!

Jedino što mi kršćani ne bismo smjeli prestati, to je rasti u ljubavi! "Oprošteni su joj grijesi mnogi, jer ljublaše mnogo", kaže Isus o ženi grešnici (Lk 7,47). Priznamo li da još puno moramo rasti i kao supružnici i kao roditelji, imamo šanse napredovati, čak i kad su nam glave pognute i oči pune suza - Bog se za to brine! ☺ *vh*

10 ZAPOVIJEDI KRŠĆANSKOG BRAKA

PRVA ZAPOVIJED: Poštujte i visoko cijenite jedno drugo! - „Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce“ (Mt 6,21). Doista, ako svoga supružnika tretirate kao blago, dragocjenost koja vam je darovana, i poštujete ga umjesto da ga kritizirate, brak će vam cvjetati!

DRUGA ZAPOVIJED: Nikad ne idite u postelju ljutiti! - "Neka sunce ne zađe nad vašom srdžbom!" (Ef 4,26). Bijes i ljutnja su ubojice ljubavi. Ako ste tijekom dana imali neki sukob, izgledajte ga prije večeri i u postelji ponovno budite sretni i strasni. U suprotnom bi vam brak mogao biti ugrožen.

TREĆA ZAPOVIJED: Opraštajte jedno drugome! - "Praštajte jedni drugima, kao što i Bog vama oprostio u Kristu!" (Ef 4,32). Ljudi smo sa svim svojim pogreškama i potrebama i često griješimo. Tvrdoglavost i ustrajanje u ljutnji guše brak, dok ga ljepota i dobrotu praštanja čine stabilnim, a supružnike zadovoljnim i zaljubljenim!

ČETVRTA ZAPOVIJED:

Blagoslivljajte često vašu jedinstvenost i zahvaljujte na njoj! - "Hvala ti što sam stvoren tako čudesno, što su djela tvoja predivna!" (Ps 139,14).

Nerijetko nakon sklapanja braka pokušavamo supružnika promijeniti i prilagoditi sebi, izbrisati njegovu divnu jedinstvenost u svemiru. Činite upravo suprotno, uživajte u njegovoj različitosti i dinamici koju ona unosi u vaš život. Ne suprotstavljajte im se - blagoslovite ih i njegujte kao i svoje posebnosti!

PETA ZAPOVIJED: Očekujte najbolje u životu... Od Boga! - "Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje" (Ps 62,2). Ljudi postaju jadni jer očekuju užitak, te ispunjenje i rješenje svojih problema od drugih ljudi, često od poslovnih, a još češće od bračnih partnera. U braku ne smijemo sve očekivati od partnera, sve svaljivati na njega. Bog kroji naš život, a supružnik nam pomaže kroz ovaj život lakše prolaziti. (sa Interneta)

(ostalih pet bračnih "zapovijedi" u sljedećem broju)

LVH

POLAZAK U ŠKOLU

Kao i sve u životu, i polazak u školu može biti lijep i lak ili malo teži, što zavisi od roditelja i vremena koje oni u završnici priprema za školu posvete svojim prvašićima. Razloga za veliku brigu i strah ipak nema, jer su roditeljska ljubav i povjerenje i igra je, kažu stručnjaci, najbolja priprema djeteta za školu.

Mnoge stvari o pripremi djeteta za polazak u prvi razred su poznate:

- **ŠKOLA U POZITIVNOM OZRAČJU** (s djetetom razgovarati o primjerima iz vlastitog školovanja, isticati prijateljstva koja će steći, učiteljicu koja će postati bitna osoba u njegovom životu, veselje zbog učenja novoga i naravno NE plašiti dijete učiteljicom i obvezama;

- **SVLADAVANJE POTREBNIH VJEŠTINA** (samostalno korištenje toaleta, svlačenje i oblačenje, vezanje cipela, uzimanje jela i pića, gledanje na sat);

- **OPIS PROMJENA KOJE ČEKAJU DIJETE** (put do škole, ostaje sam/a u stanu ili s osobom koja ga čuva, korištenje telefona, važni telefonski brojevi, naravno, bez pretjeranog zastrašivanja!);

- **IZBOR ŠKOLSKOG PRIBORA** (cijenu i kvalitetu bira roditelj, a dizajn, boju i ostalo dijete, jer izabere li ono što mu se sviđa, o školskom će priboru brinuti pažljivije);

- **PROSTOR ZA RAD I UČENJE** (u djetetovoj sobi ili u nekoj zajedničkoj prostoriji gdje će u miru učiti i pisati svoje zadaće, uvijek isto mjesto kako bi ga dijete doživjelo kao svoj prostor za rad, bez puno sadržaja koji mogu odvratiti pažnju);

- **PRIPREMA NA USPOREĐIVANJE I PROCJENJIVANJE** (prvenstveno s njim samim - napravite galeriju crteža ili drugih njegovih uradaka pa zajedno usporedite koliko je u svojim kasnijim radovima napredovalo u odnosu na one ranije i sl., govorite pozitivno o različitostima među djecom: netko bolje

crta, netko pleše, netko je viši... i pokažite mu da je vrijedno truditi se te da vježbanjem u nekim aktivnostima može napredovati i postati sve bolji i bolji);

- **RAD JE ZADOVOLJSTVO** (za radnim stolom s djetetom crtajte, bojite, čitajte slikovnice, razgovarajte i maštajte, uživajte u zajedničkom radu bar 15 minuta dnevno);

- **PUNO IGRE S DJETETOM** (u društvenim igrama se uče pravila i poštuje red i dijete tako uči prihvaćati pobjedu i poraz);

- **PRVI TJEDAN ŠKOLE** (organizirajte tako da jedan roditelj bude slobodan posvetiti vrijeme svom školarcu, odvoditi ga do škole, pokazivati mu svoj ponos i sreću zbog lijepe pustolovine u koju je zakoračio).

Vašu ljubav i pažnju nikada i nikako ne uvjetujte zahtjevom da vaše dijete bude najbolje, nego pokažite djetetu da ga najviše volite upravo takvo kakvo jest. Puno stvari prije polaska u školu treba obaviti, ali je vrlo važno i ugodno se odmoriti - djeca i roditelji. Ovo je ljeto posljednje bez obveza, posljednje skroz "dječje" - kao ljeto poslije osmog razreda, ili ono pred studij, kad više ni jedan raspust nije isti... Učinite ga za svog prvašića nezaboravnim i spremite ga s puno ljubavi na krasnu pustolovinu koja je pred njim - polazak u školu!

vh

Kolačići i voćni sok

Dječak je želio sresti Boga. Znao je da treba dugo putovati do mjesta gdje on živi, pa je zato spremio svoju prtljagu s omiljenim kolačićima i pakiranjem od 6 boca voćnog soka te započeo svoju pustolovinu. Kad je odmaknuo tri reda kuća, susreo je nekog starca. Sjedio je u perivoju i mirno hranio nekoliko golubova. Dječak je sjeo blizu njega i otvorio svoju prtljagu. Upravo se htio osvježiti voćnim sokom kad spazi da starac izgleda gladan, pa mu ponudi jedan kolačić. Starac ga je zahvalno primio i nasmiješio se dječaku. Njegov je osmijeh bio tako prijateljski da je dječak zaželio ponovno ga vidjeti, pa mu je sada ponudio bočicu voćnog soka. Starac mu se ponovno nasmiješio. Dječak je bio izvan sebe. Sjedili su čitavo popodne jedući i smijući se, bez da su izgovorili jednu jedinu riječ.

U međuvremenu se smračilo, dječak je osjetio umor i ustao je da pođe, ali tek što je napravio nekoliko koraka okrenuo se, potrčao natrag do starca i snažno ga zagrlio. Starac mu je darovao najveći smijehak do sada. Kada je dječak ubrzo otvorio vrata svoje kuće, majka je bila iznenađena radošću na njegovom licu. Upitala ga je: "Što je to što si danas učinio da te je tako razdragalo?" Odgovorio je: "Objedovao sam s Bogom". No, prije nego što je njegova majka uspjela odgovoriti, dodao je: "Znaš što! Bog ima najljepši osmijeh koji sam ikada vidio". U međuvremenu starac, također prožet radošću, vratio se kući. Njegov je sin bio začuđen odsjajem mira na njegovu licu i upitao ga je: "Tata, što je to što si danas učinio da te je tako razdragalo?" Odgovorio je: "Jeo sam kolačiće u perivoju s Bogom". Za svaki slučaj, prije nego što je njegov sin odgovorio, dodao je: "Znaš što! Puno je mlađi nego što sam mislio."

(priča s Interneta)

Uređuje: Vesna Huska

☺ za život: PREDNOST TRUDNICAMA – KODEKS ZA SVE!

Duboko svjesni: Da je Srbija mala zemlja koja sebi ne može dozvoliti negativni prirodni priraštaj a kamoli "bijelu kugu" koja već decenijama hara - Da svake godine izumre gradić od desetak tisuća stanovnika - Da žene koje nose budućnost ove zemlje, trudnice, zaslužuju najveća moguća prava i povlastice, mi, dolje potpisani, obvezujemo se da ćemo poštivati navedena moralna i civilizacijska pravila ophođenja prema trudnicama.

♥ Obvezujemo se da ćemo u svim javnim i državnim institucijama, bankama, poštama, marketima, kao i svim ustanovama u kojima se čeka ili stoji u redu, trudnicama osigurati apsolutni prioritet i pravo prvenstva

♥ Obvezujemo se da će službenici i odgovorna lica koja rade u šalter dvoranama javnih i državnih institucija i poduzeća dozvoliti trudnici da prije svih i bez čekanja uradi ono zbog čega je kod njih došla

♥ Obvezujemo se da ćemo u domovima zdravlja, bolnicama, kliničkim centrima, hitnoj pomoći, apotekama trudnicama osigurati pravo prvenstva

♥ Obvezujemo se da ćemo trudnicama u gradskom prijevozu i na bilo kom javnom mjestu, na bilo kakvoj kulturnoj ili sportskoj manifestaciji, osigurati da ne stoje

♥ Obvezujemo se da na radnom mjestu ili prigodom zapošljavanja trudnice nikada neće biti diskriminirane, degradirane i izložene pritiscima na bilo koji način

♥ Obvezujemo se u javnim nastupima na medijima, na tribinama, u kampanjama promovirati ovaj kodeks

♥ Obvezujemo se da ćemo kodeks i prateći materijal istaknuti na vidna mjesta u ustanovi, instituciji, kompaniji, zdravstvenoj ustanovi, prijevoznom sredstvu... u kojoj radimo

♥ Obvezujemo se da ćemo uvijek i na svaki način trudnice poštediti stresa i zaštititi ih od bilo kakve vrste psihičkog i fizičkog nasilja

♥ Obvezujemo se da ćemo uvijek i u svakoj prilici na svaki način pomoći trudnicama, osigurati im povlastice i mirnu trudnoću

♥ Obvezujemo se da ćemo aktivno sudjelovati u realizaciji kampanje Prednost trudnicama – Kodeks za sve!

Duboko svjesni odgovornosti prema budućnosti naše zemlje i njenih građanki i građana, potpisujemo ovaj kodeks i prihvaćamo moralne obveze koje su u njemu navedene

(INICIJATIVA RODITELJSKOG INTERNET PORTALA
www.bebac.com)

Prvi potpisnici Kodeksa ponašanja prema trudnicama su Grad Beograd, GSP Beograd i Izvršno vijeće Vojvodine.

☹ protiv života: JOŠ O POBAČAJU

Više od 750 svjetskih medicinskih istraživanja na ženama koje su učinile pobačaje pokazuje:

- ♥ 94% žena je žalilo što su učinile pobačaj,
- ♥ 60% žena je izjavilo da im se poslije pobačaja pogoršao život,
- ♥ 31% žena je imalo suicidalne osjećaje,
- ♥ 28% žena je pokušalo samoubojstvo nakon pobačaja.

Predstavljanje knjige "Bunjevačke studije"

Knjiga "Bunjevačke studije" autorice dr. Milane Černelić predstavljena je u četvrtak, 5. srpnja, u Velikoj vijećnici Gradske kuće, u organizaciji Hrvatskog akademskog društva. O knjizi su govorile Ljubica Vuković-Dulić iz subotičkog Gradskog muzeja, dr. Jadranka Grbić-Jakopović s Instituta za etnologiju i folkloristiku iz Zagreba te sama autorica. Nazočne je u ime HAD-a pozdravio predsjednik Dujo Runje.

O značenju Černelićina istraživanja i znanstvenoga opusa, osobito za Bunjevce Hrvate u Bačkoj i Podunavlju govorila je Ljubica Vuković-Dulić, ukazujući na činjenicu da je u svojem radu autorica koristila svu dostupnu literaturu, kritički se pri tom osvrnuvši na radove pojedinih autora, kao što je istraživanje bunjevačke etnogeneze srpskoga etnologa **Jovana Erdeljanovića**. Dr. Grbić govorila je potom o samom pojmu etnologije, pojašnjavajući tijek razvoja etnologije u Hrvata i etnosociološku strukturu hrvatskoga naroda. Na kraju, nazočnima se obratila i sama autorica, koja je i sama pripadnica bunjevačkoga roda po majci. Istraživanje Bunjevaca jedno je od njenih najznačajnijih etnoloških istraživanja od studentskih dana pa je njima posvetila i svoju magistarsku, a kasnije i doktorsku radnju. Osim novoizdane, autorica je

1991. godine u Zagrebu izdala prvu knjigu pod nazivom "Uloge i nazivi odabranih svatova u Bunjevaca". U tom smislu, izrazila je nadu u nastavak daljnega istraživanja i objavljivanje, uz već objavljene dvije knjige, njene doktorske disertacije s dodatkom u međuvremenu proširenih spoznaja, čime bi bila ostvarena svojevrsna trilogija, istaknula je dr. Černelić.

Knjiga "Bunjevačke studije" podijeljena u pet cjelina na 318 stranica, predstavlja sintezu autoričinih dviju glavnih znanstvenih preokupacija: svadbenih običaja i Bunjevaca, a plod je sustavnoga višegodišnjega rada odnosno dugogodišnjega znanstveno-istraživačkoga rada koje podrazumijeva istraživanje, analizu i interpretaciju literature, arhiva i dokumentacije te vremenski i prostorno opsežna terenska istraživanja. Nakon uvodnih tekstova recenzenata Jadranke Grbić-Jakopović i **Vitomira Belaja** slijede cjeline u kojima su obrađene određene pojave ponajprije kod primorsko-ličkih Bunjevaca, zatim kod podunavskih Bunjevaca, i na kraju pojave kod Bunjevaca koje su stavljene u širi kontekst etnokulturnih procesa na prostoru jugoistočne Europe. Na samom kraju

knjige nalazi se popis korištene literature i izvora, autoričin životopis te sažetak na engleskome jeziku.

Željka Zelić

Milana Černelić rođena je u Osijeku 1954. godine. Studij etnologije i engleskoga jezika i književnosti završila je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je magistrirala i doktorirala. Od 2003. godine predstojnica je katedre za nacionalnu etnologiju Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju, a u srpnju 2006. godine izabrana je u znanstvenonastavno zvanje izvanrednog profesora. Autorica je brojnih članaka na hrvatskom, mađarskom, engleskom i njemačkom jeziku objavljenih u raznim časopisima i zbornicima radova, s međunarodnih znanstvenih skupova i istraživačkih projekata.

Predstavljena fotomonografija "Dužijanca"

Novinsko izdavačka ustanova "Hrvatska riječ" iz Subotice i Organizacijski odbor "Dužijance" predstavili su 6. srpnja u subotičkoj Gradskoj biblioteci jedno od svojih najvrednijih izdanja knjigu - fotomonografiju "Dužijanca", autora **Laze Vojnića Hajduka**, **Andrije Kopilovića** i **Alojzija Stantića**.

O knjizi su govorili **Zvonimir Perušić**, direktor NIU "Hrvatska riječ" i **Milovan Miković**, urednik izdanja. Svoja stručna mišljenja o knjizi dali su prof. **dr. Milana Černelić** i prof. **dr. Jadranka Grbić-Jakopović** iz Zagreba. O knjizi su, na iznenađenje mnogih, govorili i ljudi koji inače Bunjevcima niječu hrvatsko podrijetlo, prof. **dr. Branko Čupurdija** i dipl. arh. **Mijo Mandić**. Na kraju, nazočnima su se obratili i sami autori: dr. **Andrija Kopilović** i **Alojzije Stantić**, a zbog bolesti u promociji nije sudjelovao **Lazo Vojnić Hajduk**.

Na ovoj prvoj promociji "Dužijance" uz mnoge riječi pohvale čuli su se i neki kritički osvrti na knjigu koji ukazuju na njezine nedostatke, osobito na nedostatak opširnijeg

opisa "obiteljskih dužijanci" kao i na njezinu ograničenost samo na subotičko područje. Čuli su se i prijedlozi da se o 100. obljetnici Dužijance objavi jedna sveobuhvatna studija o njoj kao i da se osnuje poseban Odbor za istraživanje povijesti Dužijance i praćenje njenoga razvoja na terenu.

Nazočnima se na kraju obratio i **Grgo Kujundžić**, predsjednik Organizacijskog odbora "Dužijance" koji je zahvalio autorima, predavačima i izdavačima te vrijedne knjige kao i svima nazočnima na sudjelovanju u promociji. /A. A./

Susret pučkih pjesnika "LIRA NAIVA 2007." održan u Bačkom Monoštoru

* Peti po redu, susret okupio pedesetak pjesnika

* Obilazak mjesta, mala pjesnička radionica i velika književna večer uz novu knjigu stihova

* Sljedeći susret u Sonti

Hrvatska čitaonica i Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" okupili su u živopisnom šokačkom selu, Bačkom Monoštoru u subotu 30. lipnja, na peti susret pučkih pjesnika pedesetak sudionika od Subotice do Zemuna, poštovatelja lijepo riječi, čuvara bogatoga naslijeđa predaka. Hrvatski jezik u svim svojim varijantama, od bunjevačke i šokačke ikavice do standardnog hrvatskog jezika, toga dana je, poput petrovske kiše na žednu zemlju, padao na duše onih koji su bili u prigodi slušati pjesnike.

Svake godine, na veliko zadovoljstvo pokretača ove manifestacije, voditeljice Hrvatske čitaonice prof. Katarine Čeliković, susret okuplja sve više sudionika. "Prije pet godina, petnaestak je pjesnika podijelilo međusobno svoje poetske zapise, a danas nas je, Bogu hvala, skoro pedeset. Dogodine ćemo se okupiti u Sonti, sigurna sam da će nas biti još više. Nema vjerodostojnijega dokaza da se u ovoj lirskoj zemlji krije pravo bogatstvo jezika, običaja, emocija i duhovnosti. Lira naiva po peti put pokazuje zajedništvo ovih ljudi, pokazuje koliku snagu imaju korijeni pušteni u ovu zemlju različitosti, često upitnu i zahtjevu, ali uvijek voljenu", zamijetila je između ostaloga, Čelikovića u obraćanju pjesnicima. Pozdravila je i književnika Petka Vojnića Purčara iz Novoga Sada, gosta ovogodišnje "Lire".

Obilazak mjesta, razgovor o pjesništvu

U ime domaćina pozdrave sudionicima susreta i gostima uputila je i agilna predsjednica KUDH "Bodrog" Marija Turkalj, a u ime suorganizatora, Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" pozdravio ih je mons. Andrija Kopilović, ujedno pokrovitelj ove manifesta-

cije. U crkvi sv. Petra i Pavla, uz izlaganje povijesti monoštorske, nekada bodroške župe, pozdravio je župnik, vlč. Goran Vilov, a potom je na mjesnom groblju odana pošta pjesniku Stipi Bešlinu, rođenom 1920. godine, koji je preminuo u 21. godini života, a ipak je iza sebe ostavio stihove koje će generacije pamtiti. U obilasku znamenitosti Bačkog Monoštora sudionici su posjetili "Titovu vilu", a prije zajedničkoga ručka posjećen je još i internacionalni kamp, dar UNICEF-a mladima Monoštora. Prije središnje priredbe, odnosno velike pjesničke večeri, održana je mala književna radionica, u kojoj je zapaženo izlaganje na temu "Kako danas pisati poeziju" imao gost Petko Vojnić Purčar. On je na kraju pjesnicima dao i dva savjeta: *Ako pišete na jeziku koji nema veliku čitateljsku publiku, znajte da pored pisanja morate raditi još jedan posao. Ako ste, primjerice, pjesnik morate biti i liječnik ili paor ili službenik ili inženjer ili profesor. Sve te profesije mogu sufinancirati i po jednoga pjesnika u istoj osobi. Dva posla za jednu plaću – kako bi rekli matematičari. I drugi savjet – nemojte zaboraviti odlaziti povremeno u knjižnice i tražiti nove naslove knjiga i časopisa ne biste li doznali što se zbiva u domaćoj ili pak stranoj književnosti. Na hrvatskome jeziku napisana su doista velika djela i nemate se razloga stidjeti svoga materinskoga jezika. Eto, dao sam vam i nekoliko primjera iz kojih se vidi da u hrvatskoj književnosti postoje biseri kojih nema niti u najvećoj književnosti svijeta – francuskoj. Bog, pjesnici i kandidati za pjesnike! Svi ste u čarobnoj kugli pjesništva!*

Književna večer

Središnja književna večer održana je pred punom dvoranom Doma kulture, a ganuta publika znala je glasnim pljeskom nagraditi pjesnike, od kojih je svaki nakon pročitane pjesme jednom gledatelju darovao knjigu "Lira naiva 2007".

Ovom susretu nazočila je konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Iva Aranjoš, a na kratko se pridružio i direktor NIU "Hrvatska riječ" Zvonimir Perušić, koji je domaćinu KUDH "Bodrog" i pjesnicima darovao garnituru knjiga u izdanju ove kuće. Ovaj impozantan skup zaslužio je i pažnju dužnosnika i medija naše hrvatske zajednice, što je ovoga puta izostalo bez isprike.

Ivan Andrašić

Piše: Stjepan Beretić

Bački župnici IV.

Franz Leh (1923.)

Franz Leh je, kao kapelan, bio privremeni upravitelj bačke župe 1923. godine. Rođen je 1898. godine, a umro u Filipovu 1940. godine. Za njegovoga upravljanja župom ukradena je pokaznica bačke župne crkve, a 18. kolovoza 1923. dogodio se i požar, kad je izgorio zvonik i cijeli krov župne crkve. Tom prilikom se rastalilo i jedno zvono u zvoniku.

Mons. dr. Stipan Tumbas (1923.-1956.)

Dr. Stipan Tumbas je rođen u Subotici 13. prosinca 1868. godine. U Subotici je započeo, a u Kalači završio gimnaziju od 1879. do 1887. godine. Sveto bogoslovlje je studirao je u Kalači od 1887. do 1891. godine. Za svećenika je zaređen 26. lipnja 1891. godine u Kalači. Bio je doktor kanonskoga prava. Služio je 1892. godine kao kapelan u Dušniku pokraj Kalače u Mađarskoj, pa 1893. godine u Bajmoku. U Subotici je 1894. godine bio kateheta u osnovnim školama i profesor vjeronauka u nižim razredima gimnazije. Subotičkoj crkvi svete Terezije, današnjoj katedrali, darovao je kip Lurdske Gospe, koji se i danas izlaže na štovanje vjernicima uoči spomendana lurdskih ukazanja Blažene Djevice Marije. Od 1894. do 1923. godine je bio župnik u Vajskoj i Bođanima. U tim se župama od 1856. godine propovijedalo hrvatski, mađarski i njemački. Godine 1923. imenovan je bačkim župnikom, a 1925. papinskim komornikom. Dekanom Bačkog dekanata postao je 1936. godine. Umro je u Baču 10. srpnja 1956. godine. Bački župnik Ivo Topalić piše o župniku Tumbasu, da se mnogo žrtvovao za crkvu, osobito pri svom dolasku u Bač, kad je našao crkvu izgorjelu i okradenu. Znatnim iznosima sudjelovao je kod opravke crkve 1923.

godine, kad je crkvu valjalo obnoviti iznutra. Puno je darovao i pri podizanju tornja 1937. godine. Puno se žrtvovao za crkvu a i za dobro svojih vjernika, među kojima je radio trideset i tri godine. Ostao je u lijepoj uspomeni kod svojih vjernika, jer je živio pobožnim i uзорnim svećeničkim životom. Odgojio je više sjemeništara, od kojih su neki postali svećenici.

Pisac

Za vrijeme svoga župnikovanja u Vajskoj pokrenuo je list *Dél-Magyarország - Južna Ugarska*. List je izlazio u dva stupca i bio je dvojezičan. Dok Mijo Mandić tvrdi da je izlazio 1890. godine i da nije bio duga vijeka, dr. Matija Evetović je bio mišljenja da je list izlazio od 1902. do 1904. godine. U prvom broju *Književnog severa* iz 1927. na 120. strani se nalazi tvrdnja da je *Južna Ugarska* izlazila 1883. godine. Ivan Kujundžić je 1947. godine još imao u rukama cijelo jedno godište, ali je kasnije doznao od rodbine župnika Tumbasa da je i to spaljeno. U 2. svesku knjige *Subotička bibliografija 1870-1918 Istvána Szentgyörgyija i Eve Bažant* iz 1993. godine, na 195. stranici čitamo da je list izlazio od 1902. do 1906.

Iz tiskare Josipa Bittermanna u Subotici je 1892. godine izišla njegova brošurica na 20 stranica pod naslovom *Križ Gospodina Isukrsta*.

Iste je godine u istoj tiskari na 76 stranica objavio brošuru pod naslovom: *Majka Crkva, Isusova zaručnica i lukavni sabor nazarenaca*.

U Vajskoj je dr. Stipan Tumbas 1900. pokrenuo časopis na 20 stranica pod naslovom *Novog stolića glasnik - misečnik sa slikama. Uregjuje i izdaje dr. Stipan Tumbász, župnik u Vajski*. Časopis je tiskan u Budimpešti. Taj časopis spominje Ante Sekulić na 327. str. svoje knjige *Bački Bunjevci i Šokci*, izdanog u Zagrebu, 1990. godine.

U Odžacima mu je 1941. godine objavljena brošurica križnoga puta na njemačkom jeziku. Obuhvaća 20 stranica pod naslovom *Kreuzweg-Andacht*.

Dr. Marin Šemudvarac upravitelj župe 1956.

Rođen je u Baču 14. siječnja 1913. godine kao sin Marina i Evice Petrović. Sveto bogoslovlje je studirao u Đakovu i Zagrebu. Za svećenika je zaređen u Subotici na Petrovo 1936. godine. Dvije je godine bio kapelan subotičke stolne župe. Dvije godine je bio vjeroučitelj subotičke muške gimnazije. Godine 1956. je privremeno upravljao bačkom župom. Od 1941. do 1962. godine bio je profesor u međubiskupijskoj gimnaziji u Zagrebu na Šalati. Iste je godine postao profesor i ravnatelj novoosnovane biskupske gimnazije "Paulinum" u Subotici, a 1963. godine postao je biskupskim savjetnikom. Godine 1968. odlikovan je naslovom kapelana Njegove Svetosti, a 1971. je postao župnikom subotičke župe svetoga Roka. Godine 1991. je razriješen dužnosti župnika, te je prešao u svećenički dom "Josephinum" u Subotici, gdje je preminuo 9. lipnja 1999. Sahranjen je u grobnicu župnika župe svetoga Roka kraj kapele svete Ane u subotičkom Kerskom groblju.

Ivan Vizentaner upravitelj župe 1956.

Rođen je u Sonti 20. rujna 1930. godine. Teologiju je studirao u Zagrebu od 1949. do 1956. Za svećenika je zaređen u subotičkoj katedrali 29. lipnja 1955. godine. Odmah je imenovan kapelanom u Sonti, gdje je ostao do 1956. Te godine je na kratko kao privremeni upravitelj bio u Baču. Od 1956. do 1959. godine je bio kapelan subotičke župe svetoga Roka. Kratko vrijeme je bio upravitelj župe u Baču. Od 1959. do 1969. godine je bio župnik u Vajskoj i Bođanima, pa župnik u Bačkom Monoštoru do 1985. godine. Zatim je premješten u župu Presvetoga Trojstva u Somboru, gdje je ostao do svoje smrti 1. lipnja 1990. godine. Obavljao je dužnost somborskog dekana, podunavskog arhiepiskopita, biskupskog savjetnika. Umro je kao župnik somborske župe Presvetoga Trojstva 1. lipnja 1990. godine, a sahranjen je 5. lipnja 1990. godine u kripti somborske crkve Svetoga Križa.

Piše: dr. Andrija Kopilović

Smije li kršćanin štrajkati

U novije vrijeme se stvarno susrećemo u društvu s velikim nepravdama. Crkva nikada ne optužuje, ali u svjetlu evanđeoske nauke ima pravo, dapače dužnost, upozoravati na nepravdu i braniti ona prava koja su neotuđiva čovjekovoj osobi i kojih je darovatelj sam Bog. Crkva zna za krize društva, poznata nam je problematika društva u tranziciji, ali bih vam ipak na pitanje odgovorio jasno. U odgovoru ću se poslužiti *Kompendijem socijalnog nauka Katoličke Crkve*, jer je pitanje aktualno kako sada a često puta bilo je i u prošlosti, a nažalost bit će vjerojatno još dugo aktualno. Razmišljajući o ovom pitanju, dodirujemo pitanje prava radnika i pravednost nadoknade za rad. Među ostalim, čitamo: Prava radnika, kao i sva ostala prava, zasnivaju se na naravi ljudske osobe i njenom transcendentnom dostojanstvu. Učiteljstvo za društvena pitanja smatra da je potrebno nabrojati neka od njih, u nadi da će ona biti priznata pravnim propisima: pravo na pravednu naknadu; pravo na odmor; pravo "na radnu sredinu i proizvodne procese koji ne ugrožavaju fizičko zdravlje radnika i ne narušavaju njihov moralni integritet"; pravo na zaštitu osobe na radnom mjestu, "tako da radnici ne moraju trpjeti bilo kakvo nasilje nad svojom savješću ili nad osobnim dostojanstvom"; pravo na adekvatnu novčanu pomoć neophodnu za egzistenciju nezaposlenih radnika i njihovih obitelji; pravo na mirovinu kao i na osiguranje u starosti, bolesti i u slučaju nesreća na radu; pravo na društvene mjere u vezi s materinstvom; pravo na okupljanje i udruživanje.

Ta prava su često povrijeđena, što potvrđuju izvjesne žalosne pojave kao što su nedovoljno plaćeni poslovi, rad bez zaštite ili rad neadekvatno prikazan. Naročito se u zemljama u razvoju često događa da su uvjeti u kojima rade muškarci, žene i djeca do te mjere nehumani da vrijeđaju njihovo dostojanstvo i škode njihovom zdravlju. Naknada je najvažniji instrument za

ostvarivanje pravde u radnim odnosima. "Pravedna plaća je legitiman plod rada"; veliku nepravdu čini onaj tko je uskraćuje ili onaj tko je ne isplaćuje blagovremeno i proporcionalno obavljenom poslu (up. Lev 19,13; 5. Lev 24,14-15; Jak 5,4). Plaća je instrument koji omogućava radniku da stekne zemaljska dobra. "Vodeći računa o zadacima i učinku svakog ponaosob, o stanju poduzeća i o općem dobru, za rad treba pružiti takvu naknadu koja može garantirati čovjeku i njegovoj obitelji mogućnost da dostojanstveno žive ekonomskim, socijalnim, kulturnim i duhovnim životom." Jednostavni dogovor između radnika i poslodavca u pogledu visine naknade nije dovoljan da bi se tako utvrđena naknada okvalificirala kao "pravedna", jer ona "ne smije biti manja od iznosa potrebnog za izdržavanje" radnika. Prirodna pravda je starija i veća od slobode ugovora. Ekonomsko blagostanje jedne zemlje ne mjeri se isključivo količinom proizvedenih dobara, već i uzimanjem u obzir načina na koji se ona proizvode i zastupljenosti ravnomjerne raspodjele dohotka. Takva raspodjela bi trebala omogućiti svima da imaju na raspolaganju ono što im je potrebno za razvoj i usavršavanje vlastite osobe. Ravnomjerna raspodjela dohotka mora se ostvariti na osnovu kriterija ne samo komutativne već i socijalne pravde, odnosno uzimajući u obzir, pored objektivne vrijednosti rezultata rada, i ljudsko dostojanstvo subjekata tog rada. Istinsko ekonomsko blagostanje ostvaruje se i putem odgovarajuće politike preraspodjele društvenog dohotka. Ta politika treba, vodeći računa o općim uvjetima, na pravi način vidjeti i zasluge i potrebe svakog građanina.

Socijalno učenje Katoličke Crkve priznaje legitimnost štrajka "kada je to neizbježan ili barem nužan instrument za ostvarivanje razmjerne koristi", nakon što su se svi ostali načini razrješavanja sukoba pokazali bezuspješnim. Štrajk, jedna od najmukotrpnijih tekovi-

U novije vrijeme se često susrećemo s društvenom nepravdom. Mislim konkretno na nepravednu naknadu za rad i na nerealnu i zakašnjelu isplatu – ovoga puta za žito. Ima li pravo kršćanin u svojoj savjesti na štrajk i druge vrste prosvjeda?

S. M., radnik, Subotica

na sindikalnog udruživanja, može se definirati kao kolektivno i smišljeno odbijanje radnika da obavljaju svoje radne zadatke kako bi se putem pritiska koji se na taj način vrši na poslodavca, državu i javno mnijenje, zadobili bolji uvjeti za rad i njihov položaj u društvu. I štrajk, ma koliko izgledao "kao (...) neka vrsta ultimatum", uvijek mora predstavljati miroljubivu metodu iznošenja zahtjeva i borbe za vlastita prava. Postaje "moralno neprihvatljiv kada je praćen nasiljem ili kada mu se zadaju ciljevi koji nisu direktno povezani sa uvjetima za rad ili se kose sa općim dobrom".

Nažalost, nepravde se događaju. Kršćanstvo kao vjera naučava evanđeoske vrednote. One su normativne. Međutim, čovjek kršćanin iako je u svijetu i nije od ovoga svijeta, kako bi rekao Isus, nije oslobođen odgovornosti za ovaj svijet. Suočiti se s nepravdom prvi je korak. Poslanje Crkve je rješavati probleme i poteškoće zajednički i dogovorno u svjetlu gore iznesenih načela. Cilj mora biti: Ljubav iznad svega i opće dobro. To nije uvijek lako. Ali u kršćanstvu ne vrijedi logika "klin se klinom izbija" nego logika: ponuditi bolja rješenja. Kako ste vidjeli iz citiranoga dijela dokumenata, i štrajk nekada može biti "ta ponuda boljeg rješenja". No, u štrajk nikada ne smiju ulaziti osobe čiji je posao vezan za opće dobro kao što je prosvjeta, zdravstvo... Nikada se nevinome ne smije uskratiti pomoć. U vašem slučaju štrajk je samo krajnji "krik" da se upozori na nepravdu. Svakako, kao kršćani, nikada ne smijemo zaboraviti ni molitvu kao temeljni zadatak svih nas da Bog koji vodi povijest spasi i naše vrijeme. Često zaboravljamo na to najjače sredstvo. Mijenjati svijet Božjom silom i Božjom logikom. To mogu svi i u svako vrijeme. A to je naša snaga, kaže apostol Pavao.

VI. Međureligijski dijalog za predstavnike crkava i vjerskih zajednica

Mediji i religija

U organizaciji fondacije "Konrad Adenauer" u Cadena-bbiji, na obali jezera Como u Italiji, od 13. do 16. lipnja održan je VI. Međureligijski dijalog za predstavnike crkava i vjerskih zajednica te predstavnike političkog života zemalja bivše Jugoslavije. Tema ovogodišnjeg susreta bila je "Mediji i religija". Na susretu su sudjelovala 24 predstavnika Katoličke Crkve, Srpske Pravoslavne Crkve, Muslimanske vjerske zajednice i Židovske vjerske zajednice iz Srbije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine kao i predstavnici Fondacije iz Austrije i Njemačke. Na susretu je sudjelovao i novi ministar vjera u vladi R. Srbije Radomir Naumov te umirovljeni njemački biskup Josef Homeyer, episkop bački Irinej Bulović, a u ime Katoličke Crkve iz Srbije sudjelovali su dr. Andrija Kopilović i preč. Andrija Anišić. Kroz tri dana sudionici su čuli brojna predavanja i izlaganja o problematici odnosa medija i religije.

Na početku susreta u ime organizatora sudionike je pozdravila **Claudija Nolte**, direktorica ureda Fondacije Konrad Adenauer u Beogradu. Odnos medija i Katoličke Crkve predstavili su biskup Homeyer, koji je predstavio odnos Katoličke Crkve i medija u Njemačkoj; dr. Andrija Kopilović govorio je o neophodnosti prisutnosti Crkve i vjerskih zajednica u medijima manjinskih naroda. O prisutnosti Crkve u medijima u R. Hrvatskoj govorio je **Anton Šuljić**, pomoćnik ravnatelja Kršćanske sadašnjosti iz Zagreba.

U predavanjima i izlaganjima sudionici su upoznati kako s onim vrlo razvijenim i dobrim odnosom Crkve i medija u Njemačkoj i Austriji tako i s prilično naprednim odnosom u Hrvatskoj do onoga odnosa medija i Crkve i vjerskih zajednica koji je u usponu ponegdje u BiH pa sve do onoga u Srbiji u kojoj Crkva i vjerske zajednice tek osvajaju mogućnost pristupa medijima. Uz pozitivne i pohvalne ocjene mogli su se čuti i kritički tonovi budući da je pristup Crkve i vjerskih zajednica medijima u pojedinim republikama bivše Jugoslavije vrlo ograničen i nedostatan. U okviru savjetovanja predstavljena je i studija o medijima i religiji sarajevskog Ureda Fondacije.

U zaključcima je naglašeno da je prisutnost Crkve u medijima nužna budući da mediji imaju veliki utjecaj u društvu. Sudionici skupa su se složili da crkve i vjerske zajednice moraju s jedne strane biti puno otvorenije što se tiče medija, a s druge strane moraju pomoći novinarima dajući im pravovremene i prave informacije te im pomoći i u upoznavanju vjerske terminologije. Isto tako, potrebno je stvarati vlastite kadrove za rad u medijima. Osobito je istaknuto kako je nužno i hitno da sve zajednice imaju svoju press-službu i svoje glasnogovornike.

Svi sudionici su zahvalni fondaciji "Konrad Adenauer" što im je omogućila besplatno sudjelovanje u ovom vrlo korisnom dijalogu i savjetovanju oko tako značajne teme. /A. A./

Misa za bolesne i stare Subotičkog Caritasa

Uz blagdan Tijelova kojega je Crkva proslavila 7. lipnja, u subotičkoj crkvi Sv. Jurja slavljena je 10. lipnja sveta misa za starije i bolesne osobe.

U ranim poslijepodnevima počelo je okupljanje i dovoženje starih na misu. Vrijeme je bilo lijepo i toplo, a raspoloženje veliko. Radovali su se naši stari i bolesni ponovnom susretu s Bogom. Kao i uvijek, nazočni su imali prigodu za svetu ispovijed. Nakon ugodnog i nadasve prijatnog boravka u crkvi dobili su po jedan cvijet sa oltara kojemu su se jako obradovali. U hladu ispred crkve i uz kolače i čaj koje su pripremili volonteri župe Sv. Jurja, bilo je lijepo druženje te upoznavanje jednih s drugima, a bilo je i susreta prijatelja koji su se nakon dužega vremena ponovno sreli. Uz pomoć volontera i radnika kao i vozača, vraćeni su naši stari svojim kućama. I mi smo bili sretni, jer smo našim korisnicima pružili lijepo druženje, napose s Bogom u njegovoj kući.

Roza Mikulić, volonterica

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: 024/ 547-886

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

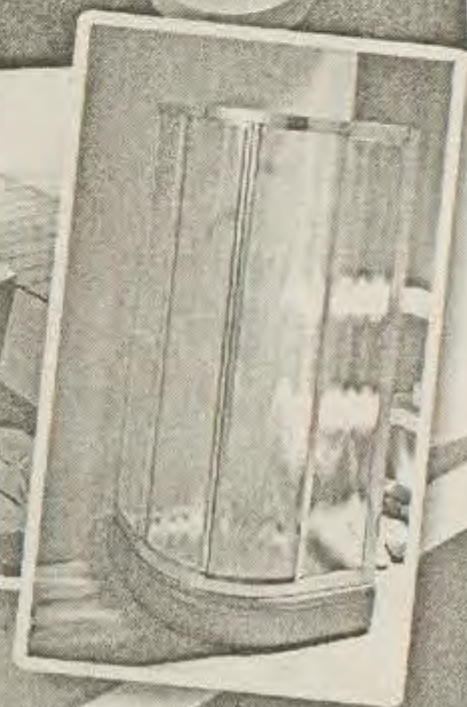
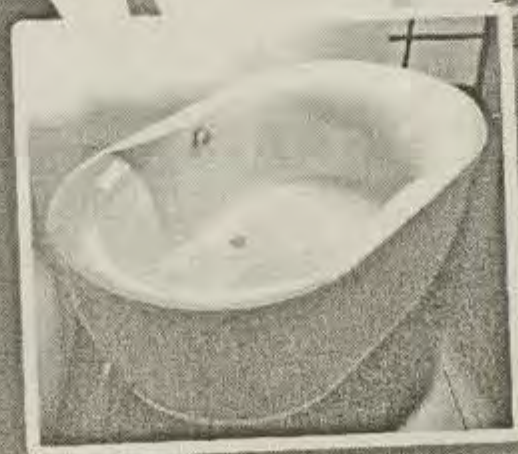
tel: 023/581-590

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: 021/518-092

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: 011/158-920

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

RENAULT

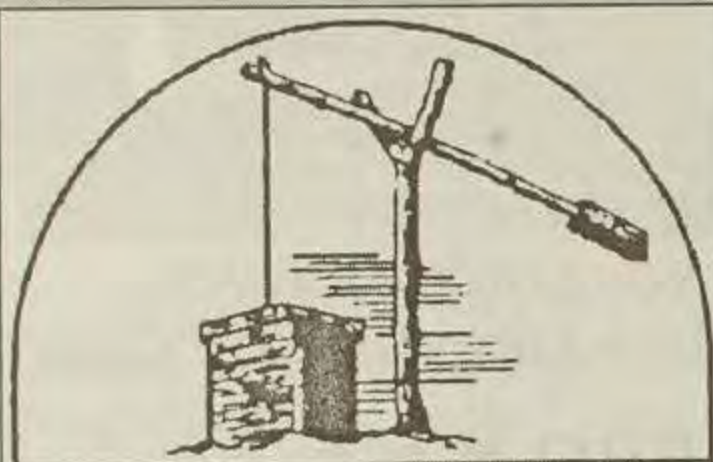

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

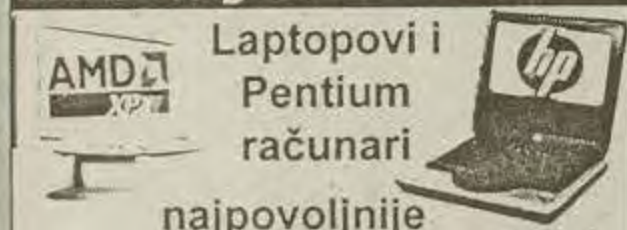
H čitaonica
Hrvatska

Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium
GSM Centar
Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Panasonic
KX-TCD445

Gigaset
A-180

Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

**Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi**
(Windows, Word, Excel, Internet)
☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

**ONO STO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u
župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ p.p., "Auto-Dan Z" d.o.o.
024/670-975 SUBOTICA, Beogradski put 29
024/55-44-25 Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO GILERA

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Radio Subotica
Szabadkai Rádó

Kovač Dejan
MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKÉ - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA
VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14
Mobilni: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA
Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

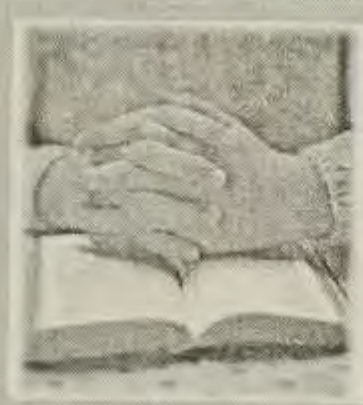
JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA
VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:
radnim danom:
9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00
subotom: 9,00 do 12,00

**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeveva 4
Tel: (024) 555-589

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"
PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/603 640
Mob.: 063 577 350
064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA
Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR

Hirvivo
Katalikus herilap
1. kv. I. srčan 2002. 05. 14.

Zlatiborska 4, 24427 Tolovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
"APOLONIA"

Radno vrijeme:
ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN
Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

RADIO MARIJA
Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 Mhz FM - SUBOTICA
102,9 Mhz FM - NOVI SAD

www.suboticka-biskupija.info

URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeveva 4
Tel: (024) 556-898 i 553-818

U susret događanjima

DUŽIONICA U SOMBORU

subota, 28. 07. Folklorna večer
HKPD "Vladimir Nazor"
nedjelja, 29. 07. u 10 sati
svečana misa u crkvi Presv. Trojstva

DUŽIJANCA 2007.

GRADSKI MUZEJ U SUBOTICI

20. 07. u 18 sati
Etnografska zbirka BUNJEVCI
Gradskog muzeja iz Senja

DUŽIJANCA ...

u TAVANKUTU 22. 07.
u MALOJ BOSNI . . . 29. 07.
u ĐURĐINU 5. 08.
u LJUTOVU 5. 08.

KONJIČKE UTRKE

subota, 28. i nedjelja, 29. 07.
na gradskom hipodromu u Subotici

DUŽIJANCA KROZ POVIJEST

u fotografiji i filmu
2. 08. u 19 sati
HKC "Bunjevačko kolo"

Etno-izložba "S BOŽJOM POMOĆU"

utorak, 7. 08. u 18 sati
"Likovni susret" u Subotici
IZLOŽBA MOLITVENIKA
I SVETIH PRILIKA

KNJIŽEVNA VEČER

četvrtak, 9. 08. u 19 sati
HKC "Bunjevačko kolo"

IZLOŽBA SLIKA XXII. SAZIVA PRVE KOLONIJE NAIVE U TEHNICI SLAME

petak, 10. 08. u 19 sati
vestibil Gradske kuće

TAMBURAŠKA VEČER

i predstavljanje bandaša i bandašice
10. 08. u 20 sati u centru grada

SVEČANA VEČERNJA U KATEDRALI

11. 08. u 18 sati

FOLKLORNA VEČER

u centru grada
11. 08. u 20 sati

SVEČANA MISA ZAHVALNICA

12. 08. u 10 sati
Trg sv. Terezije Avilske

BANDAŠICINO KOLO

12. 08. u 19 sati
dvorište župe Sv. Roka

LIKOVNA KOLONIJA "BUNARIĆ"

otvorenje 15. 08. u 18 sati

BUNARIČKO PROŠTENJE

subota, 25. 08. i nedjelja, 26. 08.

ULAZNICE za HosanaFest 2007.

koji će se održati 19. kolovoza
bit će u prodaji od 1. 08.
u subotičkim župnim uredima i kod franjevac.
Cijena ulaznice je 200 dinara.

In memoriam

U spomen na Nikolu Vukovića

Žednička je zajednica 3. svibnja dostojanstveno ispratila uzornog vjernika i dobrog čovjeka Nikolu Vukovića. Nakon kratke ali teške bolesti Nikola je prešao u vječnost. Da li se može reći da je neka sahrana lijepa ne znam, ali iznimno drugačija jest. Rijetko se može naći sprovod na kojem svi mole, svi pjevaju... Sprovodu je uz suprugu Melindu bila nazočna Nikolina rodbina, članovi Pastoralnoga vijeća, zbor, te mnogobrojni vjernici. Budući da je Nikola bio i veliki dobrotvor našeg sjemeništa, u ime poglavara sjemeništa na sprovodu su bili prefekt sjemeništa vlč. Ignác Brasnyó i dva žednička sjemeništarca Dražen i Kristijan. Sprovodne obrede vodio je mjesni župnik preč. Željko Šipek. On je u svojoj propovijedi, među ostalim, rekao: "Nikola je bio vjernik koji je svoju vjeru priznao i poštovao. Nikada mu nije bilo teško nešto učiniti i uraditi za potrebe svoje zajednice. Kao član Pastoralnog vijeća s ljubavlju i velikom požrtvovnošću pridonosio je da se za svaki problem nađe rješenje. Kao član župnoga zbora neumorno je dolazio na probe, a u zadnje vrijeme i na obje svete mise kako bi svojim glasom pridonio da pjevanje bude što bolje... Godinama je uveljavljao naše najmlađe u ulozi sv. Nikole. Bio je spreman pomoći svakome, često bi njegov posao kod kuće trpio kad je drugima pomogao i opet je stigao uraditi i sebi i drugima. /.../ Milosrdni Bog oslobodio ga je boli i sada, kada je spoznao da se preko boli i nošenja križa dolazi k Njemu, primio ga je u očinski zagrljaj. Kao što nam je uvijek bio spreman pomoći na zemlji, sada nam je Nikola još više spreman pomoći na nebu jer Bog ne može ne blagosloviti njegov rad i njegovu žrtvu. Teško je reći da ga nema. Ali ljudi u srcu žive. I zato Nikola nije umro za one koji su ga istinski voljeli i cijenili jer im je u srcu."

Zahvalni župnik Željko

Ispričavamo se obitelji i rodbini, kao i župniku pokojnog Nikole Vukovića, što našom pogreškom ovaj tekst nije objavljen na vrijeme. /Uredništvo/

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: +381(0)24 554-896;
Fax: +381(0)24 551-036;

E-mail: vonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredništvo:

mr. Mirko Štefković
glavni i odgovorni urednik
Tel: +381(0)24 553 610

Željka Zelić
zamjenica glavnog
i odgovornog urednika

Andrija Anišić
pročelnik izdavačkog odjela
Instituta "Ivan Antunović"

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Vedran Jegić
fotograf

Uredničko vijeće:

Stjepan Beretić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
Željko Šipek
dr. Tadej Vojnović

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- Srbija 1200 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati poš-
tanskom uputnicom ili čekom na
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

Svjetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazza 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Antonija Sudarević,
Bruno Šefer i Bojana Jurić

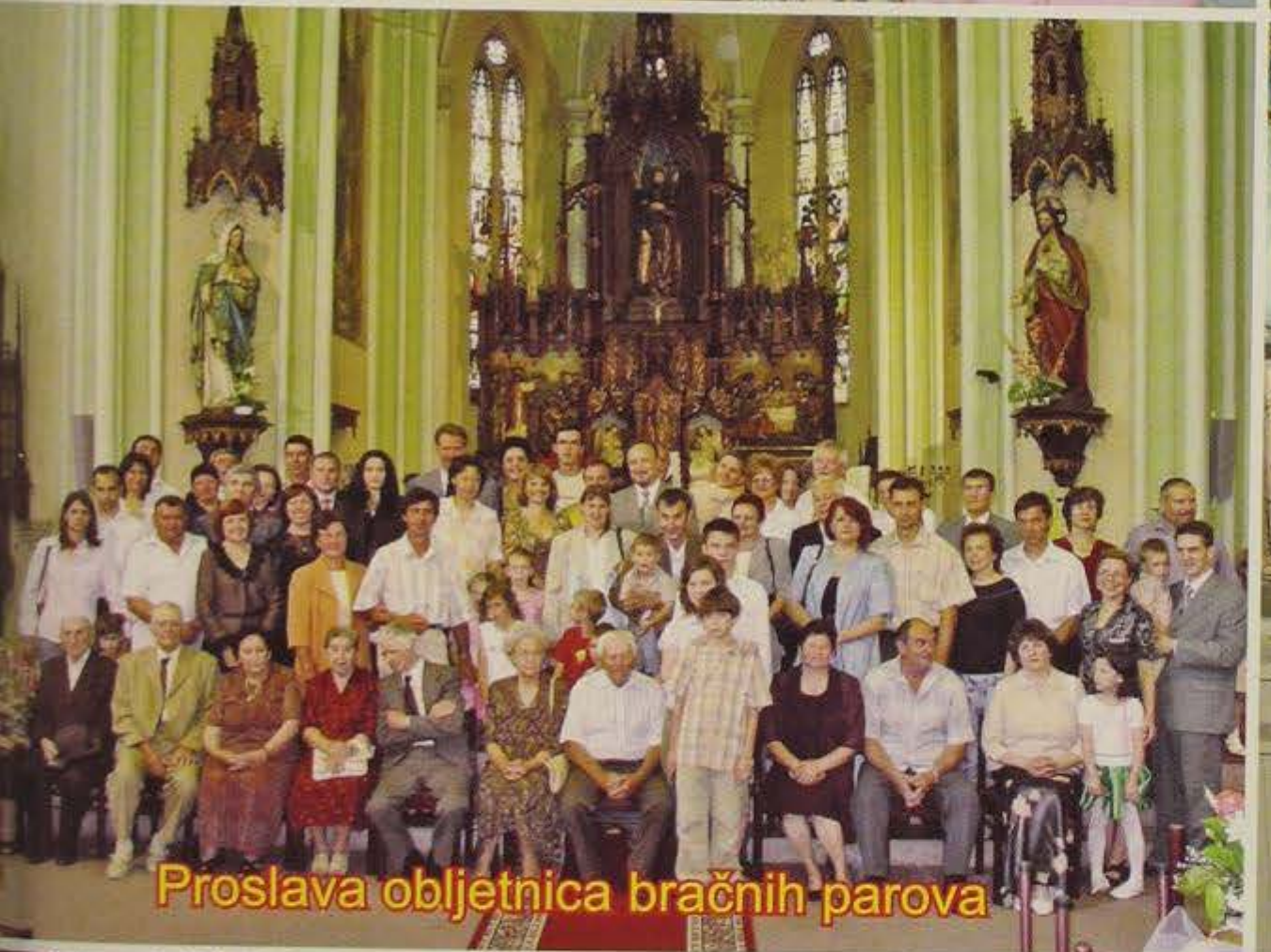
Dan Sluge Božjega o. Gerarda u Somboru

Proslava dana rođenja Ivana Antunovića

Devetnica bl. Marije Propetog Petković

Proslava obljetnica bračnih parova

"Lira naiva" u Bačkom Monoštoru

Međureligijski susret u Canabiji - Italija

"Paulinum" - maturanti 2007.

REĐENJE I MLADA MISA VLČ. MARIJANA VUKOVA

VLČ. Marijan s kolegama, roditeljima i bratom

Župa Presvetog Trojstva - Sombor

ZLATNA HARFA

Odmor i druženje